Mercator
Akcija
velja od 25.10. do 8.11.2001.
Plenice Pampers dvojno pakiranje Air Care, več vrst
3.359,00 SIT redna MPC **3.159,00 SIT Akcija**
Center Novo mesto
vabi v soboto, 3.11.2001, ob 10.00 uri na Lumpijado.
Lumpijeva doživetja z DR. BOLITTLOM!
Najboljša žurka za otroke.

DOLENJSKI LIST

Št. 44 (2723), leto LII • Novo mesto, petek, 2. novembra 2001 • Cena: 240 tolarjev

Berite danes

stran 2:
• *Cyclotuor dela mimo dogovora*
stran 3:
• *Predvsem bo veliko varnejše*
stran 4:
• *Voda pritekla na vrh Podgorja*
stran 10:
• *Domači je dražji, a tudi boljši*
stran 13:
• *Ciril Totter prisega na sožitje z naravo*

Ureditev mestnega jedra Črnomlja

ČRNOMELJ - Občina Črnomelj vabi v torek, 6. novembra, ob 17. uri na okroglo mizo v sklopu delavnice na temo ureditve mestnega jedra Črnomlja. Prireditev bo potekala v Pastoralnem centru, na njej bodo predstavili predloge urbanistično-arhitekturne delavnice, ki jo organizira občina v sodelovanju z Uradom za prostorsko planiranje. Vsi stanovalci, lastniki, zaposleni v mestnem jedru, in tisti, ki vam ni vseeno, kakšna bo prihodnost mestnega jedra, vabljeni tudi na kostanjev piknik ob zaključku delavnice na Trgu pred sv. Duhom.

Polzapornice v Zidanem Mostu?

TREBNJE - Svetnik Anton Strah (SLS+SKD) je ponovno prosil za podporo, da bi postavile Slovenske železnice (SŽ) polzapornice na železniškem prehodu oz. križišču s cesto v Zidanem Mostu. Vsi svetniki so glasovali za to, da takšno zahtevo pošljejo SŽ v Ljubljano. Alojzij Metelko je predlagal, naj na Rimski cesti (pri Tomšičevi ulici) direkcija za ceste postavi vsaj prometni znak za omejitev hitrosti na 30 km na uro, če že noče za umiranje prometa namestiti "ležečih policajev".

VREME

Ob koncu tedna bo spremenljivo vreme.

KOSTANJEV PIKNIK - Rod gorjanskih tabornikov iz Novega mesta je predzadnjo oktobrsko soboto organiziral tradicionalni kostanjev piknik. Okoli 90 novomeških tabornikov se je dopoldne zbralo v Portovalu. Najprej so izvedli pohod "lov na lisico", na katerem so pokazali svoje taborniško znanje. Po pohodu jih je že vabil prijeten vonj sveže pečenih kostanjev. Na fotografiji: najmlajši šmihelski taborniki, medvedki in čebelice. (Foto: Helena Murgelj)

Na Obrežju največji zaseg letos

Dobro delo carinikov - Dve najdbi heroina: najprej 63,100 kg, nato pa še 10 kg - Mamilo verjetno iz Turčije, namenjeno na Zahod - Osumljena tuja državljana v priporu

OBREŽJE - Samo dobremu delu izkušenih carinikov se je zahvaliti, da sta se pretekli teden na Mednarodnem mejnem prehodu (MMP) Obrežje ustavili dve veliki pošiljki heroina: v četrtek, 25. oktobra, 63,100 kg in v soboto, 27. oktobra, 10 kg. Po besedah pomočnika direktorja Uprave kriminalistične policije Generalne policijske uprave (GPU) Marjana Erhatiča, gre za enega največjih letošnjih zasegov mamil pri nas zato izrekam pohvalo izrekam tako carini kot kriminalistični policiji.

V četrtek ob 15.05 je na prehod prispel voznik tovornega vozila znamke VW bosanski državljan N. A. Carinski delavec Enote za zatiranje tihotapstva, Sektorja za preiskovalne zadeve, se je na podlagi določenih indicev - osumljenec je tudi dejal, da nima ničesar predložiti carinski kontroli - odločil za podroben pregled vozila in voznikove prtljage. Kot je povedal Darko Žigon iz Carinskega urada Ljubljana, je imel prav, kajti s sodelavci so na delu podvozja opazili izrezan in z vijaki pritrjen del pločevine, za katero se je skrivalo kar 121 zavitkov svetlorjave praškaste snovi. Šlo je za 63,100 kg heroina.

Samo dva dni pozneje je na istem mejnem prehodu ravno tako domača ekipa carinikov okrog 20. ure v osebnem avtu makedonskega državljana I. Z. odkrila še 10 kg heroina. Carinik je posumil, da voznik v avtu nekaj skriva, in tako so z demontažo oblog ob bokih avta potrdili sum - skrivalo se je 10 zavitkov mamila. "Verjetno zelo čistega, za katerega domnevamo, da je tako kot pri prvem zasegu prišlo iz Turčije, namenjeno pa naj bi bilo na tržišče zahodne Evrope. Ni pa seveda izključeno, da del ne bil ostal tudi pri nas," je povedal Erhatič.

Zoper oba osumljenca, ki sta našim policijskim organom še neznana, so po besedah načelnika Urada kriminalistične policije PU Krško Saša Jejčiča odredili 48-urno policijsko pridržanje, z ovadbo pa so ju privedli k preiskovalnemu sodniku Okrožnega sodišča v Krškem, ki je odredil pripor (za drugega še ni znano). "Pravo delo pa se je z zasegom mamila za nas šele pričelo. Povezali smo se z Generalno policijsko upravo in preko Interpola so stekle aktivnosti za razkritje mreže," je povedal Jejčič. Domnevajo, kdo bi pošiljki lahko spremljal. Vsaj po doslej znanih podatkih primera nista povezana.

L. MURN

DOBRO DELO CARINIKOV - Na novinarski konferenci so o pomembnih zasegih v mednarodni ilegalni trgovini z drogo (na sliki heroin iz druge najdbe) spregovorili (od leve proti desni): Darko Žigon in Zoran Taljat s Carinskega urada Ljubljana, direktor PU Krško Andrej Zbašnik, pomočnik direktorja UKS GPU Marjan Erhatič in Sašo Jejčič, načelnik UKP PU Krško. Foto: L. M.)

Pohištvo na sejmu

LJUBLJANA - Ljubljanski sejem letos že dvanajstič vabi na vsako leto dobro obiskani Ljubljanski pohištveni sejem, ki bo tokrat spet ob običajnem času: od ponedeljka, 5., do nedelje, 11. novembra. Razstavljali bodo novosti s področja pohištva in notranje opreme.

Krkine nagrade spodbuda mladim

Nagrajenih 52 raziskovalnih nalog, od tega 4 iz tujine - Spodbuda in priznanja za tiste, ki si upajo razmišljati drugače

NOVO MESTO - V petek, 26. oktobra, so v Kulturnem centru Janeza Trdine podelili 31. Krkine nagrade. Na slovesnosti so se zbrali znanstveniki in raziskovalci iz domačih in tujih univerz, profesorji in dijaki srednjih šol ter Krkini strokovnjaki, ki imajo zasluge za uspeh inštitucije Krkinih nagrad. Slovesnost se je z 11. mednarodnim simpozijem pričela že dan pred podelitvijo nagrad.

Letos so nagradili 52 nalog, ki jih je pripravilo 59 mladih raziskovalcev. Med dobitniki Krkinih nagrad je 7 doktorjev znanosti: Vesna Galvani, Andreja Majerle, Elizabeta Tratar Pirc, Roman Lenaršič in Silvo Zupančič iz Slovenije ter Mariusz Kruk iz Poljske in Ivanka Jerić iz Hrvaške. Domačim raziskovalcem so podelili nagrade še za 11 magistrskih, 29 diplomskih in 3 srednješolske naloge. Nagradili so tudi magistrsko in diplomsko nalogo iz Ruske federacije in Češke. Nagrajene naloge obravnavajo različna področja, ki zadevajo dejavnost Krke: od biotehnologije, kemije, farmacije, medicine, veterine, varovanja okolja in zdravja do marketinga, informatike in ekonomije.

Priznanja sta mladim raziskovalcem podelila predsednik uprave in generalni direktor Krke Miloš Kovačič in predsednik Sveta Sklada Krkinih nagrad dr. Aleš Rotar. Zbranim je spregovoril tudi predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti prof. dr. France Bernik in jih spodbudil k nadaljevanju začete raziskovalne poti.

Na mednarodnem simpoziju, ki so ga enajstič zapored pripravili ob Krkinih nagradah, so tokrat obravnavali pomembne raziskovalne dosežke za farmacevtsko-kemijsko industrijo. Kot predavatelji so nastopili strokovnjaki iz Ruske federacije, Švice, Poljske, Hrvaške, Češke in Slovenije. Svoje raziskovalne dosežke so predstavili tudi letošnji Krkini nagrajenci.

Krkine nagrade so namenjene spodbujanju mladih pri raziskovalnem delu. V 31 letih so mladim raziskovalcem podelili že 1740 nagrad.

I. PAVLIČ

GENERACIJA NOVIH ZNANJ - "Znanje in razvojne ideje so danes najbolj pomembne strateške surovine, ki jih razvijajo in skrbno čuvajo vsa podjetja, ki jim je kaj za svojo prihodnost," je ob podelitvi 31. Krkinih nagrad nagrajence nagovoril predsednik uprave in generalni direktor Krke Miloš Kovačič. (Foto: I. Pavlič)

Košarka **Evroliga**
KRKA TELEKOM : PANATHINAIKOS (Grčija)
KK KRKA TELEKOM
KRKA
Telekom Slovenije
Novo mesto, ŠD Leona Štuklja, sreda, 7.11.2001, ob 18.15.

BPH
BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. PE NOVO MESTO
Ali ste že razmišljali o varčevanju v vrednostnih papirjih?
Zdaj je pravi čas za to!
BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija) ☎ 07/33-42-410
BPH, Rimska cesta 11, Trebnje ☎ 07/34-60-730
BPH, Kolodvorska ul. 4, Črnomelj ☎ 07/30-56-480

ROLETARSTVO mele
PVC OKNA VRATA SENČILA
25 let
tel.:07/3930-930
fax: 07/3930-947

ISSN 0416-2242
9 770416 224000

NAŠA ANKETA

Država in povojni poboji

V zadnjem obdobju so na Slovenskem odkrivali nekaj novih grobišč, v katera naj bi po 2. svetovni vojni odložili žrtve pobitih nasprotnikov zmagovite oblasti. Tudi skozi državni zbor, ki ga vodi Borut Pahor, je nekako zavel nov veter, ki napoveduje, da bo država končno nekaj ukrenila v zvezi s povojnimi poboji. Ali tak razplet kaže, da povojni poboji niso več skrivnostna in prepovedana tema? Če je Pahorjeva generacija načela javen pogovor o pobojih, ali to komu pomeni tudi priznanje sokrivde za poboje? Take logike si verjetno ne bodo privoščili niti najslabše razpoloženi slovenski politiki. Kaj si bo kdo privoščil v prihodnjih debatah o zgodovinski vlogi slovenskih političnih levičarjev in desničarjev, je prav tako vprašanje. Stvari so najbrž prispele tako daleč, da bodo stranke, naslednice komunistične partije, še enkrat javno obsodile povojne poboje, stranke z nasprotnega političnega pola pa bodo obsodile slovensko sodelovanje z okupatorji med 2. svetovno vojno. To bi lahko bila prava pot do narodovega notranjega miru. Kaj menite o vrednotenju slovenske novejše politične zgodovine? Ali je po vašem prav, da država, ne ta ali ona politična partija, nekaj ukrene v zvezi s povojnimi poboji?

BRANE SUHY, upokojenec iz Novega mesta: "Absolutno prav je, da se je država odločila za odpiranje grobišč. Čeprav bi seveda to lahko ukrenila že prej. Moti me, ker je toliko polemik okoli partizanščine, ki jo zanikamo in še danes nima pravega mesta. V zadnjem času gre sicer na boljše, upam, da ji bo dodeljeno mesto, ki si ga zasluži."

FRANC NOVINC iz Bušinca pri Dolenjskih Toplicah: "Mislim, da bi država morala enkrat za vselej zaključiti to poglavje zgodovine, sicer ne bo dobro in se bodo spori vlekli naprej. Če zdaj ne bo za to poskrbela, se bo spet malo potuhnilo in vsakih nekaj let vleklo na plan. Predvsem politične stranke bi morale imeti interes, da se to zares uredi, sicer ne bo nič."

SLAVKO PAVLAKOVIČ, upokojenec iz Semiča: "Tisti, ki so ukazali poboje, so večinoma že mrtvi, prav pa bi bilo, da država sprejme akt, s katerim bi dorekli stvari glede pobojev. Prav je, da so ti pokojni spodobno pokopani, da se počasti njihov spomin in da počivajo v miru. Ne strinjam pa se, da bi iz pobojev delali afere, saj ne vem, kdo bi od takšnih afer imel zadoščenje."

IVAN ŠTAJDOHAR, vodja izvoza v črnomaljskem Danfossu: "Povojne poboje velikokrat, ko ni drugih tem, vržejo med ljudi kot vroč krompir. Sem za to, da NOB, ki jo priznava ves svet, ločimo od teh pobojev. Naj država sprejme o teh povojnih dogodkih stališče in naj potem z debatami o tem zaključijo, saj ne prispevajo k nikakršnemu napredku na nobenem področju."

IVAN OMERZEL, mesar, iz Leskovca pri Krškem: "Stranke bi morale sesti skupaj pa se zmeniti o povojnih pobojih. Pahor se hoče pokazati v javnosti v svetli luči, drugače bi bil on za to, da se poboji prikrijejo. Stranke, ki so naslednice komunistične partije, hočejo, da se poboji zakrijejo. Bilo bi pošteno, da se postavi obeležje žrtvam. Zmeraj so krivi oficirji, ne vojaki."

DRAGO KRIŽANIČ, ravnatelj Glasbene šole Brežice, iz Brežic: "Mislim, da je država tista, ki bi morala urediti te stvari. Država zamuja, vendar zločini ne zastarajo in tudi za ureditev teh stvari, ni nikoli prepozno. Oblast bi morala obeležiti dogodke s pieteto do umrlih, zgodovinarji bi morali tiste dogodke postaviti na njihovo mesto. Vsekakor to ni stvar nobene stranke."

LIJANA JAMBROVIČ, zobna asistentka, iz Kočevja: "Menim, da je že čas, da se preneha razčiščevanje s preteklostjo. Vsi smo s tem preobremenjeni. Bolj bi morali gledati v prihodnost! Da se na preteklost ne bi pozabilo, naj bi država tako kot za druge pomembne pomnike preteklosti postavila spominsko obeležje za vse po vojni pobite. S tem naj bi zadevo končali!"

JANEZ JANEŽIČ, dopisnik Vašega kanala, z Mirne: "Menim, da bi morala država to storiti že zdavnaj, če ne prejšnja, pa sedanja. Dokler te zadeve ne bodo pojasnjene, ni nobenih možnosti za narodno spravo, krivda pa bo še naprej kolektivna, se pravi, da bodo v glavah nekaterih za množična grobišča krivi vsi partizani in vsi komunisti."

VINKO ŽIČKAR, upokojenec, iz Sevnice: "Mislim, da bi morala ta država poskrbeti ne le za dostojen pogreb po vojni pobitih, se pravi ne samo za stroške postavitve primernih obeležij in za mrliške liste žrtev množičnih povojnih pobojev, temveč tudi za razkrinkanje in kaznovanje vseh za te množične poboje odgovornih oblastnikov pod bivšim režimom."

Nacifašizem je bil smrtna grožnja

Minulo soboto so se poklonili spominu skoraj 1.200 padlih borcev NOV iz Slovenije in tujine - Slavnostni govornik je bil akademik dr. Matjaž Kmecl

ŽUŽEMBERK - "Kdo je klical sem fašistično soldatesko? Zakaj je moral Žužemberk v treh letih prestati 22 krvavih napadov, zakaj je moral konec vojne dočakati s polovico predvojnih prebivalcev? Naj jasno obrazloži, kdor misli, da nacifašizem ob vsem tem ni bil smrtna grožnja slovenskemu narodu in da bi se bilo bolje pred njim potuhniti in poskriti!"

Tako je minulo soboto dopoldne na tradicionalni žalni slovesnosti na Cviblju pri Žužemberku razmišljal slavnostni govornik akademik dr. Matjaž Kmecl in dejal: "Če bi tako naredil ves svet, bi bil današnji svet drugačen, najbrž tudi brez Slovencev."

Pred cvibeljskim spomenikom, na katerem so izpisana imena skoraj 1200 borcev, padlih na območju Suhe krajine, se je v času žalne slovesnosti zbrala množica nekdanjih borcev iz širše Dolenjske in drugih ljudi, postavljena pa je bila tudi častna četa slovenske vojske. Slovesnosti so se udeležili tudi predstavniki Italije, Avstrije, Rusije, Madžarske, Hrvaške, Bosne in Hercegovine in ZR Jugoslavije, držav, katerih državljani so padli kot borci na tem območju.

"Večina teh je dala življenje za svobodne Slovence v svobodni Evropi," je poudaril dr. Kmecl in nadaljeval, da takrat fronta ni potekala med revolucijo in kontrarevolucijo, temveč med nacifašizmom in demokratičnim svetom. "Za nas Slovence pa je bil to boj med življenjem in smrtjo. Ni treba tega sprenevedavo zamenjavati s povojnimi dogodki in z njimi mazati moralno čistega NOB. Namesto da bi že zdavnaj pokopali vse mrtve, se spet razvnema politična histerija. Nekdanji borci, ki so iz dneva v dan zrli smrti v obraz, so že zdavnaj pozvali k takemu ravnanju, vendar politika o pieteti kar naprej govori brez resnične pietete, o spravi brez resnične sprave in o odpuščanju brez resničnega odpuščanja. In zdaj naj bi nekdo hotel, da se vi, borci, celo opravičujete zato, ker ste tvegali življenje za današnjo Evropo!" je opozaril slavnostni govornik in dodal: "Koliko so tvegali, priča tudi cvibeljski spomenik!"

B. DUŠIČ GORNIK

OB CVIBELJSKEM SPOMENIKU - Ob spremljavi novomeškega pihalnega orkestra so predstavniki občin, borcev in tujih držav položili vence k spomeniku. Za kulturni program ob slovesnosti so poskrbeli rogisti, pevci in žužemberški šolarji, predstavnike tujih držav pa je po žalni slovesnosti sprejel tudi župan občine Žužemberk Franc Škufca. (Foto: B. D. G.)

Uspešni dolenjski in posavski fotografi

Fotografski natečaj

Pod okriljem Fotografske zveze Slovenije je Fotoklub Portorož letos ponovno organiziral fotografski natečaj z dvema temama: Kamen in Prosto. Dolenjski in posavski fotografi, ki so se tudi na prvem natečaju pred dvema letoma zelo dobro uvrstili, so bili letos še uspešnejši.

Bernardka Zorko, Marko Pršina, Stanko Lavrič, Stanko Pelc, Darko Mikulič in Hrvoje Oršanič so imeli v kategoriji Prosto skupno sedem sprejetih del, v kategoriji Kamen pa enajst. Med nagrajenee sta se tokrat uvrstila Stanko Lavrič in Stanko Pelc, ki sta za svoja diapozitiva Nežica in Steber prejela diplomi.

Med skupno 263 diapozitivi, ki so prispeli v kategoriji Kamen, pa je žirija prvo nagrado podelila Marku Pršini. Fotografija z naslovom Mrtvo mesto prikazuje žalostno usodo nekdaj živahnega mesta Matera v južni Italiji, ki so ga postopoma zapustili vsi prebivalci in se preselili v novozgrajene stavbne umotvore. Fotografije si lahko ogledate na spletnem naslovu http://www.kid-pina.si/foto-klub/.

M. PRŠINA

Občini Sevnica in Trebnje pred delitveno bilanco

SEVNICA - V letu 1998 so začele veljati spremembe zakona o ustanovitvi občin ter določitvi njihovih območij, kjer je določeno, da postaneta sestavni del občine Trebnje naselji Roženberk in Mali Cirnik, ki sta do tedaj spadali v občino Sevnica. V obeh naseljih živi okrog 100 prebivalcev, delež skupnih površin, ki so prenesejo v občino Trebnje, pa je okrog 3,5 km2 ali 1,27 odstotka površin občine Sevnica. Občina Sevnica in Občina Trebnje morata zaradi teh sprememb sprejeti delitveno bilanco. Zato so se v Trebnjem sestali oba župana, Ciril Metod Pungartnik in Kristijan Janc, in direktorja občinskih uprav, Janez Slak in Zvone Košmerl. Na osnovi predhodno opravljenih izračunov in vlaganj Občine Sevnica v kraje, ki so bili pripojeni k občini Trebnje, so sklenili dogovor o vsebini medsebojnega sporazuma, ki ga bo predvidoma na novembrski seji obravnaval tudi občinski svet trebanjske občine. Potrjen sporazum bo občinama omogočil, da bosta s čistimi računi ohranjali dobre medsosedske odnose.

Tribuna ZLSD v Sevnici

SEVNICA - ZLSD bo pripravil v torek, 6. novembra, v Sevnici javno tribuno na temo regionalizma. Prireditev organizirajo v okviru priprav na konferenco stranke, ki bo 18. novembra v Murski Soboti.

vržena rokavica

Cyclotuor dela mimo dogovora

Prejšnji teden je na vprašanja v zvezi z usodo novomeškega velodroma odgovarjal direktor kolesarskega kluba Krka Telekom, ki je rokavico vrgel pristojnim na novomeški občini, pobral pa jo je župan dr. Anton Starc, ki je na prvo vprašanje Mirka Fifolta, kaj se je zgodilo od trenutka, ko so za skupno mizo sedli predstavniki občine, Cyclotoura in kolesarskega kluba Krka Telekom, odgovoril:

"Lastnik velodroma je društvo Cyclotour, zemljišče, na katerem se nahaja objekt, pa je v lasti Ministrstva za obrambo (MORS). Investicijo gradnje velodroma je vodil Cyclotour, MO Novo mesto pa je društvu poskušala pomagati, ko ni bilo več možno urejati odnosov z upniki. Finančni odnosi v zvezi z gradnjo niso bili nikoli razrešeni, MO Novo mesto pa je tudi sama postala upnik za več kot 10 milijonov tolarjev. Na zadnjem srečanju smo se dogovorili, da društvo Cyclotour brezplačno prenese velodrom v last MO Novo mesto, ki bo poskušala z drugimi upniki doseči dogovor o prenosu upniških terjatev v lastniške deleže velodroma. Če bi takšen dogovor uspel, bi MO Novo mesto poskušala z MORS doseči tudi dogovor o odkupu zemljišča. Vendar pa smo na MORS izvedeli, da se društvo Cyclotour samostojno dogovarja o odkupu zemljišča in zato je bilo naš dogovor nemogoče udejanjiti."

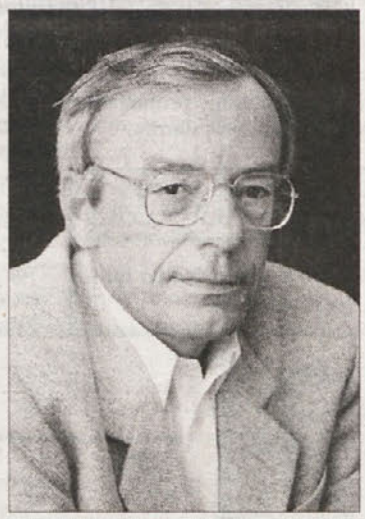

dr. Anton Starc

• Kakšne načrte ima občina z velodromom?

"Velodrom je športni objekt nacionalnega pomena, nahaja pa se v naši občini. Po naših planskih dokumentih je širše okolje velodroma namenjeno prav športni dejavnosti, zato je MO Novo mesto zainteresirana za takšen razvoj. Vendar pa je nujno potrebno urediti odnose z vsemi upniki, ki izhajajo iz ponesrečenega vodenja investicije. Upniki bodo verjetno vztrajali pri izplačilu svojih terjatev, in dokler ta problem ne bo rešen, bo zelo težko govoriti o perspektivah."

• Kakšne so možnosti, da bi na njegovem mestu zrasla košarkarska dvorana?

"Potreba po pravi mestni športni dvorani nedvomno obstaja, kdaj bo prišlo do realizacije in kje bo, pa je konkretno prezgodaj govoriti. Tudi lokacija velodroma je možna, vendar dokler ne bo rešitve za sedanje stanje, ni pogojev za kakršenkoli pogovor o možnosti razvoja.

Vprašanje naslavljam na Jožeta Majesa iz društva Cyclotour. Zanima me, kako bo društvo našlo denar za nakup zemlje od MORS, zlasti glede na milijonske dolgove, ki jih ima Cyclotour. Zanima me tudi, kakšne načrte ima društvo Cyclotour v zvezi z razvojem velodroma."

I. V.

KROŽNO KRIŽIŠČE V BUČNI VASI

Predvsem bo veliko varnejše

Te dni bomo zapeljali v prvo krožišče na Dolenjskem - Šest krakov - Vedno desno - Prednosti: večja varnost, pretočnost in umirjanje prometa, manjši hrup in stroški vzdrževanja,...

NOVO MESTO - Zadnja dva meseca je v nekdanjem semaforiziranem križišču v Bučni vasi nastalo prvo dolenjsko krožno križišče, ki bo z dokončanjem drugega dela novomeške severne obvoznice precej razbremenilo promet. Čeprav so nekateri skeptični do te novosti, pristojni zagotavljajo številne prednosti krožišča, ki je v tujini oz. v Evropi nekaj čisto običajnega.

Ministrstvo za promet in zveze se sprva ni strinjalo s predlogom Mestne občine Novo mesto, da bi se krožišče zgradilo namesto štirikrakega semaforiziranega križišča, saj se prestavitev Ljubljanske ceste ne načrtuje. "Bile so velike borbe in moramo priznati, da tudi brez političnega lobiranja ne bi uspeli," je zadovoljen povedal direktor Dolenjske projektive Jakob Turk. Odgovorna projektantka Lidija Radež, dipl. gradb. inž., je razložila, da novomeško krožišče spada med srednje velika. Stalo je okrog 95 milijonov tolarjev, večino pa je prispevala država.

"Promet poteka v obratni smeri urinega kazalca. Prednost ima vedno tisti, ki se nahaja v krožnem prometu. Vključevanje in izključevanje v promet vedno poteka desno, smer je treba nakazati, če pa zgrešiš izhod, se kar mirno pelji še en krog," svetuje Turk skupaj z direktorjem področja gradenj pri Cestnem podjetju Novo mesto (izvajalec del) Zvonetom Rožancem. Prednosti krožnega križišča so predvsem veliko večja prometna varnost zaradi bistveno manjšega števila konfliktnih točk kot pri klasičnem križišču (ni možnosti "lovljenja" zelene luči), če pa že pride do prometnih nesreč, so posledice manjše, saj ni čelnih ter bočnih trkov pod pravim kotom. Pred krožiščem vsakdo zmanjša hitrost, kar pomeni umirjanje prometa (vožnja v krožišču je omejena na 40 km/h), varno vodenje kolesarjev in pešcev, velika pretočnost, manjši čakalni čas vključevanja, manjši hrup in emisije škodljivih plinov, manjši so stroški vzdrževanja, krožišče nudi možnost začasnega priključka Tržiške ulice, boljši je tudi estetski videz.

"Od vseh navedenih prednosti pa je gotovo največja boljša prometna varnost. Znano je, da so semaforizirana križišča prometno nevarna, če so na dolgih odsekih, kjer se pripelje hitro. Tak primer imamo v Novem mestu v Žabji vasi in tudi po evidencah policije se tu zgodi veliko nesreč," je povedal Turk in dodal, naj si občina prizadeva, da bi v prihodnosti tudi semaforizirana križišča v Ločni in Žabji vasi prekonstruirali v krožišča, saj je to prava rešitev za vse večjo gnečo, ki vsakodnevno razburja Dolenjce.

L. MURN

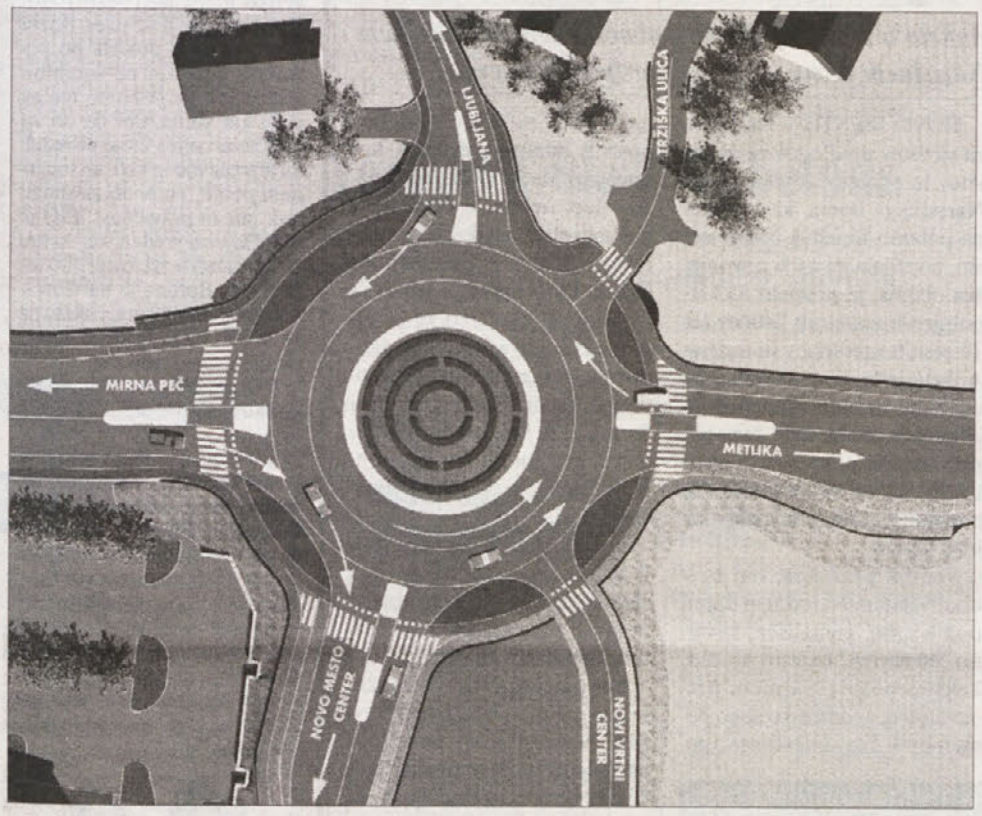

UREDITEV KROŽIŠČA - Krožišče, ki ima šest priključkov, ima v sredi zelenico, sledi povozni pas s tlakovci, nato dva prometna pasova (vozišče je široko 10,5 metra), zelenica in pasova za pešce in kolesarje. Premer kroga je 50 metrov. V zelenici načrtujejo, da bi na zanimiv način predstavili Novo mesto, kot imajo to urejeno v tujini, na primer z vinsko trto.

O turizmu v mestih

Metlika gostiteljica posveta

METLIKA - Pred tednom dni je bil v Metliki 6. posvet turističnih društev slovenskih mest. Poglavitna tema posveta, ki se ga je udeležila tudi svetovalka vlade v sektorju za razvoj turizma mag. Darja Radič, so bile naravne vrednote, kulturna dediščina in turizem v mestih ter delovanje turističnih društev.

S posvetom so želeli spodbuditi turistični razvoj v mestih in sodelovanje med njimi. Po besedah predsednika Turistične zveze Slovenije dr. Marjana Rožiča naj bi turizem postal posvetovalna duša v mestih, pohvalil pa je, da ponekod turistična društva že delujejo kot pomemben del mestne samouprave. Po njegovem je pomembno predvsem, da poskušajo v okviru turizma v mestih povezati vse ostale dejavnosti. Sicer pa je očitno, da hitreje napredujejo mesta, ki imajo izdelan koncept turizma. Obiskovalci pa opozarjajo, da je pomembno, da je dogajanje v mestih razporejeno skozi vse leto, ne pa sežeto v krajšem obdobju.

Udeleženci posveta, ki so si ogledali Belokranjski muzej in nekatere metliške turistične zanimivosti, so sprejeli tudi protest, ki so ga naslovili na ministrstvo za gospodarstvo. Protestirali so, ker je bilo vseh 26 projektov, ki so jih prijavila turistična društva na javni razpis za spodbujanje razvoja integralnih turističnih proizvodov, na ministrstvu za gospodarstvo zavrženih. Predlagali so, da vloge ponovno pregledajo in projekte, ki si to zaslužijo, tudi podprejo.

M. B.-J.

• Očitno je Alah določil, da mora letos imeti hudič mlade v ZDA.

• Korenine zla ponavadi poženejo iz mafijskih semen.

ZADOVOLJNI - Projektant severne novomeške obvoznice in krožišča je Dolenjska projektiva. Na sliki sta na desni: njen direktor in projektantka, Jakob Turk in Lidija Radež ter Zvone Rožanc s Cestnega podjetja Novo mesto. (Foto: L. M.)

KAKO KAŽE NA BORZI?

Pred vrati prevzem banke

Prejšnji teden je bil ponovno v znamenju primorskih delnic. Predvidoma v torek naj bi Banka Koper podpisala pogodbo z italijansko banko Sanpolo IMI o prodaji 82-odst. deleža. Cena delnice naj bi znašala 101.000 SIT do 104.000 SIT. Prevzemno ponudbo naj bi lastniki prejeli do 5. decembra letos, plačilo pa do 5. februarja 2002.

Največji delež naj bi prodali Luka Koper, Istrabenz in Intereuropa, kar se že in se bo še poznalo na tečajih njihovih delnic. Omenjena prodaja bo namreč močno vplivala na izboljšanje njihovih poslovnih rezultatov. Tako se je z Intereuropo že trgovalo po 3.500 SIT, Istrabenzem po 4.900 SIT ter Luko Koper po 3.200 SIT.

Precej prometa je bilo tudi z delnicami Krke. Kar nekaj svežnjev je prijavila Bank Austria CA. Za navedenimi nakupi pa seveda stojijo kupci. Tečaj Krke se je povzpel na 26.300 SIT, kar predstavlja še vedno nizko vrednost. Skromneje se je trgovalo z Lekovimi delnicami, ki so dosegle najvišji tečaj 41.000 SIT.

Še vedno so dovolj tržne delnice obeh pivovarn. Union je ponovno dosegel ceno 65.000 SIT, Laško pa 5.500 SIT. Pivovarniška zgodba očitno še ne bo tako hitro zaključena.

Z ostalimi delnicami se je trgovalo zelo malo. Cene Mercatorjevih delnic so dosegale do 16.200 SIT, BTC-ja malo čez 16.500 SIT, Save okoli 17.000 SIT, Žita rahlo nad 16.000 SIT in tako naprej.

Pri trgovanju s pidi je bilo malo zatišja, kar se kaže tudi na tečajih, saj so se skoraj vsi znižali, razen NFIN, ki je že presegel tečaj 105 SIT. Dovolj prometa je bilo ponovno s pokojninskimi boni, s katerimi se trguje okoli 48 SIT. Pri tej ceni so še vedno izjemno zanimivi za uveljavljanje dodatne pokojnine.

Med prometnejše obveznice lahko ponovno štejemo obveznice Odškodninskega sklada. Te so spet pridobile na vrednosti, saj se je njihov tečaj povzpel ponovno preko 72 odst. Glede na to, da sta v tem tednu dva praznična dneva, so temu primerna tudi dogajanja na borzi.

LJUDMILA BAJEC
Dolenjska borznoposredniška družba Novo mesto
Tel.: 07 371 82 22, 07 371 82 28

OB TEDNU SOLIDARNOSTI

Revščina ima nešteto obrazov

Danes nam bolj kot denarja primanjkuje časa, življenjski tempo je vse hitrejši, vse manj smo doma, vse več časa porabimo za službo in za poti do nje in nazaj. V tem hitenju pogosto sploh ne opazimo, kako živijo ljudje okrog nas. Sploh pomislimo, kdaj na tiste, ki so ostali brez službe, ali na mlado družino, ki je v prometni nesreči izgubila očeta, ali pa na znanko, ki je sicer zaposlena, vendar dobi za svoje delo mizerno plačo, kako kot mati samohranilka preživi sebe in otroka? Tudi temu je namenjen teden solidarnosti.

V Sloveniji, ki se deklarira za razvito državo, živijo v hudi revščini trije odstotki prebivalstva (60.000 oseb). Le-ti ne bi preživeli brez socialnih podpor. Toda kaj je revščina? Prav gotovo gre za revščino, če ljudje nimajo najnujnejšega za preživetje. Toda ali ni revščina tudi to, če svojemu otroku ne moreš kupiti športnih copat, ki jih imajo vsi, pa čeprav si trdno garal ves mesec. Revščina je tudi, če na starost kljub pokojnini ne shajaš skozi mesec. Revščina ni ena sama, ampak ima na tisoče obrazov, ki jih povečini tisti, ki so zaznamovani, skrivajo. Gandhi je dejal, da je revščina najhujše nasilje nad človekom, oropa ga dostojanstva.

In čeprav včasih kdo zlobno poreče, da so za takšen položaj krivi tudi ljudje sami, pa zagotovo niso ničesar krivi njihovi otroci in zaslužijo vso pomoč. V prihajajočem tednu torej ne bo na preizkušnji le naša solidarnost, ampak tudi strpnost do drugačnih.

JOŽICA DORNIŽ

VRANIČNI PRISAD

Bolezen, za katero obolevajo predvsem živali

V zadnjem času se zaradi znanih dogodkov veliko govori in piše o vraničnem prisadu. Prav je, da se tudi bralci Dolenjskega lista nekoliko seznanijo s to kužno boleznijo.

Vranični prisad, z latinskim izrazom imenovan antraks, je nevarna kužna bolezen, za katero obolevajo živali, žal pa lahko od povzročitelja tega obolenja, imenovanega Bacillus anthracis, zbolijo tudi ljudje. To obolenje spada v skupino bolezni, ki jih imenujemo zoonoze. Za vse zoonoze je značilno, da se lahko prenašajo od živali na ljudi. Ljudje so praviloma vedno sekundarne žrtve teh bolezni. Pomembna lastnost povzročitelja antraksa je način, kako se v okolju ohranja kot biološka vrsta. V neugodnih okoliščinah, zlasti ob stiku z zrakom, se v bacilu napravi spora, ki je posebno stanje bacila, v katerem se življenjski procesi ustavijo. V takem stanju omenjeni mikrob lahko izven svoje žrtve v zunanjem okolju preživi tudi do 50 pa celo 70 let.

Vranični prisad v našem okolju ni nova bolezen in se je nekateri starejši prebivalci naših krajev verjetno še spominjajo. Bolezen napada zlasti govedo, ovce, konje in prašiče, manj pogosta je pri drugih domačih živalih. Lahko se pojavlja tudi pri številnih divjih živalih. Po drugi svetovni vojni se je tudi na območju Dolenjske nekajkrat pojavila ta bolezen pri domačih živalih. V sedemdesetih letih je v okolici Velikega Trna v občini Krško umrl "domači" mesar, ker je pomagal svojemu sosedu zaklati vola, obolelega za vraničnim prisadom. Lastnik živali ni vedel, za kakšno obolenje gre, zato tudi niso vedeli, v kakšno nevarnost se podajajo ob domačem zakolu. Zadnji primer te okužbe je bil registriran v Sloveniji spomladi letos na območju Tolmina.

Območja, kjer se je v zadnjih 50 letih pojavila bolezen vraničnega prisada, so posebej zaznamovana in evidentirana, saj jih v epidemiološkem smislu imenujemo vranični destrikti. Nekaj teh vraničnih destriktov imamo tudi na Dolenjskem. Na teh območjih mora veterinarska služba na podlagi vsakoletne odredbe, ki jo predpiše Veterinarsko uprava RS, vsako leto, in to petdeset let po zadnji ugotovitvi antraksa, preventivno vakcinirati nekatere domače živali, ki so za ta obolenja bolj dovzetna.

Ne bo odveč, če ponovimo, da moramo veterinarji kakor tudi rejci živali v primeru vsakega nenadnega pogina goveda, ovce ali konja vedno pomisliti, da je žival poginila zaradi antraksa, in ga tudi izključiti. Zaradi tega je nujno, da ima področna veterinarska služba s koncesijo pregled in evidenco o vseh poginulih živalih na njihovem področju, saj je vsaka takšna žival sumljiva, da je nosilka kužnega obolenja. V Sloveniji je dobro organizirana higienska služba pri Veterinarskem zavodu Slovenije, ki je plačan iz proračuna RS. Glavna naloga te službe je zbiranje poginulih živali in ugotavljanje vzroka njihovega pogina.

Žal je tudi to bolezen človek zlorabil proti sebi kot metodo bioterorizma. Sicer pa kakor ni vse zlato, kar se sveti, tako tudi v vsakem prašku ni in ne bo bacilov vraničnega prisada.

Mag. OTMAR COLARIČ, dr.vet.med.
VETERINARSKI ZAVOD SLOVENIJE

Novomeška Tiskarna med najboljšimi

Tiskarna Novo mesto nadaljujeje tradicijo novomeškega tiskarstva - Specializirani za lahko potiskano embalažo - Vse manj denarja za založniško dejavnost

NOVO MESTO - Tiskarna Novo mesto uspešno nadaljuje žlahtno tradicijo novomeškega tiskarstva. Potem ko so med drugo svetovno vojne stroje nekdanje znane Krajčeve tiskarne prenesli na partizansko ozemlje in uporabljali za potrebe narodnoosvobodilne borbe, je zavladalo v prvih povojnih letih v Novem mestu tiskarsko zatišje. Leta 1958 pa so ustanovili Knjigostisk, katerega neposredna naslednica je sedanja Tiskarna Novo mesto.

Začeli so v novomeški Študijski knjižnici, potem so se selili na Glavni trg, nato 1983 kupili in adaptirali prostore v Ragovski ulici, od kjer jih je pregnala denacionalizacija, ter se 1997 končno preselili v res svoje prostore v Bršljinu, kjer so si uredili sodobno proizvodnjo.

"Danes je Tiskarna Novo mesto med največjimi in najkvalitetnejšimi izdelovalci lahke postiskane embalaže v Sloveniji," se pohvali njen dolgoletni uspešni direktor Dušan Jarc. V okviru te dejavnosti največ delajo za slovensko farmacevtsko in kozmetično industrijo in so med tremi največjimi izdelovalci te embalaže za novomeško Krko, ki je eden njihovih največjih in najpomembnejših kupcev. "Lahka potiskana embalaža nasploh predstavlja več kot polovico vsega prometa naše tiskarne. Naš cilj je delati najkvalitetnejše za najzahtevnejše kupce v višjem cenovnem razredu," pravi direktor.

Danes je v Tiskarni Novo mesto zaposlenih 85 ljudi in vseskozi skrbijo, da imajo za svoje delo najsodobnejšo opremo. "Glede na tržnost in tehnološko opremljenost bomo postopno število zaposlenih zmanjšali za 10 do 15, vendar bomo to izvedli brez pretresov, z naravnim odlivom." Vso amortizacijo in še več vlagajo v novo strojno in računalniško opremo. "Če ne bi delali tako, bi nas čas povozil!" je prepričan Jarc. Na tiskarskem področju je namreč boj neizprosen in vsako leto v Sloveniji kakšna tiskarna ustavi svoje stroje. "Kakovost izdelkov je prvi pogoj, da sploh lahko primeš kljuko naročnika, potem sta spoštovanje roka in cena. Čas izdelave pa se vse krajši."

Svoje dni je bila v okviru Tiskarne Novo mesto pomemben del Dolenjska založba. Na leto je natisnila in založila do 40 naslovov knjižnih del, med njimi tudi pomembne tiskarske in založniške dosežke, kot so monografije Novo mesto pa Pleterje, Stična ipd. "A subvencij za take založniške projekte je bilo vse manj, sponzorstva skoraj ni več, zato smo morali ta program močno skrčiti," pravi Jarc. Tako sedaj tiskajo knjige le še za znanega kupca, se pravi, da je založnik in plačnik naročnik sam.

A. BARTELJ

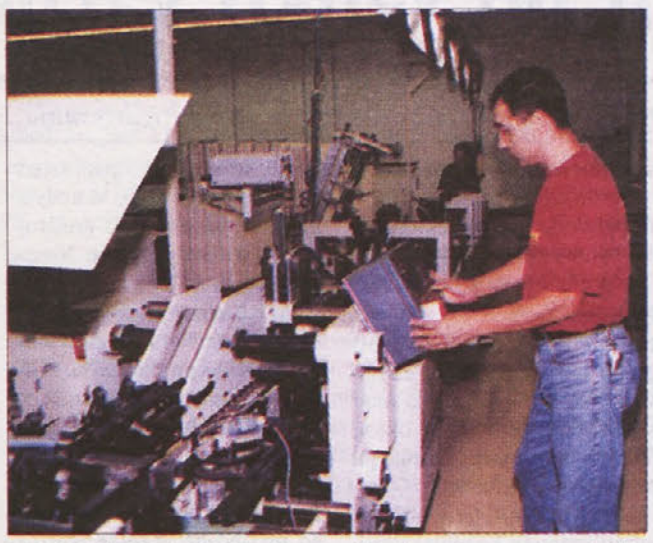

TISKARSTVO DANES - Brez sodobnih strojev in računalniške tehnologije danes ni uspešnega tiskarstva. V Tiskarni Novo mesto hočejo biti najboljši v svojem razredu. (Foto: A. B.)

Gimnazija skozi čas

Druga razstava ob 255-letnici Gimnazije Novo mesto prikazuje dokumente iz zgodovine šole

NOVO MESTO - V novomeški gimnaziji so minulo sredo odprli drugo razstavo triologije Gimnazija skozi čas. V sodelovanju s Frančiškanskim samostanom in Zgodovinskim arhivom sta avtorja razstave profesor Gregor Mohorčič in mag. Janez Gorenc skupaj z nekaterimi dijaki postavila na ogled pomembne dokumente iz zgodovine šole.

Razstava se začne z izvirnim prepisom prošnje Novomeščanov njenemu visočanstvu cesarici Mariji Tereziji za šestletno gimnazijo iz leta 1745. Razstavljen je tudi prepis ustanovne listine leto dni pozneje, ki jo je cesarica poslala po svojem kurirju. Zanimivi so dokumenti, ki obravnavajo discipliniranje dijakov. Med drugim lahko zasledimo pismo iz dopisovanja med frančiškanskim samostanom in glavarstvom dežele Kranjske, kjer le-to zahteva strožje kazni za dijake. Zbranih je tudi nekaj spiskov zaposlenih, šolskih okrožnic, spričeval, celo potrdilo o upokojitvi. Dokumenti predstavljajo gimnazijo v obdobju od leta 1745 do leta 1945.

Na razstavi, ki so jo pripravili ob 255- letnici Gimnazije Novo mesto, so v prvem delu že predstavili stare šolske učbenike. Triologijo bodo zaključili v decembru z razstavo starih gimnazijskih glasil. Drugi del razstave si lahko do drugega tedna v decembru ogledate v knjižnici gimnazije vsak delovni dan od 7. do 14. ure.

I. PAVLIČ

SPOMIN NA USTANOVITEV NOVOMEŠKE ČETE - MO Novo mesto je z novim statutom določila tri spominske dni, eden od njih je 29. oktober, spomin na ustanovitev 1. novomeške partizanske čete na Brezovi Rebri. V počastitev 60. obletnice njene ustanovitve je območni odbor ZB NOB Novo mesto pripravil slavnostno sejo in proslavo na Bački, kjer je novembra 1941 potekala 1. akcija te čete, ki označuje začetek organiziranega odpora slovenske partizanske vojske proti izseljevanju Slovencev. Svečanost ob spominskem dnevu je pripravila tudi MO Novo mesto. (Foto: I. Pavlič)

Kaj v Narodnem domu?

Anketa o tem, kaj naj bo v obnovljenem novomeškem Narodnem domu - Ste pripravljeni prispevati?

NOVO MESTO - Na poziv za vložitev predlogov za obnovitev in oživitev novomeškega Narodnega doma, ki je stekel na pobudo Društva Novo mesto, poprijela pa ga je novomeška občina, je prispelo 553 izpolnjenih anketnih lističev ter 19 pisnih predlogov in mnenj. Anketa je ljudi spraševala, kaj naj bi bilo v obnovljenem Narodnem domu pa tudi, če bi bili pripravljeni prispevati v načrtovani sklad za obnovitev te novomeške sramotno propadajoče stavbe.

Večina predlaga, naj bi v obnovljenem Narodnem domu dobili kino, gledališče, kavarno, čitalnico, baletni studio, kakšno posvetovalnico, predavalnico, spominsko sobo pomembnih Novomeščanov; poleg tega še prostore za dejavnosti ljubiteljskih društev, lutkovno gledališče, likovno razstavišče; nekdo je predlagal, naj bi tu glede na bogata arheološka najdišča in mednarodni ugled Dolenjskega muzeja ustanovili fakulteto za podiplomski študij arheologije, zgodovine, restavratorstva in konservatorstva. Predlogi so bili še, naj bi tu bili mladinsko središče, prostor za nepridodbitne prostočasne dejavnosti, bukvarna ipd.

Večina ljudi, ki so odgovorili na anketo, je za ustanovitev sklada za obnovo Narodnega doma in so pripravljeni tudi sami prispevati v ta sklad.

Novomeško Društvo upokojencev pa predlaga, naj obnovljeni Narodni dom zaupajo v upravljanje prav temu društvu, češ da se večina dejavnosti, ki so predvidene v tem domu, tako in tako pokriva z njihovim programom.

Kakor koli že: pripravljen je predlog o ustanovitvi sklada za obnovo in oživitev novomeškega Narodnega doma in o tem bodo odločali občinski svetniki na eni prihodnjih sej.

A. B.

Klub za otroke

NOVO MESTO - Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto vabi učence 4., 5. ali 6. razreda, da se jim pridružijo v Klubu za otroke v torek, 6. novembra, ob 14.30 v prostorih društva v Rozmanovi ulici 30.

Voda pritekla na vrh Podgorja

Vodovod za Veliki in Mali Cerovec, prvi vasi v KS Podgrad - Sedaj na vrsti ostali del "suhe" krajevne skupnosti - Prvi asfalt pred 20 leti - Na vrsti je država

VELIKI CEROVEC - Minister za okolje in prostor Janez Kopač, novomeški župan Tone Starc in predsednik KS Podgrad Marjan Erpe so v soboto popoldne na slovesnosti na Velikem Cerovcu predali namenu vodovod za to vas in bližnji Mali Cerovec. Tako sta po dolgih letih prizadevanj dobili zdravo pitno vodo prvi dve od devetih vasi najvišje ležeče podgorske KS Podgrad.

Voda na Cerovec priteka iz sosednje krajevne skupnosti Dolž; prvi vodovod v podgrajskem koncu je tako del vodovodnega sistema Dolž - Vrhe - Iglenik - Cerovec, ki so ga začeli graditi leta 1998. Prav oba Cerovca sta bila tudi najbolj sušni vasi v krajevni skupnosti in so morali sem vodo najpogostoje voziti. Sedaj je v obeh vaseh z zdravo pitno vodo redno preskrbljenih okoli 50 gospodinjstev, vsako je za to prispevalo po 2 tisoč mark, krajevna skupnost pa večji del denarja, ki se zbere z 2-odstotnim samoprispevkom. Največ pa je seveda primaknila novomeška občina oz. Komunala.

Veliki in Mali Cerovec sta torej preskrbljena z vodo, sedaj je na vrsti osfali del podgrajske krajevne skupnosti, ki bo vodo dobival iz lakovniškega konca; gre za vasi Jurna vas, Koroška vas, Vinja vas, Konec, Podgrad, Pristava in Mihovec. Do Jurne in Koroške vasi je primarni vod že zgrajen, tako ostane še gradnja 6 km primarnega in 4 km sekundarnih vodov in 3 vodohranov: na Vel. Cerovcu, v Koroški vasi in Podgradu. "Za dokončanje vodovoda v naši krajevni skupnosti bo potrebnih še okoli 230 milijonov tolarjev," je povedal Erpe. "Vodo bo dobilo še okoli 200 gospodinjstev. Računamo, da bo gradnja končana čez leto dni."

Na sobotni otvoritvi je pomoč pri tem obljubil tudi minister Kopač, do sedaj pa se je država pri gradnji tega podgorskega vodovoda obračal stran, čeprav je odmaknjena višinska KS Podgrad nesporno demografsko ogrožena. Podgrajci so v zadnjih 20 letih ogromno naredili. Pred slabima dvema desetletjema so namreč dobili prvo asfaltno cesto od gorjanske skozi Vinjo vas do konca Podgrada. Danes so asfaltirane vse lokalne in vaške ceste ter javne poti v tej krajevni skupnosti, telefon ima, kdor ga hoče, preskrba z elektriko je urejena na novo. Čakajo samo še na vodo.

A. BARTELJ

CEROVŠKI VODOVOD - Vodovod v Velikem Cerovcu, najvišji podgorski vasi, so slovesno predali namenu (z leve): novomeški župan Tone Starc, minister za okolje in prostor Janez Kopač in predsednik KS Podgrad Marjan Erpe. (Foto: A. B.)

Novomeška kronika

PARKIRIŠČE - Prejšnji ponedeljek ob pol treh popoldne je bilo stanje na najbolj zasedenih novomeških parkiriščih takšno: okoli zapuščene, zanemarjene in od vandalov razbite stare porodnišnice je bilo parkiranih 129 avtomobilov, na sosednjem urejenem prostranem parkirišču na Novem trgu pa več kot štirikrat manj, natančno 32. Zastonjski nasvet upravljavcem: "kaso" prestavite v Defranceschijevo ulico, zbrani denar pa namenite za ureditev kloškarskih prenočišč in mamilarskih kotičkov v zanemarjeni državni stavbi na elitni lokaciji v dolenjski metropoli!

ISO - Prejšnji teden so novomeški Upravni enoti na slovesnosti podelili certifikat kakovosti ISO 9001, kakršnega ima v Sloveniji le pet enot v javni upravi. To ni kar tako! Od tega bomo imeli največ koristi prav državljani, ki nas opravki vodijo v državne urade, kjer so, roko na srce, prijazne in uslužne delavke, oborožene tudi z veliko mero potrpežljivosti. Kot tista, ki ji je pred dnevi Rom, ki ga je poslala po potrebno potrdilo na socialno službo, on pa je hotel, naj ga dobi kar sama, češ da on za take stvari nima časa, povedal, da je treba njo in tiste na socialnem pobiti, pa bodo zavladali red, mir in pravičnost. ISO je še toliko več vreden, ker so mu že na začetku žrtvovali 100 ur. Minister Bohinc je na slovesnost zamudil pol ure, čakalo pa ga je 200 ljudi. Ministri imajo očitno svoje standarde...

VODA - Na otvoritvi vodovoda na Velikem Cerovcu je minister za okolje in prostor Janez Kopač svoj navdahnjeni govor končal z vzklikom, da komaj čaka, da nazdravijo s kozarcem zdrave pitne vode. Mladi minister iz gorenjske strani je bil očitno prvič v naših krajih in ne ve, kakšne so tu navade in običaji. Že tako je ves svet spriden. Samo še tega se manjka, da bi v Podgorju ob polnih sodih mladega vina nazdravljali z vodo! Saj bi vodovod presušil...

Ena gospa je rekla, da je (en sam) dan reformacije največji praznik protireformacije.

Srečanje slepih in slabovidnih

NOVO MESTO - Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih iz Novega mesta je 24. oktobra organiziralo predavanje za svoje člane, ki so se vključili v društvo konec lanskega leta ali v letošnjem letu. Predavanje je obsegalo predstavitev pripomočkov, seznanitev s socialnovarstvenimi pravicami; predstavitev novega zakona s področja pokojninsko invalidskega zavarovanja; delovanje organizacije Medobčinskega društva slepih in slabovidnih ter poučitev z osnovami mobilnosti in orientacije. Predstavnik Zveze društev SSS iz Ljubljane Bogdan Saksida je predstavil tehnične pripomočke. Z večino teh so se udeleženci lahko seznanili. Direktorica Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje iz Novega mesta ga. Ivanetičeva je navzoče seznanila s socialnovarstvenimi pravicami. Kako deluje društvo in poslovanje podjetja Iris, je opisal Jože Zupan. Stane Florjačič, direktor Zavoda za slepo in slabovidno mladino iz Ljubljane, pa je navzočim predstavil osnove orientacije in mobilnosti ter uporabo bele palice.

Šentjernejske črepinje

SO KOT VEŠČE - V prihajajočem predvolilnem letu bodo morali Šentjernejčani skuhati tudi kakšen golaž za posebne vrste občane. Zgodilo se je namreč, da nekateri ne morejo do svojih stanovanj v blokih, ker so ti v enem izmed nesmislov, ki so se dogajali v naši državi, ostali brez funkcionalnega zemljišča. Omenjeni prebivalci pravijo, da se počutijo kot vešče. Da ne bi hodili po tuji zemlji, bi bilo namreč najbolje, če bi do svojega nadstropja kar prileteli, se prilepili na steno in zlezli na toplo v svoj dom. Kdaj bodo lahko stopili po trdnih in svojih tleh, še ni znano. Nova lastnica zemlje je zdaj občina, ki še razmišlja, kaj naj napravi. Lastnino bo ocenila, najraje pa bi jo potem lastnikom stanovanj tudi prodala. "Kdo jim je pa kriv," si misli, "če so bili tako nespretni, če ne morda celo neumni, da so kupili stanovanje brez dostopa do njega!"

RED JE RED - Mnógi v šentjernejski občini si bodo oddahnili, ker so dobili pravilnik, po katerem bo poslej občina delila denar za športna društva in dejavnosti. Tam črno na belem natančno piše, po katerih merilih posamezno društvo nabira točke. Upajmo, da nikomur ne bo žal za burnimi in pestrimi časi, ko so se še pričkali, katero društvo je dobilo več ali večkrat. Morda bo kaj pestrosti še ostalo, kajti denar bo potrebno potrošiti namensko, sicer ga bo treba vrniti.

Iz topliškega vodnjaka

DOBRODOŠLI! - Čeprav je zadnjič iz vodnjaka precej glasno odmevalo o tem, da občina še ni postavila obcestnih oznak in z njimi zakoličila občinskih meja, moramo priznati, da naša bodica nima prav nič zaslug za to, da bodo table v kratkem zares postavljene. V občinski upravi jih namreč pripravljajo že od začetka septembra in vedo tudi povedati, da postavitev ni tako enostavna, kot si navadni smrtniki mislimo. Potrebna je cela vrsta dovoljenj, v prvi vrsti Družbe za državne ceste in lastnikov, table pa je treba tudi oblikovati, izdelati in postaviti. Slednje prav tako ni čisto enostavno in tudi ne poceni. Cestno podjetje za postavitev ene table zaračuna več kot 15 tisočakov. Iz zanesljivih virov smo izvedeli, da se je ob tej informaciji pred občinsko upravo začela nabirati vrsta domačinov. Mnogi bi namreč za tako ceno postavljali table...

VAJA - Gasilska vaja v občini Dolenjske Toplice je bila letos taka, kot mora biti: z zapleti in tudi z nepredvidenimi dogodki. Ko so gasilci zdrveli od gasilskega doma proti namišljenemu požaru, so naleteli na oviro na cesti, kjer se je zgodila prometna nesreča. Nesreča je bila prava in ne kakšna iz scenarija vaje. Kljub oviri so gasilci v nekaj minutah prispeli do "goreče" šole, ki so jo medtem učenci in vsi zaposleni že zapustili. Da pa tudi tukaj ni potekalo vse po načrtih, sta poskrbela dva nagajivca iz vrst šolarjev, ki sta ostala v stavbi.

Jesenske sape razvedrile Dvor

DVOR PRI ŽUŽEMBERKU - Mladinska skupina iz ajdovške fare v Suhi krajini je minulo soboto zvečer v dvorani kulturnega doma na Dvoru uprizorila igro Jesenske sape. Uprizoritev so pripravili po besedilu nekdanjega duhovnika na Ajdovcu Janeza Kmeta, v zadnjem letu pa je doživela že kar nekaj ponovitev.

Za Mihovo so dobili 7 milijonov

Nepovratna sredstva za priključitev zadnje vasi na javni vodovod - Letos 32 milijonov v prenovo vodovodnega sistema v Gor. Brezovici, prihodnje leto spet 30 milijonov

MIHOVO, GORENJA BREZOVICA - Mihovo, vasica pod Gorjanci nedaleč od Šentjerneja, je bilo zadnje naselje v tej občini, ki še ni bilo priključeno na javni vodovod. Marca letos je boljša in neoporečna voda končno pritekla tudi v sleherno od 31 hiš, v katerih prebiva nekaj čez 90 vaščanov Mihovega. Tako je od letošnje pomladi s pitno vodo iz javnega sistema preskrbljeno že celo območje šentjernejske občine.

Naložba je skupno stala 31 milijonov tolarjev in zdaj je že povsem jasno, da breme ne bo v celoti padlo na občino. Ta je 19. oktobra z ribniškim Skladom za regionalni razvoj podpisala pogodbo o sofinanciranju izgradnje vodovoda za vas Mihovo. Občina se je namreč s projektom prijavila na razpis gospodarskega ministrstva za področje regionalnega razvoja, ki je bil namenjen naložbam na območjih s posebnimi razvojnimi problemi. Pred tem je že imela pripravljen projekt in vso potrebno dokumentacijo od gradbenega dovoljenja naprej.

Na razpisu je uspela, zato bo v skladu z že omenjeno pogodbo najbrž še v novembru na svoj račun prejela 7 milijonov tolarjev nepovratnih sredstev. To predstavlja slabih 22 odstotkov skupne vrednosti naložbe. Preostanek denarja je zagotovila občina v proračunu za leto 2000.

Kot je povedal Milan Jakše iz občinske uprave, se občina zdaj, ko imajo vse vasi pitno vodo iz javnega sistema, lahko posveča nujno potrebni obnovi vodovodov. Tako v Gorenji Brezovici pri Šentjerneju zdaj prenavljajo čez 20 let stare vodovodne napeljave, predvsem sekundarne vode in hišne priključke.

Prenovitvena dela na tem območju bodo stala 32 milijonov tolarjev, v občinski upravi pa predvidevajo, da bodo tudi v naslednjem letu nadaljevali s prenovo vodovodov v občini in tako zagotavljali nemoteno oskrbo s pitno vodo. V proračunu za naslednje leto naj bi prenovi namenili dodatnih 30 milijonov tolarjev, kolikor se letno nabere iz amortizacije pri plačevanju vodarine.

B. D. G.

DAN TOPLIŠKEGA JABOLKA - V petek popoldan so v avli hotela Kristal odprli razstavo sadja iz travniških nasadov ter izdelkov in jedi iz sadja. Zvečer je bila po posvetu še pokušnja sadja in izdelkov iz njega, v soboto pa je bilo ves dan živo na dvorišču pred hoteloma, kjer so postavili stojnice (na fotografiji ponudba sadjarske kmetije Erjavec iz Ivančne Gorice) in predstavljali projekt in stiskali jabolčni sok. (Foto: B. D. G.)

Toplice v znamenju jabolk

Uspešna predstavitev projekta OTS in poživitev dogajanja v zdraviliškem kraju

DOLENJSKE TOPLICE - Kmetijska svetovalna služba Straža, topliška občina, Krka Zdravilišča in Projekt oživitve travniških sadovnjakov in sadnih vrtov Slovenije so pretekli petek in soboto pripravili Dan topliškega jabolka. Projekt OTS in dosedanje aktivnosti so okrog 40 udeležencem predstavili na posvetu v petek zvečer.

Govorili so o pomenu takih nasadov za varstvo okolja, o pomenu v prehrani ter o javnih delih v topliški občini. Projektna skupina OTS je v sodelovanju s članicami Društva kmečkih žena iz Dolenjskih Toplic pripravila še pokušnjo jabolk, jabolčnih sokov, sadnih žganj in jedi iz sadja.

V soboto od 9. ure dopoldne pa vse do večera je dvorišče med hoteloma v Dolenjskih Toplicah oživelo. Prikazali so postopek izdelave jabolčnega soka in kuhanja žganja ter postavili stojnice. Sadjarsko društvo Dolenjske je prodajalo jabolka, Čebelarsko društvo Straža-Dolenjske Toplice je ponujalo čebelje izdelke, topliške kmečke žene pa so kaj hitro razprodale vse svoje dišeče dobrote.

Z bogato ponudbo sta k nakupu vabili tudi kmetija Erjavec iz Ivančne Gorice, ki je znana po sadjarstvu in predelavi sadja, ter ekološka kmetija Kastelic iz Suhe krajine s ponudbo posebnih kruhov iz ekološko pridelanih žit. Posebej se je ta dan izkazalo tudi Društvo podeleželske mladine, saj so njegovi člani ves dan pekli kostanj in z njim stregli obiskovalcem.

B. D. G.

Veronika kleše iz betona

Njeno delo krasi cerkev sv. Marjete, če ji bo zdravje služilo, pa bo obogatila še sv. Martina

V vasi Češnjice pri Zagradcu se je pred petinšestdesetimi leti rodila Veronika Maver, po domače Farezetova. Že kot otrok je kazala veliko ljubezen do risanja, pri čemer jo je močno podpirala tudi mama. Njena zgodba in ljubezen do umetnosti pa je prišla do popolnega izraza po vrnitvi iz Ljubljane v svojo rojstno vas Češnjice, kjer so v njenem ateljeju ob hiši pričele nastajati podobe, kipi in drugi izdelki, izklesani iz mešanice betona, lepila in mivke.

"Prvo večje delo, ki sem ga izdelala, je bil oltar s svetim Frančiškom in Kristusom v cerkvi sv. Marjete, ki leži v sami bližini rimske ceste," je povedala ljudska umetnica Veronika Maver - Ahmetović, ki je za to delo porabila več mesecev. Cerkev sv. Marjete sodi v župnijo Šmihel pri Žužemberku. Čeprav zanjo vestno skrbi ključar Jože Hribar, so bili v njej pogosti obiskovalci nepridipravi, ki so z oltarja ukradli kar tri velike kipe in nekaj manjših podob. Veronika je oltar naredila iz hvaležnosti in v spomin na očeta, ki se je velikokrat obrnil na pomoč prav na sv. Marjeto.

V teh krajih je zanimiva tudi bližnja cerkev sv. Martina, ki stoji nad bivšim kamnolomom. Stoletna voda, ki je čakala popotnike ob vodnjaku pri cerkvi sv. Marjete, je namreč ob nenehnih miniranjih v bivšem kamnolomu poniknila. Pravijo, da je morda stekla ravno pod cerkev sv. Martina, kjer je nastalo veliko jezero.

Pred kratkim pa je bila v Češnjicah posebna slovesnost. Veroniki se je uresničila želja, saj je po številnih urah trdega dela in ob pomoči moža Nezirja napravila kapelico s kipom Marije Rožnovenske ter s številnimi kipci in okraski. Blagoslovil jo je župnik Drago Markuš.

Srečo in veselje je ljudska umetnica našla prav v klesanju iz betona ter v podobah nemirne in razgibane pokrajine ob Krki, ki jih slika na platno. To je njen svet, tak, kot ga čuti, obogaten s pobožnimi željami, ki ga bo razdajala, dokler ji bo služilo zdravje.

SLAVKO MIRTIČ

Veronika pred bogato okrašeno kapelico Marije Rožnovenske, ki krasi vasico Češnjice. (Foto: S. M.)

Za vajo gasili topliško šolo

DOLENJSKE TOPLICE - Tukajšnji gasilci so ob mesecu požarne varnosti pripravili gasilsko vajo. Informacijo o izmišljenem požaru so v torek, 23. oktobra, dobili od ravnateljice. Ta je takoj odredila umik otrok in zaposlenih iz šolske zgradbe, le nekaj minut po alarmu pa so prihiteli tudi gasilci iz Toplic, ki so se jim pridružili še kolegi iz Podturna, Soteske in iz Gasilsko reševalnega centra Novo mesto. Med vajo so "gasili" šolo, prikazali gašenje z ročnimi gasilskimi aparati in na koncu nekatere učence tudi dvignili z gasilskimi avtolestvami. Vaje se je udeležil tudi poveljnik Gasilske zveze Novo mesto Branko Filip, ki je vajo ocenil kot zadovoljivo, pokazala pa je tudi na nekatere pomanjkljivosti, ki jih bodo morali topliški gasilci še odpraviti. (BBJ)

Bogastvo po gričih

MIRNA PEČ - Po gričih na območju občine Mirna Peč je posejanih vsaj 500 počitniških hišic in zidanic, kar je celo bogastvo, od katerega občina trenutna nima nič. O tem, kako bi na trg spravili vsaj del teh slabo izkoriščenih zmogljivosti, razmišlja tudi mirnopeški župan. Kot je dejal pred kratkim, bodo morda še letos dobili vsaj 5 turističnih zidanic. Projekt naj bi podprli tako občina kot tudi država.

Martinov pohod

ŠENTJERNEJ - Občinski odbor LDS in MLD Šentjernej vabita na tradicionalni Martinov pohod po podgorjanski vinski cesti, ki bo v soboto, 3. novembra. Avtobus bo odpeljal ob 9. uri izpred občinske stavbe na Tolsti Vrh. Pohodnike bo pot vodila mimo Gracarjevega turna, Orehovice, Ivanjega Dola, Vrhpolja, Stražnika in Pleterij do Vrbovc, kjer jih bosta v Gašperjevi zidanici čakala pečena raca in mlado vino. Poskrbeli bodo tudi za prevoz nazaj v Šentjernej.

Dvojni stroški za šolske prevoze

Občina Dolenjske Toplice uvedla še dodatni avtobus in kombi - V resnici avtobusi niso polni, ker starši pravico uveljavljajo, otroke pa vozijo sami

DOLENJSKE TOPLICE - Prevozi šolskih otrok so tudi v topliški občini lepo tekli vse do letošnjega šolskega leta, ko se je zataknilo zaradi poostrenih kontrol na šolskih avtobusih. Te so pokazale, da tudi na dveh relacijah v topliški občini število otrok na avtobusu presega dovoljeno mejo, zaradi česar prevozniki presežkov potnikov niso več želeli prevažati.

Topličani so zagato rešili s kombijem, ki prevaža 8 otrok iz območja Dobindola ter Gorenjih in Dolenjih Sušic, in z uvedbo dodatnega avtobusa za 25 otrok na drugem koncu občine - od Gorenjega in Dolenjega Polja ter Soteske. Občine so namreč dolžne organizirati in plačati šolske prevoze za otroke, če ti bivajo vsaj 4 kilometre daleč od šole, za učence 1. razreda devetletke ne glede na oddaljenost in za ostale v primerih, če tako presodi občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Občina Dolenjske Toplice, katere proračun dosega manj kot 500 milijonov tolarjev, je letos za šolstvo namenila skupno 24 milijonov tolarjev. V preteklem šolskem letu so jo šolski prevozi stali 5,5 milijona, vendar bo zdaj s podražitvami in uvedbo dodatnih prog ta znesek narasel do skoraj 9 milijonov tolarjev.

Rok Barbič

Še v tem letu bo osnovna šola s pomočjo društev in občine, ki je za te namene pripravila 2 milijona tolarjev, kupila malo rabljeno kombinirano vozilo. Občina je že tudi pozvala policijsko postajo, šolo in svet staršev, naj predlagajo predstavnike, da bi čimprej oblikovali občinski svet za preventivo v cestnem prometu, ki bi rekel končno besedo o tem, kje na območju občine so nujno potrebni prevozi, čeprav razdalja do šole ni tako velika. Tak primer sta na primer Gorenje Polje ali pa Podturn, kjer ni pločnika in je pot v šolo zelo nevarna.

"Če kateri kraj ne bo več upravičen do brezplačnih prevozov šolarjev, bomo staršem zdaj lahko ponudili tudi prevoze za plačilo, saj je prostora po novem dovolj," je pojasnil Rok Barbič iz občinske uprave.

"Najbolj žalostno pri vsem skupaj pa je, da je v resnici na vsakem avtobusu še prostora. Čeprav je avtobus registriran za 73 otrok, smo ob preverjanjih ugotovili, da se jih pelje le po 50, na kar ne moremo vplivati. Nekaj jih manjka zaradi bolezni, precej pa jih starši redno vozijo v šolo, a vozovnico vzamejo za vsak primer in mi smo jo dolžni zagotoviti. Šola je že opozorila na ta problem, poskušali smo tudi preko sveta staršev, a odziva ni," ugotavlja Barbič.

B. DUŠIČ GORNIK

NOVIM DELOVNIM MESTOM NA POT - Otvoritev semiške PSC na Vrtači so popestrili semiški osnovnošolci in pihalni kvintet Glasbene šole Črnomelj pod vodstvom Antona Kralja. Hkrati so slovesno odprli tudi proizvodni hali Kaive in Uniplasta. Državna sekretarka na ministrstvu za gospodarstvo Mateja Mešl je ob tem dejala, da je enakomeren regionalni razvoj politika razvoja v semiški občini, ki jo podpira tudi njeno ministrstvo. Na fotografiji Matej Kovač, Mateja Mešl in župan Bukovec ob rezanju traku v PSC. (Foto: M. B.-J.)

Praznik zaznamovale otvoritve

V semiški občini predali namenu vrtec, avtomatiziran železni prehod, industrijsko cono, vodovod, pločnik in večnamenski prostor - Okrogle mize, razstave, tekmovanja

SEMIČ - Ob semiškem občinskem prazniku se je zvrstilo kar 14 prireditev, zadnja pa bo jutri na Gornjih Lazah. Večinoma je šlo za otvoritve, ena pomembnejših pa je bila otvoritev poslovno-servisne cone (PSC) na Vrtači. Kako tudi ne, ko pa že teče proizvodnja v treh velikih halah Kaive, Tomala in Uniplasta, župan Janko Bukovec pa ocenjuje, da bo prihodnje leto delalo v PSC Vrtača že okrog 250 ljudi.

Kot je ob otvoritvi dejal Bukovec, je prav, da imajo ob Iskri ljudje še kakšno možnost za zaposlitev. Da bi bilo teh še več, so se začeli pripravljati na razširitev PSC s sedanjih petih na trinajst hektarov. Zato je župan pozval obrtnike in podjetnike iz Slovenije in tudi od drugod, naj gradijo na Vrtači, kjer so delno komunalno opremljene parcele že po 15 DEM za kv. meter. Zadnje čase se namreč za Vrtačo zanimajo tudi Nemci in Kanadčani. Pred otvoritvijo je bil pogovor z državno sekretarko za razvoj podjetniškega sektorja in konkurenčnosti mag. Matejo Mešl in direktorjem Agencije za gospodarsko promocijo in tuje investicije Matejem Kovačem. Mešlova je poudarila, da bo dala država v malih podjetjih prednost vlaganju v znanje in razvoj. Semičani so spomnili, da so dokumenti, ki jih morajo izpolniti, če konkurirajo na državih natečajih ali za subvencije, prezahtevni, časa pa premalo. Mešlova se je s slednjim strinjala, sicer pa je trdila, da mora imeti vsako podjetje ali obrt strateški načrt, za katerega velja enak obrazec kot za razpisno dokumentacijo.

Na osrednji prireditvi na predvečer občinskega praznika, ki ga Semičani praznujejo v spomin na 28. oktober 1941, ko je bila na Smuku ustanovljena prva Belokranjska četa, pa je bil slavnostni govornik kmetijski minister mag. Franci But. Prepričan je, da se Semičani, odkar imajo svojo občino, hitreje razvijajo, v prihodnje pa vidi njihov razvoj tudi v okolju prijaznem kmetovanju. Zato je predlagal, naj se, tako kot tudi ostali v Beli krajini, vključijo v projekt, imenovan Slovenski kmetijskookoljski program, seveda pa bodo morali znati sonaravno pridelano in predelano tudi prodati.

Na osrednji prireditvi so podelili plakete kot najvišja občinska priznanja. Prejeli so jih: Vlasta Henigsman, Anton Malnarič, olimpijska ekipa PGD Štrekljevec, Iskra Kondenzatorji Semič ter PGD Stranka vas, ki so mu priznanje podelili že poleti ob 70-letnici, in vaška skupnost Črešnjevec, ki ga bo prejela pozneje. Diplome pa so si prislužili: Jožef Kambič, Martina Plut, Martina Jakša, Alojz Rogelj in pritrkovalski trio Zdravko Tomaževič, Alojz Dichlberger in Žan Sepaher.

M. B.-J.

Drašiško martinovanje

DRAŠIČI - Gasilsko društvo Drašiči bo pripravilo v soboto, 17. novembra, v sodelovanju s sosesko zidanico v tukajšnjem gasilskem domu veselo martinovanje. Osrednji dogodek bo blagoslov mošta, ob 18. uri pa bo tudi srečanje harmonikarjev. Prijave zbira vse do prireditve Martin Pečarič, Drašiči 29 (tel. 041-785-595). Prvi trije bodo prejeli nagrade. Sicer pa bosta na prireditvi za dobro voljo poskrbela oktet Vitis in ansambel Martini, zmanjkalo pa ne bo niti jedače niti pristne drašiške pijače. Istega dne ob 10. uri bo pohod okrog vasi, pohodniki pa naj se uro prej zberejo pred sosesko zidanico.

ZABAVNE KMETICE - Semiške kmečke ženske so se ob desetletnici njihovega društva z zahvalami in priznanji zahvalile mnogim, ki so jim pomagali pri delu, niso pa pozabile niti svojih članic. Njihova igralska skupina je pripravila tudi skeč (na fotografiji), ki je nasmejal obiskovalce. Mladi igralci s semiške osnovne šole so odigrali igrico, nekaj viž pa je ubral trio, v katerem igrajo in pojejo Helena in Bruno Konda ter Andrej Plut. (Foto: M. B.-J.)

Predvsem samospoštovanje

Prvo desetletje Društva kmečkih žensk Semič

SEMIČ - Društvo kmečkih žensk Semič, ki šteje 78 članic, je preteklo nedeljo pripravilo slovesnost ob 10. obletnici ustanovitve. O njihovem razvejenem delu, ki se čuti prav povsod v občini, predstavile pa so se tudi na turističnih sejmih v Ljubljani in Mariboru, je spregovorila predsednica Sonja Ramuta.

Župan Janko Bukovec, ki je bil tudi sam nekaj časa član društva, je priznal, da Semičani potrebujejo njihovo pomoč. "Kar znajo narediti kmečke ženske, mi moški ne znamo," je dejal. Predsednica Zveze kmetic Slovenije Mihaela Logar pa jim je položila na srce, naj imajo veliko samospoštovanja ter se zavedajo, kaj pomenijo. Šele takrat jih bodo cenili tudi drugi.

Na prireditvi so podelili tudi priznanja ob ocenjevanju "Semiška občina-lepa, urejena in čista", ki sta ga pripravila občina Semič in Turistično društvo Semič. Najbolj urejena vas je spodnji del Vavpče vasi, najbolj urejeno domačijo ima družina Štukelj s Trebjega Vrha, najbolj urejeno stanovanjsko hišo družina Stariha iz Moverne vasi, najbolj cvetoč balkon pa Matej Šuštarič z Lipovca in Milena Simonič z Vinjega Vrha.

Občina je letos razpisala tudi natečaj za najlepšo fotografijo. Pet fotografov je poslalo 67 fotografij. Prvo in tretjo nagrado je za Nasprotja se privlačijo in Semiško goro dobil Robert Malnarič iz Kota, drugo pa za Divji potok Stane Plut s Krvavčjega Vrha. Še vedno pa velja razpis za spominek.

M. B.-J.

Je pomoč res sramotna?

Predstavniki treh generacij o sožitju med njimi - Starejši potrebujejo toplo besedo, mladi denar

METLIKA - Občinska zveza prijateljev mladine (OZPM) Metlika in Društvo upokojencev Metlika sta pretekli teden v tukajšnji Tekstilni šoli pripravila okroglo mizo z zgovornim naslovom "Za prijetno sožitje med generacijami". Z njo so se spomnili mednarodnega dneva starejših, mednarodnega tedna otroka ter letošnjega mednarodnega leta prostovoljnega dela.

Čeprav naj bi bila okrogla miza namenjena vsem generacijam, pa so razpravljavci celo uro govorili zgolj o težavah starejših. Šele ravnatelj metliške osnovne šole Jože Mozetič je spomnil tudi na probleme mlade in srednje generacije, ki marsikdaj težko najde odgovor na vprašanje, kako sploh preživeti. Starejši pa imajo redne pokojnine, čeprav marsikdaj zelo skromne, zato pa pogrešajo predvsem družbo, pomoč pri vsakdanjih gospodinjskih opravilih, redni zdravstveni nadzor in posvetovalnico.

Veliko razpravljavcev, ki so bolj kot iz svojega poklicnega dela izhajali iz vsakdanjih življenjskih izkušenj, je menilo, da v metliški občini ni velikih težav med generacijami, zlasti pa je neprecenljiva pomoč starih staršev vnukom, ki jo slednji tudi znajo ceniti. Kako dobrodošlo je sodelovanje med generacijami, so potrdili tudi prostovoljci iz črnomaljske srednje šole ter podmladek OZPM Metlika. Podzemeljski osnovnošolci pa pogrešajo upokojence, ki bi sodelovali s šolarji, kot na primer čebelar Janez Gačnik.

Gotovo pa je še najbolje v nekaj stavkih strnil sodelovanje med generacijami v metliški občini predsednik Območne organizacije Rdečega križa Metlika Jože Nemanič. Dejal je, da starejšim manjka toplih besed in obiskov, mladim pa denar za preživetje. A mnoge je sram povedati, da potrebujejo pomoč. Četudi po njegovem mnenju tudi prostovoljno delo ni zastonj, pa je prepričan, da so mladi še pripravljeni pomagati - čeprav je posluh za solidarnost v metliški občini manjši kot drugod - vprašanje pa je, če jih znamo prav spodbuditi.

M. B.-J.

60 let pozneje

GORNJE LAZE - V soboto, 3. novembra, bo ob 13. uri pri spomeniku na Gornjih Lazah prireditev, posvečena 60. obletnici tragedije prve Belokranjske čete. Slavnostni govornik bo državni sekretar za vojne invalide, vojne veterane in žrtve vojnega nasilja na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve Franc Žnidaršič.

Skrb livarjev za okolje

V črnomaljskem Livarju ustanovili ekološki odbor - Za preteklost se bodo odkupili z naložbami za prihodnost

ČRNOMELJ - Pretekli teden so v črnomaljskem proizvodnem centru Livarja iz Ivančne Gorice ustanovili ekološki odbor, ki bo deloval v okviru Regijskega društva ekološkega gibanja (RDEG) Ivančna Gorica. Predsednik omenjenega društva Franc Hegler je priznal, da jih čaka veliko dela.

Marjan Nagode

Z njim se je strinjal tudi predsednik črnomaljskega ekološkega odbora Marjan Nagode, prepričan, da je zelo odgovorno voditi takšen odbor v livarni. Toliko bolj, ker so še pred kratkim imeli veliko okoljevarstvenih težav, ki jim jih je uspelo odpraviti, saj bo konec novembra Livar prejel okoljevarstveni certifikat ISO 14001. Pozval je tudi druge člane - že ob ustanovitvi jih je bilo 54 - naj opozarjajo na ekološke probleme. Ker pa jim ne gre le za urejeno tovarno, ampak tudi občino, se namerava odbor povezati z drugimi ekološko usmerjenimi društvi.

Direktor Livarja Stanislav Osterman je poudaril, da skrbi za okolje ne bo nikoli konec, in če podjetje ne zasluži toliko, da vlaga v ekologijo, nima prihodnosti. Opozoril je na neracionalno ravnanje s surovinami, ki jih, namesto da bi jih še koristno uporabili ali predelali, odlagajo kot odpadke. Zato bodo v Ivančni Gorici odpadke iz kupolnih peči in brusilnice s pomočjo posebnih naprav še enkrat koristno uporabili. Sicer pa je po njegovem ekološki odbor desna roka direktorju, nikakor pa ni namenjen politizaciji ekologije. Njegov poglavitni namen je zagotavljati delavcem boljše pogoje za delo, meščanom pa za življenje, saj je še kako pomembno, da tovarna ne moti okolice.

Glede škode, ki jo je Črnomelj utrpel zaradi Livarja, je Osterman dejal, da je pač cena industrializacije na nepravilen način, ki smo jo plačali, ker država ni poskrbela za tisti del zakonodaje, ki zagotavlja korekten odnos do okolja. Sicer pa ni želel pogrevati zgodovine, ampak je obljubil, da se bodo za preteklost odkupili s tem, da bodo dali denar za naložbe v mestu, pomembne za sedanje in prihodnje generacije.

M. B.-J.

Sprehod po Metliki

TELEFONIJA - V krajevni skupnosti Dobravice si ne morejo kaj prida pomagati z mobilnimi telefoni. Tudi ostala telefonija onemi vedno, ko le nekoliko močneje "zakašlja" grom. Še sreča, da imajo Dobravičani vsaj nekaj asfaltiranih cest in plovno reko Lahinjo, sicer bi bili v tretjem tisočletju povsem odrezani od sveta.

PRESTOLNICA - Tajnik Turistične zveze Slovenije je ob otvoritvi posveta turističnih društev slovenskih mest, ki je bil pred tednom dni v Metliki, brez sramu dejal, da so se zbrali v odročni Metliki. Župan Slavko Dragovan ga je hitro popravil, da je po uspehih v zadnjih letih Metlika slovenska vinska prestolnica. Morda je bilo tajnika, ki naj bi se po funkciji nekoliko spoznal še na kaj drugega kot le na zemljevid, vsaj potem nekoliko sram.

Črnomaljski drobir

AVTOBUSARSKA - Pred leti so Črnomaljci zavidali Metličanom novo avtobusno postajo, ki je v Črnomlju niso dobili še do danes. A ni potrebno, da bi si Črnomaljci to posebej gnali k srcu, še kakšno leto naj počakajo, pa skozi Črnomelj ne bo peljal več noben avtobus. Tudi skozi Metliko ne. A tokrat bodo imeli Črnomaljci prednost: metliška avtobusna postaja bo samevala, črnomaljska pa ne, ker je nimajo...

(NE)SPANJE - Prebivalce starega mestnega jedra zelo motijo gostinski lokali, ki so odprti dolgo v noč, proti jutru. Če komu od prebivalcev zmanjka potrpežljivosti, pokliče na pomoč policijo. Potem pa se zgodi, da policisti namesto v lokal zavijejo ob dveh ali treh zjutraj delat zapisnik k človeku, ki jih je poklical. Na koncu prebivalci starega mestnega dela ne vedo več, kdo je pravzaprav tisti, ki jim ne da spati.

Semiške tropine

IMENA - Ob semiškem občinskem prazniku je bilo skoraj nekoliko preveč prireditev. Zato ne čudi, da se je nekaterim že močno zapletalo glede imen. Mladi napovedovalec je ob otvoritvi poslovno-servisne cone na Vrtači preimenoval državno sekretarko Matejo Mešl. Županu se je zataknilo ob povabilu prisotnih na otvoritev podjetja Martina Kambiča in Branka Ivanoviča, saj jih je povabil h gospodu Kaivi. Napovedovalka pa je ob podeljevanju občinskih priznanj na osrednji prireditvi ob prazniku priznala, da je pozabila ime direktorja Iskre, ki je prevzel plaketo.

PLAKETA - Iskra je dobila plaketo ob 50. obletnici ustanovitve. Ob tem so se Semičani spomnili, kaj vse so zgradili z njeno pomočjo in čemu vse so se morali delavci tudi zaradi tega odreči. Plaketo pa je potem prevzel direktor, ki je pred mesecem dni prišel iz Nemčije in ki takrat, ko je Iskra gradila Semič, najbrž niti tega ni vedel, kje je Slovenija...

POKOL - Tik pred občinskim praznikom je pes podžupana Malenška zavil vratove vsem županovim kozam. A nekatera namigovanja Semičanov, da je šlo pri tem za politično ozadje, so iz trte izvita, kajti tako Malenšek kot Bukovec sta v isti stranki. Morda pa je podžupanov kuža s pokolom zgolj namignil županu, da svojega kmetijstva ne razvija v pravo smer.

TRENING - Desetčlanska olimpijska gasilska ekipa s Štrekljevca je na slovesnosti ob občinskem prazniku prejela plaketo, torej najvišje občinsko priznanje. Na podelitev pa so možje poldrugo uro čakali stoje, saj je ob velikem navalu obiskovalcev sedežev zanje zmanjkalo. Pa ne, da je bil to neke vrste trening?

Drobne iz Kočevja

MOST – Most, ki bo v prihodnosti povezoval šolski kompleks na desnem bregu Rinže v Kočevju s športno dvorano na levem bregu, vsaj v delu, ki zadeva samega mostu, ni več stvar prihodnosti. V teh dneh delajo nosilno konstrukcijo mostu in ne manjka več dosti, da bo most, ki bo namenjen pešcem, narejen. Da se bo uresničila napoved v celoti, pa bo potrebno počakati do prihodnjega leta, če država, ki bo znotraj športne dvorane financirala izgradnjo telovadnice za potrebe kočevskih dijakov, ne bo našla spet kakšnega "tehtnega" razloga, da bo investicijo ponovno prestavila!

Srečanje pesnikov in pisateljev

KOČEVJE - Od petka do vključno nedelje minuli vikend je v Kočevju potekalo 23. srečanje pesnikov in pisateljev drugih narodov in narodnosti, ki živijo v Sloveniji. Srečanje je organiziral Javni sklad RS za kulturne dejavnosti s svojo območno izpostavo Kočevje in je bilo v Kočevju tokrat že drugič, saj so ga prvič organizirali leta 1983. Udeležbo na srečanju je napovedalo 43 avtorjev iz vse Slovenije. Pričeli so ga z literarno delavnico, ki jo je vodil Simon Siniša Pesić in s katero so nadaljevali tudi še naslednji dan. Prvi dan srečanja so sklenili z literarnim maratonom, osrednji dogodek drugega dne pa je bil literarno-glasbeni večer. V nedeljo je sledil še pogovor avtorjev s selektorico Đurđo Strsoglavec in predstavitev novih knjig udeležencev srečanja. Na srečanju so aktivno sodelovali tudi člani Kluba literatov Kočevske.

Ribniški zobotrebci

VSAKO LETO VEČ UDELEŽENCEV - V ribniški občini letos že sedmo leto zapovrstjo praznujejo svoj občinski praznik v jesenskem času, medtem ko pred tem nekaj let praznika niso obhajali, še prej pa so ga spomladi. Za tokratno slavnostno sejo ribniškega občinskega sveta in proslavo v počastitev praznika so z občine razposlali preko 500 vabil. Glede na to visoko številko vabil je bila udeležba na proslavi skromna. Vendar pa po oceni Nevenke Turk Kraljič iz ribniške občine kljub temu zadovoljiva. Še več, Turkova, ki s položaja direktorice občinske uprave sedaj že nekaj let spremlja tudi počastitve občinskega praznika, ocenjuje, da je bilo letos zbranih v dvorani Ideal centra na proslavi več kot lani. Ob tem podatku pa nehote ugotavlja tudi, da je udeležencev proslave ob občinskem prazniku vsako leto več!

70 let Staneta Jarma

OSILNICA - Akademski kipar Stane Jarm je na dan reformacije, 31. oktobra, praznoval svoj sedemdeseti rojstni dan. Dva dni pred tem so v počastitev kiparjevega jubileja v njegovi rojstni hiši v Osilnici odprli likovno galerijo in razstavo njegovih stvaritev. Za najmanjšo slovensko občino po številu prebivalcev je to prva kulturna ustanova, zato so Jarmov osebni praznik v Osilnici proslavili kot praznik vseh Osilničanov, občanov in prijateljev osilniške doline.

ZDRAVSTVENOPREVENTIVNA AKCIJA RK – Ogroženost za bolezni srca in ožilja raste s starostjo, vendar pa želijo tudi mlajši preveriti svoje zdravstveno stanje. Kot so povedali udeleženci prve akcije merjenja krvnega tlaka, holesterola in krvnega sladkorja, ki jo je organiziralo kočevsko OZ RK, to raje storijo na akcijah, kot da bi obiskali svojega zdravnika. Na posnetku: čeprav jih je bilo manj kot žensk, so bili med udeleženci akcije tudi moški (Foto: M. L.-S.)

K zdravniku napotili 12 bolnikov

Oktobrska akcija kočevskega območnega združenja RK s področja zdravstvene preventive - Prihodnje leto meritve tudi po krajevnih organizacijah

KOČEVJE – Kočevsko območno združenje Rdečega križa je minulo soboto zaključilo z akcijo merjenja krvnega tlaka, holesterola in krvnega sladkorja. Akcija je potekala vse sobote v oktobru, udeležilo pa se je je skupno 88 ljudi.

"Poleg osnovne humanitarne dejavnosti se RK vključuje tudi v izvajanje zdravstvene preventive," je povedala o akciji, ki sodi na področje zdravstvenopreventivne dejavnosti RK sekretarka kočevskega združenja Alenka Bunderla. Akcijo so organizirali v sodelovanju s Sanolabor Žagar trgovino, d.o.o., iz Livolda, kjer imajo potrebne aparate za merjenje, meritve pa je kot prostovoljka opravljala dr. Nataša Žagar-Arkar, ki je sicer zaposlena v Zdravstvenem domu Novo mesto. "Meritve in nasvet zdravnika so bili brezplačni, udeleženci akcije so morali plačati le testne lističe," je o tehnični izvedbi akcije povedala Bunderletova.

"Namen akcije je bil odkriti navidezno zdrave ljudi, ki so zaradi več sočasno prisotnih dejavnikov tveganja bolj ogroženi za bolezni srca in ožilja," je povedala dr. Arkarjeva. Udeležencem akcije, ki so jih vsakič sprejeli po 20, minulo soboto pa 28, tako da so pregledali vse prijavljene, so na osnovi vseh prisotnih dejavnikov tveganja izračunali globalno 10-letno ogroženost za bolezni srca in ožilja. 34 udeležencem, pri katerih so izračunali nizko ogroženost, so svetovali nefarmakološki ukrep, kot je denimo opustitev kajenja, telesna aktivnost, dieta, uporabo manj soli v prehrani in podobno, 12 bolnikov z višjo ogroženostjo pa so napotili k izbranemu splošnemu zdravniku. Med udeleženci akcije je bilo več žensk kot moških, največ jih je bilo iz zrelega in višjega starostnega obdobja, veliko pa je bilo tudi parov. Kot je povedala Bunderletova, so akcijo letos organizirali prvič. Z odzivom so bili zadovoljni, zato jo bodo prihodnje leto skušali izpeljati tudi po krajevnih organizacijah RK.

M. L.-S.

Andrej Klemenc - častni občan

Počastili občinski praznik - Priznanja in nagrade

RIBNICA – V Ribnici so v torek, 23. oktobra, zvečer svečano obeležili praznik ribniške občine. V dvorani centra Ideal so v počastitev spomina na dan, ko je cesar Friderik III. izdal patent za izdelavo in prodajo suhe robe, pripravili slavnostno sejo občinskega sveta in proslavo, na kateri so podelili tudi letošnja občinska priznanja in nagrade.

"Če se bomo trudili in ne bomo popuščali, se nam bo skoraj zagotovo posrečilo," je poudaril ribniški župan in državni poslanec Jože Tanko, ko se je v svojem govoru dotaknil želje občine, da bi zgradili dom starejših občanov. Ob navedbi dosežkov je dejal, da se že leta še posebno trudijo na komunalnem področju, že pred leti pa so tudi začeli načrtno spodbujati nastope ribniških rokodelcev na raznih sejmih. Tu se jim ponujajo številne priložnosti, potrebno se je samo, kot je dodal, "bolje organizirati in nekoliko zatreti fovšarijo".

O dobitnikih letošnjih priznanj je župan dejal, da sodijo med tiste, ki jim gre še posebna zahvala, da se ohranja dobro ime Ribnice. Naziv častni občan je prejel predsednik TD Ribnica Andrej Klemenc. Najvišje občinsko priznanje je prejel za dolgotrajno in uspešno delo na turističnem in kulturnem področju. Edo Tanko, ki je že več kot 30 let tajnik ribniške GZ, je za življenjsko delo na področju gasilstva prejel Urbanovo nagrado, Gallusovi priznanji pa sta prejela Jože Lampe za dolgoletno delo na kulturnem in humanitarnem področju ter Metod Jaklič za dolgoletno uspešno in ustvarjalno delo na področju amaterskih igralskih dejavnosti. Ana Češarek in ekipa Mladih v sestavi Irena in Jože Andoljšek ter Ema Adamič, ki so dvakrat zapored osvojili naslov državnih prvakov v kvizu Mladi in kmetijstvo, pa so prejeli priznanja občine Ribnica: Češarkova za dosežke na področju umetniškega oblikovanja gline ter ekipa Mladih za vidne dosežke na področju popularizacije kmetijstva.

M. L.-S.

Ženitni posrednik v Loškem potoku

LOŠKI POTOK - 19. oktobra je na pobudo kluba Nevtralia v Loškem Potoku gostovala dramska skupina iz Ribnice z uprizoritvijo komedije Ženitni posrednik. Velika udeležba gledalcev je pokazala, da si ljudje želijo podobnih prireditev. Igro so uprizorili v telovadnici OŠ na Hribu. Ker Loški Potok ne premore odra, so za tovrstne prireditve potrebne improvizacije.

Občina držala besedo

STARI TRG - Želja po rekonstrukciji in prekategorizaciji ceste, dolge kakšnih 10 km, ki poteka skozi gozdove in je edina direktna povezava med občinama Loška dolina in Loški Potok, je tlela več let. Polovico cestišča, ki poteka po potoški strani, je občina že pred nekaj leti uredila in asfaltirala, svet občine Loška dolina pa je šele letos izpolnil dano obljubo in so do jeseni cesto preuredili do makadamske podlage. Asfaltna prevleka bo morala počakati še kakšno leto.

Prizadeti zaradi napada na ZDA

Podjetje Riko hiše letos ne bo doseglo zastavljenega cilja povečanja prodaje za okoli 20 odst. - Ogled proizvodnje

RIBNICA – V podjetju Riko hiše, d.o.o., ki ima svoje proizvodne prostore v delu prostorov nekdanjega ribniškega giganta Rika, so pred nedavnim z otvoritvijo razstave nagrajenih del zaključili uradni del arhitekturnega natečaja za nove razvojne ideje hiš Riko. Nagrajence natečaja "Ste iz drugačnega lesa kot drugi?" in novinarje so prejšnji četrtek popeljali na ogled proizvodnje in izbrane hiše Riko.

Vodja proizvodne enote in prodaje v tujini Janez Pucelj je ob predstavitvi podjetja dejal, da je nesreča nekdanjega Rika omogočila začetek dela njihovemu podjetju. "Tako v proizvodnji kot v montaži ne moremo brez dvigala," je dejal. V izpraznjenih prostorih, ki so jih odkupili od Rika v stečaju, so našli primerne prostore za svoje delo. S proizvodnjo so pričeli pred tremi leti, od skupno 32 zaposlenih, kolikor jih imajo z zaposlenimi v Ljubljani, kjer je sedež podjetja, marketing in prodaja za domači trg, danes dela v Ribnici 25 ljudi. Les, ki ga uporabljajo, je slovenski, avstrijski in beloruski, polprodukti, ki jih vgrajujejo v svoje lesene bio hiše, pa prihajajo iz Avstrije, Slovaške in Švice; njihov stalni partner pa je tudi ribniški Inles.

"Cilj nam je izdelati 45 do 50 hiš letno," je povedal Pucelj in dodal, da trenutno naredijo na leto okoli 30 hiš. Načrtovanega povečanja proizvodnje za letošnje leto na okoli 35 hiš ne bodo dosegli, k temu pa je prispeval, kot je povedal Pucelj, predvsem teroristični napad na ZDA, saj je nekaj kupcev zaradi tega svoja naročila preklicalo oziroma prestavilo na prihodnje leto. Ob prodaji približno tretjine hiš na domačem trgu sta njihova največja in zaenkrat tudi edina tuja trga Avstrija in Nemčija, povečanje proizvodnje pa nameravajo doseči na račun razširitve prodaje tudi v Švico, severno Italijo ter Norveško in Švedsko.

M. L.-S.

OGLED PROIZVODNJE RIKO HIŠ – Na letošnjem natečaju podjetja Riko hiše nagrajeni arhitekti (nagradili so 6 prispelih del) so se ob ogledu proizvodnje v Ribnici seznanili s tehnologijo gradnje lesenih masivnih hiš, o katerih so na fakulteti, kot so omenili v pogovoru o novih arhitekturnih trendih, slišali bolj malo. (Foto: M. L.-S.)

Suša kriva za manj prijavljenih

V Ribnici so podelili nagrade in priznanja udeležencem akcije "Urejena Ribniška dolina" - Prvič prijavljen tudi blok - Prihodnje leto ne bo razpisa

RIBNICA – Prejšnjo sredo so v Galeriji Miklova hiša v Ribnici podelili nagrade in priznanja udeležencem akcije "Urejena Ribniška dolina". V imenu organizatorja, ribniške občine, je nagrade in priznanja za najbolj urejeno domačijo s kmečkim poslopjem, stanovanjsko hišo in večstanovanjsko poslopje izročil ribniški župan Jože Tanko.

Akcijo je izpeljal Turistično-informacijski center Ribnica v sodelovanju z ribniško območno enoto Kmetijske svetovalne službe. "Prvič smo jo organizirali leta 1998 na pobudo Turistične zveze Slovenije v okviru vseslovenske akcije Moja dežela lepa in gostoljubna," je povedala vodja centra Lejla Kratina. Lani je v akciji sodelovalo 20 lastnikov hiš in kmetij, na letošnji razpis, ki so ga objavili meseca julija, pa se jih je javilo le 11. "Letos se jih je prijavilo manj zaradi suše," je povedala Kratinova, župan Tanko pa je k temu dodal, da je razveseljivo, da se je letos prvič prijavilo tudi stanovanjsko naselje, in sicer blok na Knafljevem trgu 12.

Komisija, ki si je septembra ogledala vse prijavljene domačije in stanovanjske hiše, je ob ogledu ugotovila, da je v ribniški občini še veliko kmetij in hiš, ki si zaslužijo nagrade in priznanja, da pa jih njihovi lastniki, kot je povedala Kratinova, niso prijavili na objavljen natečaj, ker se ne želijo izpostavljati. V občini so se zato odločili, da prihodnje leto ne bodo več objavili razpisa. K sodelovanju bodo povabili vsa tri turistična društva, ki delujejo na območju ribniške občine. "TD Ribnica, Grmada in Velike Poljane nam bodo predlagale, koga naj nagradimo, komisija pa bo po ogledu odločila o nagrajencih," je povedala Kratinova. Za letos so se odločili, da bodo podelili le nagrade za najbolj urejeno domačijo s kmečkim dvoriščem ter najlepše urejeno individualno in večstanovanjsko hišo, vsem ostalim udeležencem pa so podelili priznanja.

M. L.-S.

NAGRAJENCI – Nagrado za najbolj urejeno domačijo s kmečkim dvoriščem je prejela Olga Lavrič, Sabina Paterlin je dobila nagrado za najbolj urejeno stanovanjsko hišo, Hasan Kavković pa je v imenu stanovalcev Knafljevega trga 12 prejel nagrado za najbolj urejen blok v ribniški občini. (Foto: M. L.-S.)

POSEBNO PRIZNANJE ZA KAKOVOST - Rezka Arnuš iz Dolenjskih Toplic je na medobčinski razstavi dolenjskih, posavskih in belokranjskih likovnikov za sliko Ob Kolpi iz rok Bojana Bencika z novomeške izpostave Sklada za kulturne dejavnosti dobila posebno priznanje za kakovost, kar je zanjo velika vzpodbuda, saj se je s slikanjem začela ukvarjati, šele ko se je upokojila, s tem pa je končno uresničila svojo mladostno željo. (Foto: I. V.)

Trebanjska vzpodbuda ljubiteljem

Visoka kakovostna raven razstavljenih del dolenjskih, posavskih in belokranjskih likovnikov - Prva nagrada Ljubljančanu za sliko Krka

TREBNJE - Minuli teden so v galeriji likovnih samorastnikov v Trebnjem odprli medobčinsko razstavo dolenjskih, posavskih in belokranjskih likovnikov. Na letošnji natečaj območne izpostave sklada za kulturne dejavnosti se je javilo 33 likovnikov, ki se s slikarstvom ne ukvarjajo poklicno.

Komisija pod vodstvom Darka Slavca je imela težko delo, da je med 52 slikami izbrala 28 del za razstavo in še težje, da je med umetninami izbrala najboljše.

Prvo nagrado je prejel Ljubljančan Milan Praznik za sliko Krka, drugo nagrado si je za sliko Na novomeškem Bregu prislužila Novomeščanka Rovena Božič, za sliko Vrbe pa je tretjo nagrado prejel Janez Raimer iz Črnomlja. Posebni priznanji za kakovost sta dobili Rezka Arnuš in Vera Slana.

Tema letošnjega natečaja je bila krajina, slikarska tehnika pa olje in akril na platnu. Letošnjo razstavo, ki bo odprta do 6. novembra, je pripravila novomeška izpostava sklada za kulturne dejavnosti, prihodnje leto pa bodo prišli na vrsto Črnomaljci.

Tovrstni natečaji so po besedah predsednika žirije Darka Slavca izvrstna priložnost, da se likovniki - amaterji predstavijo javnosti, to pa je zanje tudi dodatna vzpodbuda za boljše delo. Dela ljubiteljskih ustvarjalcev zelo poredko najdejo svoj prostor v pravih galerijah, čeprav si mnoga to glede na nesporno kakovost zaslužijo.

I. V.

Izvoljena Logarjeva in Juri

KRMELJ - Pred kratkim se je sestala Pokrajinska organizacija Združene liste socialnih demokratov (ZLSD) Posavja. Odboru bo predsedovala Berta Logar, predsednica območne organizacije ZLSD Sevnica. Sej se bo udeleževal poslanec ZLSD Aurelio Juri, ki ga je predsedstvo stranke zadolžilo za stalno sodelovanje s Posavjem. Juri bo spodbujal delo v območnih organizacijah ZLSD, obenem pa bo prenašalec spodbud in iniciativ članstva Posavja poslanski skupini, ministrom in vodstvu stranke. Odbor bo v tem obdobju namenil posebno skrb gospodarstvu, izobraževanju in energetiki.

O črpanju peskokopa na Logu

LOG - Župan Kristijan Janc se je sestal z direktorjem SGP Posavje Jožetom Piltaverjem in krajani Loga. Pogovarjali so se o nadaljnjih aktivnostih razvoja podjetja in črpanja peskokopa na Logu. Direktor SGP Posavje je pokazal dovolj razumevanja za iskanje skupnih rešitev, tako da naj bi črpanje peskokopa uredili v zadovoljstvo in korist krajanov in gradbenega podjetja.

Občina in Mercator za več parkirišč

SEVNICA - Skupni interes trgovske hiše Mercator Dolenjska in Občine Sevnica je rekonstrukcija in obnova parkirnega prostora pri Železnini ter nakup prostorov skladišča pod Železnino, kjer naj bi uredili garažno hišo. Zato so se sevniški občinarji o reševanju problematike parkirnih mest v mestu Sevnica pogovarjali s pomočnikom direktorja Mercatorja Dolenjska Francem Jevnikarjem. Dogovorili so se tudi glede zemljišča pri občini za reševanje problematike parkiranja, ki je kljub selitvi geodetskih služb in Centra za socialno delo še vedno aktualna. Urejena bodo dodatna parkirna mesta za zaposlene in stranke, ki prihajajo po uradnih obveznostih na občino in upravno enoto. Pogovor pa je tekel tudi o morebitnem nakupu obnovljenih stanovanj nad Mercatorjevo trgovino na Glavnem trgu.

Nova Tercina hiša

SEVNICA - Terca Šentrupert, upravnik okrog 1000 stanovanj v sevniški občini, bo na Kvedrovi cesti, na kraju, kjer je stala te dni porušena Senicova hiša, zgradila poslovno-stanovanjsko zgradbo, ki bo stala do pod strehe 22 milijonov tolarjev.

Prireditev Lions kluba

TREBNJE - Lions klub Trebnje je minulo soboto organiziral tretjo dobrodelno prireditev. Letošnja prizadevanja kluba so namenjena izgradnji bivalnih prostorov za otroke z motnjami v telesnem in duševnem razvoju. Načrte bodo uresničili tudi z dražbo umetniških slik, ki sta ju podarila slikarka Irena Polanec in akademski slikar Jože Kumer. Gost večera je bil prof. dr. Miha Japelj, ki je dokazal, da so veliki ljudje skromni. Na prireditvi so v svoje vrste sprejeli tri nove člane in podelili najvišji priznanji pobudnicama za ustanovitev Lions kluba Trebnje Tatjani Fink in Marici Škoda.

Nič več prodaje na pločnikih

SEVNICA - V predvidoma enem mesecu bo prostor za prodajo prodaje raznih izdelkov, ki se zdaj dogaja še na pločnikih v mestu, urejen v novo zgrajenem objektu. Do takrat bo občina zainteresiranim prodajalcem prodajo omogočila na pločniku pri Železnini in pri objektu nove tržnice nasproti železniške postaje. S postavitvijo stojnic, ureditvijo razsvetljave, postavitvijo ograje in usmerjevalnih tabel bo prodaja proizvodov iz lastne proizvodnje za prodajalce, ki niso davčni zavezanci, možna izključno na tem prostoru.

Z Izido do več strojnikov

Tudi v Trebnjem program spodbujanja poklicnega izobraževanja - Iz šole v Trimo in delavnice šolskega centra

TREBNJE - Po novomeških osnovnih šolah Grm in Center in črnomaljski osnovni šoli Loka, ki so se v program spodbujanja poklicnega izobraževanja s pomočjo poklicne vzgoje v osnovni šoli vključili že lani, bo informacijski, izobraževalni in svetovalni center Izida iz Ljubljane tak program v začetku prihodnjega leta izpeljal tudi na osnovni šoli v Trebnjem.

• Zavod Izida je omenjeni program vzpodbujanja poklicnega izobraževanja razvil v okviru raziskovalne naloge v letih od 1993 do 1996, lani pa je bil program izbran na razpisu Phare Mocca - Inovation Fond.

Otroci, ki se bodo vključili v program, bodo v obliki 16-urnih delavnic spoznavali poklice v strojništvu. Delavnice bodo ob pomoči mentorjev pripravili v šolskem centru Novo mesto in v trebanjskem podjetju Trimo. Tako so se namreč predstavniki trebanjske osnovne šole, občine, Trima in Izide dogovorili minuli četrtek na sestanku v Trebnjem.

Pri izvedbi programa naj bi sodelovali tako osnovnošolski učitelji, kot mentorji iz srednjih šol in podjetij, vse skupaj pa povezujejo sodelavci Izide. Trebanjska občina bo morala za program odšteti 250 tisoč tolarjev, še približno toliko pa bo za nagrado svetovalca in mentorjev odštelo podjetje, v katerem bodo izpeljali program, v trebanjskem primeru bo to Trimo. V Trimovih delavnicah in v šolskem centru v Novem mestu bodo otroci spoznavali poklice v strojništvu tudi v praksi, svoje izdelke pa bodo ob priliki skupaj s fotografijami razstavili v svoji šoli.

I. V.

Mirnske pevke na Koroškem

ŠENTJANŽ PRI DRAVOGRADU - V soboto, 27. oktobra, je ženski pevski zbor Svoboda Mirna kot gost prepeval na pevski prireditvi v Šentjanžu pri Dravogradu, ki je že drugič potekala pod naslovom Koroška pesem.

ODPRLI CESTO NA DEBENEC - Mirna se je pred štirimi leti odločila, da bo s krajevnim samoprispevkom posodobila več poti in cest v krajevni skupnosti, med drugim tudi cesto proti koči na Debencu in Mladi gori. Svoj denar so prispevali tudi trebanjska občina in gorjani Debenca, ki so pod vodstvom predsednika gradbenega odbora Braneta Lokarja tudi pridno delali in prišli do 1813 kvadratnih metrov asfalta. Trak ob odprtju posodobljene ceste je prerezala najstarejša gorjanka Debenca Justi Bevc. (Foto: Janez Janežič)

Enotni tudi okoli priznanj

Sevniški svet soglašal s predlaganimi kandidati za občinska priznanja - Prerezali bodo trak za elektrarno

SEVNICA - Sevniški župan bo tudi letos ob proslavi občinskega praznika podelil priznanja in medalje Dušana Kvedra Tomaža. Predloge nagrajencev je 11. oktobra obravnaval odbor za priznanja in soglasno izbral tri dobitnike priznanj in pet dobitnikov medalj, pri čemer je upošteval prispevek kandidatov k razvoju in ugledu sevniške občine oziroma svojega kraja ter med drugim tudi zastopanost kraja, kjer bo zaključna prireditev.

Predlog odbora za priznanja je sevniški občinski svet sprejel na svoji 27. redni seji v sredo, 24. oktobra. Župan bo priznanja in medalje Dušana Kvedra Tomaža podelil 9. novembra na Studencu, kjer bo letošnja slavnostna seja.

Priznanje Dušana Kvedra Tomaža bodo prejeli Rudi Bec in Berta Jožefa Logar iz Krmelja ter Milan Jamšek iz Šentjanža, medalje Dušana Kvedra Tomaža pa dramska skupina kulturnega društva Studenec, Janoš Janc iz Studenca, Stanko Lazar iz Tržišča, Friderik Medvešek iz Sevnice in Jože Udovč iz Boštanja.

Ob koncu seje je župan Kristijan Janc svetnike povabil, naj 9. novembra pridejo na slovesnost v Boštanj, kjer bodo prerezali trak in s tem simbolično začeli pripravljalna dela za gradnjo hidroelektrarne Boštanj.

I. V.

ZVONIKU VRNILI STARO PODOBO - Krajani Razborja in okoliških zaselkov so obnovili zvonik cerkve sv. Lovrenca, ki ga je med drugo svetovno vojno poškodovala strela. Takrat so ga zasilno prekrili, tako pa je ostalo do letos. Zdaj so zvoniku vrnili staro podobo, namesto s kamnom pa so ga prekrili s pohorskim škriljem. (Foto: Franci Pavkovič)

Trebanjske iveri

ZVONOVI NE MARAJO CITER - Svečanost ob odprtju razstave dolenjskih, posavskih in belokranjskih likovnikov je obogatil novomeški citrarski mojster Rudi Mlinarič, ki pa mu ta dan usoda ni bila naklonjena: najprej se mu je pol ure pred nastopom na poljanskem klancu pokvaril avto, tako da ga je moral rešiti predsednik pevskega zbora Pomlad in znani novomeški pečar Toni Merlin in Rudi je s svojimi citrami še pravi čas prišel v Trebnje. A njegove nesreče še ni bilo konec. Ko so na dvorišču pred galerijo likovnih samorastnikov pod njegovimi spretnimi prsti strune citer zazvenele prvič, so se nad njegovo glavo oglasili zvonovi trebanjske cerkve. Rudi je brenkal, zvonovi pa so zvonili, zvonili in zvonili. Ko so citre odpele svojo pesem do konca, so potihnili tudi zvonovi in se spet oglasili, ko je Rudi začel igrati drugič.

ČASTNI ZNAK SVOBODE - S častnim znakom svobode Republike Slovenije je predsednik republike za dolgoletne uspehe na področju plavalnega športa in za promocijo Slovenije v svetu odlikoval Martina Strela. Doma mu tokrat niso pripravili slavnostnega sprejema, saj ni prav jasno, kje je za nekatere nekoliko sporni ultramaratonec sploh doma. Sam se ima za Mokronajzarja, čeprav že dolgo živi v Trebnjem. Začuda se ne Mokronožani ne Trebanjci ne pulijo za čast, da bi bil samozvani svetovni rekorder njihov sokrajan. Neuničljivega Martina vse skupaj ne moti in se, po Kučanovem častnem znaku svobode še slavnejši, zdaj odpravlja v Ameriko, kjer bo prihodnje leto na Mississipiju postavljal svoj novi rekord. V Ameriki športne ase njegovega kova čakajo milijoni dolarjev in svetovna slava, ne pa pljunki zavisti, kakršne je doživel izpod peresa Francija Božiča v zadnjem Nedelu.

Sevniški paberki

ZGLEDI VLEČEJO - Novinar Dolenjskega lista Pavle Perc si je minuli teden vzel dopust in marsikateri sevniški pomembnež si je ob tem krepko oddahnil, saj ima Pavle ostro pero, s katerim zna dobro zbosti. Za tiste, ki se znajdejo v Sevniških paberkih, ne pozna milosti. To velja tudi za prvega gasilca Sevnice Tonija Korena, ki si ga je prejšnji teden Pavle dobro privoščil. Še posebej ga je zabavalo, ko je Toni v Janeza prekrstil nekdanjega brežiškega župana in poslanca Jožeta Avšiča. Vendar zgledi vlečejo, slabi še bolj kot dobri. Pod vplivom svojega zafrkljivega pisanja je Tonijevo napako ponovil tudi Pavle in Zdravka Goloba prekrstil v Požuna. Težko bi verjeli, da je Pavle to storil pod vplivom alkoholnih hlapov, ki jih ob likofu gasilskih prireditev ponavadi ne manjka. Pavle namreč pije le sok, morda pa ga je opijanil Korenov, oprostite, korenčkov sok.

DNEVI, MESECI IN LETA - Čas včasih človeku teče, da tega sploh ne opazi, včasih pa se ure in dnevi vlečejo kot kurja črева. Čas se očitno vleče tudi sevniškemu županu Kristijanu Jancu. Ko je v letos poleti odprti sevniški galeriji Ana na slovaškem kulturnem večeru Od Prešporka do Sevnice izrekel dobrodošlico častnima gostoma, njegovi ekselenci slovaškemu veleposlaniku dr. Milanu Tokárju ter prvemu sekretarju ambasade Mirku Benickyju s soprogama, je izkoristil priložnost, da je z njemu značilnim leporečjem pohvalil družino Sotošek, češ da njihova galerija Ana že več let skrbi za kulturno dogajanje v Sevnici. Ima pa srečo, da mu čas teče tako počasi. Medtem ko drugim županom štiriletni mandat mine, kot bi mignil, se njemu čas dobro plačane službe vleče celo večnost.

Krške novice

MISS IN NOVINAR - Ko se je miss Slovenije Rebeka Dremelj v nedeljski razvedrilni oddaji pogovarjala z novinarjem Vinkom Vasletom, se je ta nekajkrat pogladil po suknjiču po levi strani. Ali se je ob bližnjem srečanju z lepotico prijemal za žep ali za srce, je bilo vprašanje prejšnji teden. Verjetno ste uganili. Prijel se je za žepek. Iz njega bi potegnil šopek za Rebeko in ji ga dal, ker se je v TV nastopu in v pogovoru dobro držala.

KOVAČIČ JIH 'MA RAD - Direktor novomeške tovarne zdravil Krka Miloš Kovačič je predsednik organizacijskega odbora praznovanja 750-letnice Kostanjevice na Krki. V četrtek se je odbor javno predstavil. Miloš Kovačič je tam nekajkrat povedal, da so ga v odbor povabili zato, da bo dal denar. Najbrž se je malokateri sponzor v Kostanjevici dozdaj tako širokoustil zaradi denarja, ki ga da, kot se je hvalil Kovačič. Kostanjevičani so njegovim zbadljivkam na rovaš Kostanjevičanov - ploskali. Naj razume, kdor more!

STRANIŠČE - V stavbi občine Krško zidajo. Hišo bodo preuredili tako, da bo prav občini in upravni enoti, ki je pod isto streho. Zdaj, ko stavbo preurejajo, je nastopila težava, ki je ne napove nobena prat'ka. Da bi objekt posodobili za prihodnje čase, so ga morali v nekaterih pogledih vrniti nazaj v stare čase. In sicer ima osebje v določenem delu na voljo eno samo stranišče. Pa si zamislite: vse te pisarne pa ena sama "pisarna".

Novo v Brežicah

DOSTOPNOST - Ob odpiranju nove bencinske črpalke na Obrežju je voditeljica otvoritvenega sporeda rekla, da so domačini verjetno veseli črpalke. K temu bi lahko dodali, da so domačini verjetno veseli novosti. Veliko bolj pa bi je bili veseli, če bi se lahko nanjo pripeljali tudi s traktorji. Zdaj se namreč ne morejo, ker je dostopna samo z avtoceste. Po avtocesti pa se s traktorji domačini ne vozijo, vsaj ne na lastno pest.

KJE, NA ČEM - Petrolova restavracija na počivališču Obrežje se imenuje Na jasi. Glede na to, na kakšni zemlji so zgradili počivališče, bi bilo za restavracijo boljše ime Na njivi ali še bolje: Na kmetovi njivi.

VODOMETI - Brežiška občina je občina vodometov. Tako imajo širom občine vodomet v krožnem križišču v Brežicah, na Trgu izgnancev v Brežicah in v 2. razredu osnovne šole na Bizeljskem. V vseh treh vodometih priteče voda ven skozi luknjo ali bolje luknje in razpoke v vodovodni cevi.

ŽE DRAŽJE - Med poročanjem o tem, da bi nekateri radi izselili domačine s trase bodoče avtoceste v brežiški občini in jim v zameno za odvzeto zemljo dali čisto malo denarja, so se stvari spremenile. V tem času so mešetarji domačinom namreč ponudili že višjo ceno. Zanimivo, če so mešetarji lahko v drugi ponudbi pokazali veliko več denarja kot prvič, pomeni, da so mislili domačine v prvem poskusu ogoljufati ali kaj?

Danci v brežiški šoli

BREŽICE - Ekonomsko in trgovsko šolo Brežice je v okviru mednarodne izmenjave nedavno obiskala šola iz Danske. Brežiški gostitelji so danskim kolegom pripravili obsežen program, v katerem so dijaki in učitelji spoznavali Posavje in Slovenijo. Brežiška šola bo danski šoli vrnila obisk.

"Kostanjevico bomo prebudili"

Praznovanje 750-letnice mesta - M. Kovačič: dejavno kulturno in turistično središče - Občina Krško ne skopari z denarjem za Kostanjevico - Ob zborniku tudi filmi

KOSTANJEVICA NA KRKI - Kostanjevica na Krki vse pogosteje omenja 750-letnico mesta, ki jo bo praznovala prihodnje leto. Obletnico so obeležili tudi s slavnostno sejo sveta krajevne skupnosti 25. oktobra. Navzočim so člani organizacijskega odbora praznovanja nanizali prihodnje dogodke v čast zgodovinskega datuma.

Predsednik organizacijskega odbora Miloš Kovačič je napovedal prebujenje Kostanjevice. Sporočil je, da organizacijski odbor želi narediti iz Kostanjevice dejavni kulturni in turistični center, ker industrija ne gre v ta lepi kraj. Kostanjevica naj bi za dosego takih ciljev tako že v naslednjem letu "morala postati dostojno delovišče", kot meni Bojan Božič, koordinator projektov praznovanja.

Delovišča bodo in so že različna. Mesto pričakuje obvoznico, dokončali naj bi čistilno napravo, o kateri sicer nastajajo nekateri denarni spori. Za načrtovani kostanjeviški zbornik so pridobili več kot 25 piscev, slovenskih znanstvenikov, kot pravi Božič. Vsa različna delovišča naj bi na koncu zagotovila veliki kostanjeviški cilj, ki ga je Anica Žugič tudi na omenjeni slovesnosti izrazila z besedami: "Obnovljena, obujena in ponovno potrjena Kostanjevica na Krki."

Brez občine Krško, v katero še spada KS Kostanjevica na Krki, bodo velike cilje težko dosegli. Zato po besedah krškega župana Francija Bogoviča občina namenja občinski proračunski denar za Kostanjevico. Občinsko podporo priznava tudi uradna Kostanjevica; Milan Herakovič je na slavnostni seji dejal, da v terensko-razgibani krajevni skupnosti mnogih naložb kljub prispevku domačinov ne bi bilo, če ne bi občina prispevala levjega deleža denarja. O Kostanjevici bodo tudi posneli dva filma in dva video spota.

M. L.

KOSTANJEVIŠKA ZASTAVA - V Kostanjevici na Krki je 25. oktobra prvič zaplapolala zastava, ki zaznamuje 750-letnico mesta. Dvignila sta jo predsednik sveta KS Kostanjevica na Krki Milan Herakovič (levi) in predsednik uprave in generalni direktor novomeške tovarne zdravil Krka Miloš Kovačič (desni). (Foto: M. L.)

Praznična torta za igralce in gledalce

30 let vrtca na Senovem

SENOVO - Otroški vrtec pri Osnovni šoli XIV. divizije Senovo v teh dneh slavi 30-letnico. Ob prazniku so mu polepšali pročelje in vgradili 3 nova okna, kar je omogočila ustanoviteljica občina Krško. "Ob prazniku smo pripravili družinski pohod na Bohor, kostanjevo popoldne pred vrtcem in delavnico z izdelovalci lutk ter lutkovno predstavo z jubilejno torto za gledalce in obiskovalce. Na osrednji prireditvi so nastopili otroci in Romana Kranjčan, obiskal nas je čarodej Niko, na ogled pa smo dali otroške izdelke. Sklop prazničnih dogodkov smo lahko izpeljali ob pomoči donatorjev s Senovega in drugih krajev krške občine. Za tako sodelovanje se jim zahvaljujemo," pravi Dragica Kolan, vodja vrtca.

Vrtec ima šest oddelkov s 128 otroki. Oddelki so polno zasedeni in zaradi zasedenega prostora v stavbi vrtca en oddelek deluje na drugem kraju.

Kolanova pravi, da vrtec dobro sodeluje s starši, kar je ustanovi v pomoč pri izvedbi programa.

M. L.

Dragica Kolan

Razstava iz brežiške likovne kolonije

BREŽICE - V Galeriji Nove Ljubljanske banke so odprli razstavo 30 del petnajstih slikarjev, ki so pred nedavnim slikali v Kapelah. Zbranim je spregovorila Simona Rožman, vodja brežiške izpostave sklada za ljubiteljsko kulturno dejavnost. Povedala je, da so likovne kolonije, ki razvijajo likovno kulturo, pomembne zlasti za mlade. Kolonija, iz kakršne je omenjena razstava, je vsako leto drugje in v njej z različnimi pristopi zajamejo celotno pokrajino. To je pomembno tudi za ohranjanje kulturne dediščine. Zbranim ob otvoritvi je zapel moški pevski zbor iz Kapel, ki ga vodi Miha Haler.

Cela šola na vodi iz plastenk

Težave na Senovem

SENOVO - V Osnovni šoli XIV. divizije Senovo še zmeraj uporabljajo za pitje vodo iz plastičnih posod, medtem ko je voda iz omrežja primerna le za straniščne izplakovalnike in za dolgotrajno prekuhavanje v kuhinji. Potem ko so šolo obvestili, da vode iz javnega vodovoda ne smejo uporabljati brez predhodnega prekuhavanja, je šola organizirala oskrbo z vodo Julijano. Za to vodo prispevajo denar starši, tako da vsak otrok mesečno prinese 100 tolarjev, in krško podjetje Kostak.

Starši ne protestirajo zaradi vode v plastenkah v šoli, zato pa jih toliko bolj skrbi bodoči senovški vodovod. Posebno veliko vprašanj se na Senovem pojavlja, odkar je rudnik zalila voda, in je nejasno, ali bodo lahko kraj oskrbovali z vodo iz rudniškega izvira, kot je bilo predvideno. Vprašanje je tudi, kako dolgo bo Kostak sofinanciral nakup vode v plastenkah za senovško šolo.

M. L.

POČIVALIŠČE NA OBREŽJEM - Blizu mednarodnega mejnega prehoda Obrežje je delniška družba Petrol 24. oktobra odprla oskrbno postajo. Ob t.i. Hip-Hop bencinskem servisu, kjer poleg goriv prodajajo tudi hrano in drugo blago, na novem počivališču deluje tudi restavracija. Ob slovesni otvoritvi je dejal predsednik Petrolove uprave Janez Lotrič (drugi z leve), da je bila gradnja objekt zelo zahtevna za Petrol, zlasti glede pridobivanja soglasij. Vladislav Deržič, brežiški župan (v ospredju desno) je novo Petrolovo počivališče Obrežje označil za novost, na katero bomo lahko ponosni. Poleg Deržiča sta prerezala trak Ljubo Jasnič, direktor Petrolovega Gostinstva (levi), in Igor Mravlja (izvršni direktor Petrolove maloprodaje). (Foto: M. L.)

Oktobrska priznanja za izjemne dosežke

BREŽICE - Na slavnostni seji občinskega sveta Brežice 26. oktobra v Viteški dvorani brežiškega gradu so podelili oktobrske nagrade, priznanja in plakete občine Brežice. Marija Vogrin, Stanislava Šebrek in Jože Avšič so dobili nagrado, Sadjarska zadruga Posavje, Osnovna šola Globoko in Nuša Derenda so letošnji dobitniki priznanja. Društvo kmetic Brežice, Društvo za razvoj podeželja Kapele, Primož Kozmus in Sašo Podgoršek so prejeli plakete.

Večkrat se je prevrnil

ZAMEŠKO - 17-letni S. D. iz okolice Krškega se je z osebnim avtom 25. oktobra ponoči peljal po regionalni cesti z Gmajne proti Zameškemu. Zapeljal je na desno bankino, nato pa sunkovito zavil nazaj na cesto. Na mokrem vozišču ga je zaneslo in avto se je večkrat prevrnil. V nesreči se je hudo poškodovala 16-letna sopotnica K. Š. iz Metlike. Policisti so ugotovili, da je voznik vozil vinjen, saj je napihal 0,93 promila.

Ilegalci neutrudni

KRŠKO - 26. in 27. oktobra so policisti na območju PU Krško prijeli štiri Jugoslovane, dva Armenca in dve Romunki, ki so ilegalno prestopili državno mejo izven naselja Dobova in Obrežje. Na istih mejnih prehodih so odkrili še štiri tujce, ki so skušali v Slovenijo priti s ponarejenimi listinami.

SPOMENIK IZGNANCEM - "S spomenikom izpolnjujemo tudi dolg do vseh tistih, ki jim ni bilo dano, da bi še kdaj videli svoje domove. Pomnik naj bo tudi opomin vsem bodočim rodovom in priča prestanih grozot nekega majhnega naroda, ki pa je vendarle preživel," je rekel Vladislav Deržič na nedeljski otvoritvi spomenika izgnancem. Minister Dimovski se je zavzel za prihodnost, ko bodo spoštovane pravice slehernega posameznika in ne bo razlikovanj v družbi in ko bo vsak lahko v življenju izkoristil vse možnosti in prispeval k blaginji celotne družbe. (Foto: M. L.)

"Priznata nas država in svet"

V Brežicah odkrili spomenik izgnancem - V. Deržič: "Renta skromno nadomestilo za prestano trpljenje" - Minister Dimovski: Društvo izgnancev je zdramilo javnost

BREŽICE - V sklopu praznovanja brežiškega občinskega praznika so v Brežicah v nedeljo odkrili spomenik izgnancem. Kljub hladnemu vremenu so obiskovalci dogodka napolnili Trg izgnancev v brežiškem starem mestnem jedru, kjer je k svečanemu razpoloženju prispeval kulturni program.

Vladislav Deržič, prvi predsednik Društva izgnancev Slovenije in sedanji brežiški župan, je poudaril, da so ustanovili Društvo izgnancev Slovenije, da bi izgnancem dali simbolično nadomestilo za prestano trpljenje na Nemškem. Krajevne organizacije, vsi aktivisti ter organi društva izgnancev so zaslužni, da je delo rodilo sad. "To je renta, skromno priznanje za medvojno trpljenje v tujini. Najpomembnejši dosežek pa je, da nas kot posebno kategorijo žrtev vojnega nasilja priznava država in tudi svet," je rekel Deržič. Zbranim je spregovorila tudi Emilija Držanič, predsednica Društva izgnancev Brežice in koordinacije občinskih društev izgnancev. Dr. Vlado Dimovski, minister za delo, družino in socialne zadeve, pa je poudaril, da so nacisti izselili iz Obsotelja, Posavja in Dolenjske več kot 80 odstotkov takrat tam živečega prebivalstva. "Vsi so bili izgnani v več sto taborišč v Nemčiji, kjer so odrasli končali kot suženjska sila, otroci pa naj bi postali žrtve ponemčenja." Izgnanci v tujini niso klonili. Velika večina jih je jasno in glasno ves čas izpovedovala svojo narodno zavest in prav taka ljubezen do rodne grude jim je pomagala obstati. "Osem tisoč vas je junija leta 1991 ustanovilo Društvo izgnancev Slovenije, ki danes združuje 84 krajevnih organizacij, pred mesecem pa se mu je pridružila tudi zveza koroških izseljencev," je rekel Dimovski in dodal, da je društvo prvo v slovenski javnosti utemeljeno sprožilo vprašanje vojne odškodnine. Delovanje društva izgnancev je po njegovih besedah pripomoglo, da je ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve pripravilo zakon o žrtvah vojnega nasilja.

M. L.

Revija o konjih

LJUBLJANA – V novembrski številki Revije o konjih so poklepetali z direktorjem kobilarne Lipica Egonom Škerljem in z državnim prvakom Alešem Pevcem. Kot ponavadi poročajo z galopskih in kasaških dirk ter s tekmovanj v preskakovanju ovir. Pišejo tudi o delu konjeniških društev in o navadah in boleznih konj.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Na novomeški tržnici so branjevke v ponedeljek ponujale: papriko po 200 tolarjev kilogram, česen po 500, jabolka po 150, endivijo in radič po 300 do 400, motovilec po 1000, koren, redkev in kolerabo po 300, zelje po 100, krompir po 45, kostanj po 250. Liter domačega kisa je stal 300 tolarjev, medu 1000, vloženih jurčkov 1000 in domačega žganja 1000. Za zavitek rezancev je bilo potrebno odšteti 300 tolarjev, zavitek suhih sliv 800, posušenih jabolčnih krhljev 800, kilogram domače potice 1400, eno jajce 25 do 30 in šopek peteršilja 50 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE – Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 111 do 3 mesece starih prašičev, 78, starih 3 do 5 mesecev in težkih po 40 do 70 kg, in 11, težkih po 100 kg. Prve so prodajali po 400 do 480 tolarjev 1 kg, kar je 9.000 do 14.000 tolarjev za žival, druge po 360 do 390, kar pomeni 18.000 do 24.000, in tretje po 340 do 400 tolarjev kilogram, kar znaša 34.000 do 40.000 tolarjev za žival. Sejem je bil srednje obiskan, kupčija na njem je bila dobra.

SLOVENSKI MED

Domači je dražji, a tudi boljši

V pol leta so z nalepko za zaščiteno blagovno znamko slovenskega medu opremili že preko 200.000 kozarcev - Usposobili 70 nadzornikov

LJUBLJANA - Povprečen Slovenec na leto porabi celo vrečo sladkorja, a hkrati samo 1 kilogram medu. Da bi se to nekoč spremenilo in da bi uživali predvsem doma pridelan med, je Čebelarska zveza Slovenije spomladi uvedla zaščiteno znamko Slovenski med kontroliranega porekla, hkrati z njo pa tudi poostren nadzor pridelave, predelave in skladiščenja medu pri vseh čebelarjih, ki uporabljajo to znamko.

Za nadzor so v sodelovanju z Biotehniško fakulteto že izšolali 70 čebelarjev za preglednike medu. Pomembno je, da sme vsak čebelar znamko uporabljati samo za svoj med in da nalepke za mešani med sploh ni. Kot so povedali na novinarski konferenci ob sejmu Narava-zdravje, je med čebelarji za nalepke veliko zanimanja, saj jih uporablja že nekaj sto čebelarjev, ki so z blagovno znamko opremili preko 200 tisoč kozarcev z medom.

Uvedba zaščitene blagovne znamke za slovenski med je eden najpomembnejših projektov slovenskih čebelarjev in tudi zelo potreben, saj opozarjajo, da si trgovci in polnilci medu ne prizadevajo dovolj, da bi bil slovenski med na prodajnih policah razpoznaven. Pravzaprav je nasprotno, saj ga iz komercialnih razlogov večinoma mešajo z manj kakovostnim in seveda cenejšim medom iz uvoza. Za tega pa, kot pravijo slovenski čebelarji, nihče ne ve, iz kakšnega okolja in kakšnih higienskih razmer prihaja, kaj se je dogajalo z medom, s čim so zdravili čebele ipd.

Čebelarska zveza Slovenije uvaja strožji nadzor nad pridelavo slovenskega medu, kot ga predpisuje država, ker želi obdržati in izboljšati kakovost medu ter zaščititi potrošnike, hkrati pa obdržati tudi čebelarje, zagotoviti opraševanje ter ohraniti delovna mesta in dodatne zaslužke.

Čebelarska zveza bo potrošnike vztrajno poučevala in izobraževala, da bodo uporabljali več medu in kupovali predvsem domačega. Doseči bo morala, da bo slovenski med prišel na prodajne police in da bo tam dobro prepoznaven, potrošnik pa bo obveščen o tem, kakšne so prednosti domačega medu, saj sicer ne bo segal po predvidoma 20 do 30 odst. dražjem izdelku z novo blagovno znamko.

B. DUŠIČ GORNIK

• V Čebelarsko zvezo je povezanih preko 6.500 čebelarjev, ki so vključeni v več kot 200 društev in regijskih zvez. Skupno gospodarijo z okrog 160.000 panji in imajo tudi več kot 1000 prevoznih čebelnjakov. Po podatkih zveze njeni člani pridelajo letno 2.000 do 3.000 ton medu, poleg tega pa še okrog 500 kilogramov matičnega mlečka, 300 ton voska, 5 ton cvetnega prahu in tono propolisa. Zveza izdaja tudi najstarejšo strokovno revijo v državi - Slovenski čebelar in organizira opazovalno službo medenja, medtem ko njeni člani vodijo tudi čez 200 čebelarskih krožkov po osnovnih šolah.

Resničnost daleč od leporečja

Belokranjski kmetje, ki dobijo trikrat manj subvencij kot povprečna slovenska kmetija, niso navdušeni nad administracijo, ki jo od njih zahteva država

SEMIČ - Na večer pred občinskim praznikom so v Semiču pripravili okrogło mizo o kmetijstvu. V goste so prišli kmetijski minister mag. Franci But, direktorica Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja Sonja Bukovec, njen pomočnik Igor Hrovatič ter gospa Potočnikova, ki je spregovorila o Slovenskem kmetijsko-okoljskem programu.

Čeprav je bilo iz vabila razvidno, naj bi beseda tekla o belokranjskem kmetijstvu, ekološkem kmetovanju in evropskih skladih, so bili gostje v svojih dolgih razpravah zelo splošni. Kmetje so slišali veliko navodil o tem, kako bodo kmetovali ob pripravah na vstop v EU in ko se bomo znašli v njej, kako bodo pridobili denar iz različnih programov ter kakšen bo nadzor nad njegovo porabo. Za kmete je bil pomemben podatek, da bodo prve letošnje subvencije izplačane čez teden dni, letos pa so morali na agenciji obdelati kar 64.000 vlog.

Belokranjci so v razpravah zadeli v srž problemov na kmetijah, ki so velikokrat daleč od leporečja gostov iz slovenske prestolnice. Niko Požek, v. d. direktorja Kmetijsko-gozdarskega zavoda Novo mesto, sicer pa Belokranjec, je opozoril, da kmetje ne znajo izpolnjevati obrazcev za subvencije, ki obsegajo 20 strani, tako da so jih 80 odst. izpolnili svetovalci. Glede na ukrepe, o katerih so govorili gostje, bi bilo mogoče sklepati, da bo odslej v kmetijstvu boljše. A belokranjska realnost je, da je živine vse manj, zaraščanje zemlje je nekoliko upočasnila vsaj reja drobnice. Čistih kmetij je malo, lastniki so v glavnem stari, za mnoge je kmetovanje dodatna dejavnost ob službi, za marsikoga pa breme.

Po mnenju Jožefa Klepca s Krasinca je zgovoren dokaz o belokranjskem kmetijstvu podatek, da dobijo slovenske kmetije v povprečju po 150.000 tolarjev subvencij na leto, belokranjske pa po 46 tisočakov. Belokranjci bodo v prihodnje kratko potegnili tudi pri naložbah v kmetije, saj je bila doslej pri gradnjah pomembna sosedska pomoč, a po novem bodo morali vse dokazovati z računi, kar bo podražilo vlaganja. Glede na slovenske plače je podvomil, da bodo ljudje plačevali bio hrano, pograjal pa državo, ki v glavnem podpira velike multinacionalke, v katerih kmetje ne morejo prodajati ali pa je vmes nekaj posrednikov.

Jože Vrščaj z Rodin pri Črnomlju si je sam odgovoril na vprašanje o razvoju kmetijstva tam, kjer ni vodovoda, dovoz 5 prost. metrov vode pa velja 5.000 tolarjev. Ko so pred leti to vprašali v črnomaljski občini, jim je občinska Agencija za razvoj pripravila zajetno študijo CRPOV, danes pa ni ne agencije, ne denarja, ne vodovoda. Glede na vso administracijo, ki jo zahteva država od kmetov, je prepričan, da bi slednji morali imeti najmanj višjo izobrazbo, s takšno šolo pa ne bodo ostali na kmetiji.

M. BEZEK-JAKŠE

kmetijsko svetovanje

O sajenju sadnega drevja

Letošnja jesen je zelo primerna za sajenje sadnih dreves - Pred tem opravilom je dobro obnoviti sadjarsko znanje

V tem času drevesničarji pričenjajo izkopavati sadne sadike. Zato je sedaj čas, da se pripravimo na jesensko sajenje. Pri postavitvi sadnega vrta bomo uspešni, če se bomo lotili priprav dovolj zgodaj in pri tem upoštevali strokovna priporočila. Nemalokrat smo v dvomih že pri izbiri sadnih plemen. Pri odločitvi bomo sicer upoštevali lastne želje, odločilno vlogo pa igrajo podnebne in talne razmere. Pri vzgoji sadnih dreves nas čaka še veliko pasti, zato v zasnovi izberemo optimalno rastišče posameznim sadnim plemenom. Zelo pomembna je tudi izbira sort. Pri tem se moramo najprej odločiti na kakšen način bomo sadje pridelovali. V vrtovih bi se morali odločiti med integrirano in ekološko pridelavo. Pri integrirani pridelavi bomo izbirali med glavnimi in postranskimi sortami sadnega izbora, pri ekološki pridelavi pa nam ostanejo relativno odporne in nekatere starejše sorte. Posamezne sorte so tudi različno odporne proti spomladanski ali zimski pozebi.

Pri zasnovi sadnega vrta moramo biti pozorni tudi na podlago na katero so cepljene sadne sadike. Pri jablanah se največkrat odločamo med šibko podlago M9 ali srednje bujno MM106. Sadike, cepljene na podlago M9, izbiramo v vrtovih, kjer je malo prostora, na dobrih rastiščih in ko želimo, da drevesa čimprej zarodijo. Drevesa na šibkejših podlagah zahtevajo tudi manj sadjarskega znanja. Sadike, cepljene na podlago MM106 izberemo na slabših rastiščih in ko želimo imeti večja drevesa. Tudi ostala sadna plemena so cepljena na različnih podlagah, ki vplivajo na bujnost drevesa in prilagodljivost rastišču.

Ker so sadna drevesa večletne rastline, je dobro, da pred sajenjem sadnega vrta obnovimo sadjarsko znanje. Strokovna priporočila bomo našli v knjigah: V sadnem vrtu, Razmnoževanje sadnih rastlin, Sadni izbor in Ekološko sadjarstvo, praktične nasvete pa poiščimo pri izkušenih sadjarjih. Letošnja suha jesen je zelo primerna za pripravo zemljišča oziroma kopanje jam, zato se lotimo sajenja sadnih dreves čimprej.

JANI GAČNIK,
Kmetijsko-gozdarski zavod Novo mesto

Ocenjevanje mladih vin

SEMIČ – Društvo vinogradnikov Semič obvešča vinogradnike, da bo tudi letos ocenjevanje mladih vin, in sicer jutri, 3. novembra. Pobiranje vzorcev pa bo danes od 15. do 20. ure v gostilni Pezdirc v Semiču. Mlado vino prinesite v vinskih steklenicah s kronskim zamaškom. Cena vzorca je 1.500 tolarjev za člane in 2.000 za nečlane.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Ocetni cik vina

Neozdravljiva vinska bolezen

Ocetni cik je neozdravljiva vinska bolezen. Bližajoče martinovanje, ki se ga veseli veliko Slovencev, ne bo brez "pelina" tam, kjer imajo opravka s cikljenim mladim vinom. Informacije s terena nam sporočajo, da je letos te nesreče več, kot bi pričakovali. Sedaj imamo še svež spomin na potek dela in na naše ravnanje pri predelavi grozdja, zato bo nekaj razlage o vzrokih za to bolezen pomagalo vsaj za drugo leto.

Da se cik lahko pojavi, mora priti do okužbe z ocetno bakterijo. Ta bakterija je sicer prisotna v vsaki zidanici, vendar ji lahko preprečimo, da ne bi delala škode. Čistoča je v kletarstvu še posebno nujna, saj je poleg ocetne bakterije še veliko škodljivih mikroorganizmov, ki se razvijajo na ostankih grozdja, pecljev, mošta itd. Predelava grozdja je na videz umazano delo in zahteva veliko časa, vode in sprotnega čiščenja, da bakterije in divje kvasovke ne utegnejo razkrajati ostankov na orodju, posodi za obiranje grozdja, kadeh. Pomivanje preš, pecljalnikov, zabojev za obiranje grozdja, kadi itd. ne smemo odlagati na naslednji dan. S tekočo mrzlo vodo lahko odstranimo sveže ostanke jagod in mošta, naslednji dan pa je potrebna za enak uspeh že vroča voda. Bakterije se hitro množijo, proizvajajo sluzave izločke, ki se lepijo.

Letos sem na kmetijah videl sveže oprane zaboje za trgatev, videl pa sem tudi take, ki bodo oprani, če sploh bodo, šele po trgatvi! Ko grozdje stresemo v pecljalnik, se iz vsakega zaboja pocedi vsaj en deciliter jagodnega soka. Če je bil zaboj čist, ta curek ni močno okužen z nevarnimi ocetnimi bakterijami. Alkoholno vrenje v okuženem moštu tudi s težavo krene in ob vsakem zastoju, ki tudi če je kratek, se sproži cikanje. Če pa je zaboj neopran samo en dan, kvarjenje (cikanje) poteka od trenutka, ko se je grozd ranil. Veliko je podobnih nevarnosti, ki jih skrbni vinogradniki opazijo in pri tem ukrepajo. Vinske kvasovke z lahkoto opravijo z vsemi škodljivci, če alkoholno vrenje poteka brez zastojev. Medtem ko teče alkoholno vrenje, bakterije ne morejo poseči s svojim delovanjem.

Pri vsaki prepolni kadi, v kateri fermentira rdeča drozga, lahko zaznamo vonj po ciku. To je zgovoren dokaz, da je bakterijam na površini, kljub temu da je pod "klobukom" potekalo alkoholno vrenje, uspelo spremeniti nekaj alkohola in sladkorja v "cik." To se pravi, da so bakterije stalen spremljevalec vina.

Kako pa se prepričamo, da ne bo težav s cikom? V laboratoriju naročimo analizo na hlapne kisline. Pri rezultatu do 0,4 g/l, ni potrebno ukrepati, vino negujemo normalno. Če je hlapnih kislin nad 0,6 g/l, moramo biti že pozorni: tako vino ni za sod, ker ga bomo sicer okužili, bolje je, da ga pretočimo v cisterno, zažveplamo z 1 dcl 5- do 6-odstotne žveplaste raztopine na 1 hl in zavarujemo s parafinskim oljem, kajti zrak nikakor ne sme priti do površine vina.

Na žalost pri vinu ne gre brez žveplanja, vendar moramo paziti, da nam prosti SO_2 ne pade pod 15 mg/l! Vino, ki trenutno nima povišanih hlapnih kislin, a ga imamo v načetem sodu, bo v topli kleti ciknilo vsaj v enem mesecu, če ni zažveplano. Prosto žveplo v nepolni posodi hitro zginja, zato vino cikne prej ali kasneje, to je odvisno predvsem od alkoholne stopnje, kislosti, velikosti stika površine vina z zrakom in temperature. Letošnja vina, ki vsebujejo sedaj čez en gram/liter hlapnih kislin, so še samo za jedilni kis ali za uživanje z več vode. Da pa cik ne bi napredoval, mora vsebovati tako vino vedno najmanj 25 mg/l prostega SO_2. Skratka: jesensko površno delo delno lahko popravimo z žveplom, to pa povzroča glavobol.

Želim vsem veliko uspeha pri tej fazi kletarjenja, saj se pojavljajo pasti celo leto, kakovost vina namreč ob vestnem delu raste vsaj eno leto!

Dr. JULIJ NEMANIČ

VODA JE PRITEKLA - Kmetijski minister mag. Franci But je ob semiškem občinskem prazniku v Rožnem Dolu skupaj z županom Jankom Bukovcem in predsednikom vaške skupnosti Martinom Plutom (na fotografiji) odprl vodovod, ki je veljal 120 milijonov tolarjev. Voda je pritekla še v Pribišje, Gornje Laze, Potoke in Preloge. (Foto: M. B.-J.).

POTA IN STRANPOTA §

dežurni poročajo

RADA LEPA - Mladoletna M. K. iz okolice Novega mesta je 23. oktobra v trgovini DM Drogerie Markt v Novem mestu ukradla kozmetične izdelke v vrednosti 2.398 tolarjev, ko pa je hotela oditi brez plačila, jo je zalotila trgovka in poklicala policijo.

PO ČELADO - Neznanec je s kolesa z motorjem na dvorišču pred stanovanjsko hišo v Dolenjskih Toplicah M. N. odnesel varnostno čelado in vozniško dovoljenje v njej.

VLOM V LOKAL - Glasbeni stolp znamke Kenwood in nekaj steklenic alkoholne pijače je v noči na 23. oktober z vlomom neznanca izginilo iz gostinskega lokala v Gabrijelah.

SKOZI ODPRTO OKNO - Neznanec se je 23. oktobra popoldne po železni ograji povzpel do stanovanjske hiše, skozi odprto okno vstopil v spalnico in ukradel 1.500 DEM. Lastnica ga je zalotila, vendar ji je tat pobegnil v smeri obrežja reke Save.

KJE JE MOTOR? - Za okrog 40 tisoč tolarje je oškodovan lastnik kolesa z motorjem znamke APN rumene barve, ki mu ga je v Leskovcu pri Krškem 25. oktobra ukradel neznanec.

ZALOTIL GA JE LASTNIK - Istega dne je neznanec skušal vlomiti v osebni avto, parkiran ob gozdni cesti Maverlen - Bistrica, pa ga je s kraja prepodil lastnik M. M. iz okolice Črnomlja. Škoda vseeno znaša okrog 60 tisoč tolarjev.

PLOČEVINA IZGINILA - V noči na 24. oktober je neznanec z avtodroma Mobi krog v Cerkljah ob Krki ukradel devet rol pločevine, vredne 400 tisoč tolarjev.

KRADEL V TRGOVINI - Neznanec je s prodajne police v trgovini Mercator tehnika v Metliki odnesel sušilec za lase in likalnik, vse v vrednosti skoraj 25 tisoč tolarjev.

KAMEN NA PROGI - Neznanec je 21. oktobra na železniško progo pri Potočni vasi položil kamen v velikosti 80 krat 20 cm in ta tako povzročil nevarnost za vlake, ki so pripeljali po tej progi.

Varnost ni le skrb policije

Javna tribuna Kako zagotoviti varnost v našem kraju - Pri nas stanje zadovoljivo - Ustanovitev posvetovalnih teles za zmanjšanje deviantnih pojavov - Več sodelovanja

NOVO MESTO - Varnost, še zlasti po nedavnem terorističnem napadu na ZDA z vsemi posledicami, postaja za ljudi vse večja vrednota. Tudi pri nas. Če se ljudje počutijo v nevarnosti, če jih je strah, je njihova kvaliteta življenja slabša.

"Napačna pa je miselnost, da je skrb za varnost prepuščena le policiji," je na nedavni javni tribuni z naslovom Kako zagotoviti varnost v našem kraju, ki jo je organizirala Policijska uprava Novo mesto, poudarila **Marija Mikulan** iz Generalne policijske uprave Ljubljana. "Vloga policije je omejena, ponavadi posreduje in deluje posledično. Ker pa je varnost naša skupna dobrina, si svojega dela ne moremo zamisliti brez pomoči in sodelovanja vseh državljanov in različnih institucij," je povedala in kot možnost, ki jo ponuja policija, predstavila t.i. posvetovalna telesa.

Da bi skupaj skušali v posameznem okolju zmanjšati število deviantnih dejanj in pojavov ter narediti vse, da do njih sploh ne bi prihajalo, se lahko sporazumno ustanovijo sveti, sosveti ali komisije, ki v lokalni skupnosti predstavljajo združenje tako državnih organov kot institucij in posameznikov. V Sloveniji jih deluje že 82 in tudi na našem področju niso neznanka, saj jih imamo v Metliki in Dolenjskih Toplicah. Kot je poudarila Mikulanova, so izkušnje povsod dobre, občani, ki so se udeležili posveta - žal v majhnem številu - pa so pozdravili to pobudo.

POLICIJA POVEZANA Z OKOLJEM - Na javni tribuni so svoje pripombe povedali predstavniki različnih KS in organizacij, vsi pa so podprli idejo o ustanovitvi t.i. posvetovalnih teles. Na sliki (od desne proti levi): Marija Mikulan in Franci Povše. (Foto: L. M.)

In kakšna je varnost na področju PU Novo mesto? Mikulanova je ocenila, da relativno dobra, čeprav je treba vedeti, da za vsakim prekrškom in seveda kaznivim dejanjem stoji žrtev, zato je vsak primer treba jemati resno. Varnostno oceno je dal direktor uprave **Franci Povše**, ki je natančno predstavil delovanje policije. Na področju kriminalitete je stanje kar v redu, zadovoljiva je tudi stopnja odkritosti kriminalnih dejanj. Posebno pozornost namenjajo problematiki z mamili, saj so tovrstna kazniva dejanja v porastu, "in veseli smo, da smo našli skupni jezik s šolami. Zlasti novomeška gimnazija je zadnja leta vredna posnemanja pri osveščanju," je povedal Povše in dodal, da še vedno prevelik krvni davek zahtevajo naše ceste. Letos se je zgodilo že blizu 1150 prometnih nesreč, v katerih je umrlo 19 ljudi, lansko leto pa so naše ceste terjale 27 življenj.

Žal je vse prepogosto prisoten tudi alkohol, ki je v ozadju mnogih prekrškov javnega reda in miru, kjer je stanje sicer boljše kot prejšnja leta. "Toda zadnja obdobja je takih primerov vedno več v zasebnih prostorih kot v lokalih, kar za delo policije predstavlja le dodatno težavo." Lani so na področju PU Novo mesto, ki pokriva 123,5 km državne meje s Hrvaško, prijeli 281 ilegalcev, "kar je zanemarljivo številko v primerjavi s številom za vso Slovenijo. Migracijski tokovi so nas obšli, tudi zaradi našega dela, saj smo prijeli veliko organizatorjev ilegalni prehodov," pravi Povše. Sicer pa zagotavljanje varnosti še naprej ostaja najpomembnejša naloga policije, s katero so nasploh občani, glede na izjave na tribuni, zadovoljni.

L. MURN

Trije mrtvi

Krvav konec tedna

NOVO MESTO - Pretekli konec tedna si bomo zapomnili po treh novih smrtnih žrtvah na dolenjskih cestah. Letos je tako na področju PU Novo mesto umrlo že 21 ljudi.

V nedeljo, 28. oktobra, ob 15.45 je 20-letni R. P. iz Bušinca kolesaril v koloni koles po lokalni cesti iz Gorenjih proti Dolenjim Sušicam. Zaradi prekratke varnostne razdalje je trčil v kolo pred sabo, zato ga je odbilo na levo stran vozišča, takrat pa je iz nasprotne smeri pripeljala 18-letna voznica osebnega avta M. P. iz Bušinca. Kljub zaviranju in umikanju je prišlo do trčenja. Kolesar je padel po vozišču in zaradi hudih poškodb med prevozom v novomeško bolnišnico umrl.

Istega dne je 27-letni J. Ž. iz Žuničev ob 19. uri na Krasincu prepozno opazil 40-letnega domačina A. V., ki je ležal na cesti in pri sebi ni imel odsevnega telesa. Trčil je v pešca, ki je zaradi hudih poškodb na kraju nesreče umrl.

Trčenje pa je bilo v ponedeljek, 29. oktobra, ob 19. uri usodno tudi za 62-letnega hrvaškega državljana N. K. Pri Vranovičih ga je, ko je ob svoji desni strani potiskal kolo, kljub zaviranju z osebnim avtom zadela 25-letna M. R. iz Novega mesta. Pešec je bil v temnih oblačilih in brez odsevnih teles. Padel je na vetrobransko steklo, ga razbil, nato pa med prevozom v novomeško bolnišnico umrl.

L. M.

POMEMBEN POSVET - Cilj posveta je bilo povečanje učinkovitosti in približanje pravosodnega sistema državljanom. Na novinarski konferenci so spregovorili (od leve proti desni): Alenka Jelenc Puklavec, mag. Ivo Bizjak, Karel Erjavec in Norman Doukoff, M. A. (Foto: L. M.)

Znanja ni nikoli preveč

Mednarodni posvet o izobraževanju pravosodnih poklicev - Tuje izkušnje - Pohvalno, a še veliko dela

OTOČEC - V okviru Twinning projekta Modernizacija sodstva in izobraževanje sodnikov je pretekli konec tedna od 24. do 26. oktobra na Otočcu potekal mednarodni posvet, ki so se ga udeležili številni predstavniki sodstva, pravobranilstva in tožilstva ter ostali, in sicer iz Avstrije, Francije, Nemčije in Španije ter seveda iz Slovenije.

"Modernizacija v pravništvu je ena prioritetnih nalog v zvezi z zmanjšanjem zaostankov in izboljšanja stanja v sodstvu, pogoj za to pa je izobraževanje, zato smo se s posvetom lotili te ožje teme," je povedal minister za pravosodje mag. Ivo Bizjak in dodal, da je potrebno v Sloveniji posvetiti večjo pozornost prav vsaki fazi izobraževanja za pravosodni poklic. Ta zahteva neprestano izpopolnjevanje ne le v smislu izboljšanja strokovnega znanja, temveč tudi nenehno osebnostno izobraževanje. Skupaj z državnim sekretarjem ministrstva Karlom Erjavcem sta na novinarski konferenci izpostavila problem priprave bodočih sodnikov za sodniški poklic, "saj na tem področju ni neke sistemske ureditve, kar je velika pomanjkljivost. Pripravniku in kandidatu za pravosodni poklic je potrebno zagotoviti sistematično usposabljanje," je poudaril Bizjak.

Namen posveta pa je bila tudi primerjava pravnih ureditev in izkušenj s tujimi eksperti, saj, kot je dejal sodnik Višjega deželnega sodišča v Muenchnu in predpristopni svetovalec našega ministrstva za pravosodje Norman Doukoff, M. A., "mora Slovenija najti lastno rešitev, pogled čez mejo pa je tudi nujno potreben. Izobraževanje v Sloveniji je na razveseljivo visoki ravni, je pa na področju univerzitetnega izobraževanja premalo povezave s prakso, težave pa so tudi s pripravništvom".

Spregovorila je tudi Alenka Jelenc Puklavec, predsednica programskega sveta Centra za izobraževanja v pravosodju pri Vrhovnem sodišču RS in vrhovna svetnica, ki je poudarila pomen nadaljnjega razvoja centra. Na posvetu so se dotaknili tudi t.i. razbremenitve sodnikov v obliki poklica sodnega asistenta v pravosodju.

L. MURN

Požar pogasi kar sam

Gasilna ampula Bonpet - Brez vzdrževanja deset let - V zaprtih prostorih: v kuhinji, kurilnici...

NOVO MESTO - V okviru meseca požarne varnosti je Gasilska zveza (GZ) Novo mesto v ponedeljek, 22. oktobra, pri Šolskem centru predstavila poseben način gašenja požarov - samodejen.

Gotovo se je že vsakemu kdaj zgodilo, da se je po odhodu od doma spraševal: Sem ugasnil štedilnik? Menda niso otroci v igri pozabili na hrano, ki jo grejejo na štedilniku? Je kurilnica dovolj varna, da v času kurilne sezone ne more zagoreti? Vprašanja so umestna, saj so se po besedah poveljnika GZ Tineta Filipa požari v gospodinjstvih v zadnjih letih povečali, v kuhinjah kar za 95 odstotkov.

Rešitev se sedaj ponuja v obliki samodejne gasilne ampule Bonpet, ki jo je treba enostavno namestiti nad štedilnik ali nad pečjo v kurilnici in ob morebitnem požaru, se bo samodejno, brez prisotnosti ljudi, aktivirala in gasila požar. Ampula, ki ima izgled neonske luči in je v rdeči ali beli barvi, vsebuje 0,6 litra neprodušno v steklu zaprte gasilske tekočine, ki je biološko razgradljiva in pri gašenju ne povzroča nobene dodatne škode. Reagira na toploto, in sicer se pri temperaturi tekočine v njej 90 stopinj Celzija sama aktivira. Njena življenjska doba je deset let in v tem času ne zahteva nobenega vzdrževanja. Ampula za človeka in okolje ni škodljiva. Lahko se uporablja kot granata za gašenje ali kot mešanica z vodo za gašenje večjih začetnih požarov.

Prvi samodejni pogašeni kuhinjski požar je bil leta 1999 v Postojni, letos pa so na tak način pri nas pogasili že dva. Morda še podatek o ceni: stane 30 tisoč tolarjev.

L. M.

Voznica napihala

NOVO MESTO - 28-letni voznik osebnega avta D. S. iz kraja Apače je 24. oktobra v Šmihelu zavil na levo na prednostno cesto proti Uršnim selom, takrat pa je z Uršnih sel pripeljala 37-letna Š. Š. iz Novega mesta. V trčenju se je voznik hudo ranil in so mu zdravniško pomoč nudili v novomeški bolnišnici. Preizkus z alkotestom je pokazal, da je voznica vozila vinjena, saj je napihala 1,39 promila. Preizkus pri vozniku je bil negativen.

OSNOVNOŠOLCI MED POLICISTI - Okrog 100 osnovnošolcev iz OŠ Šentjernej, Orehovica, Brusnice, Škocjan in Šmarjeta se je v petek, 26. oktobra, skupaj s svojimi učiteljicami rado odzvalo povabilu Prometne policijske postaje PU Novo mesto. Policisti so jim prijazno prikazali svoj poklic in delo, mladi pa so si z veseljem ogledali prostore postaje, garažo, telovadnico s fitnesom idr. Posebej zanimiv je bil seveda ogled policijske opreme od vozil naprej, policisti pa so radi potešili njihovo radovednost in odgovarjali tudi na vprašanja. Kot je povedal pomočnik komandirja na postaji Tone Kos (na sliki), želijo s takimi akcijami med mladimi delovati preventivno. (Foto: L. Murn)

Peško oplazil na prehodu

ČRNOMELJ - Ko je 47-letna peška 24. oktobra prečkala vozišče po zaznamovanem prehodu za pešce, jo je z avtom oplazil 25-letni voznik B. W. iz Črnomlja. S kolesom je zapeljal preko stopala njene leve noge. Hudo ranjeni so pomoč nudili v novomeškem zdravstvenem domu.

Zadel sina

BREŽICE - 35-letni V. G. iz okolice Brežic je 28. oktobra s svojim vozilom zapeljal vzvratno po dvorišču stanovanjske hiše. Pred tem je opazil, da se otroci nahajajo pri pomožnem gospodarskem poslopju. Med vzvratno vožnjo pa je zadel dveletnega sina V. G. in hudo poškodovanega takoj odpeljal v brežiško bolnišnico.

PREDSTAVITEV - Številni gasilci so si z zanimanjem ogledali, kako gasi samodejni uničevalec ognja Bonpet, in se pošalili, da se bojijo, da jim bo zdaj zmanjkalo dela. (Foto: L. M.)

Corsa z 1,4-litrskim motorjem je izredno poskočna, v kombinaciji z 1,2-litrskim motorjem pa si lahko omislite polavtomatski menjalnik, ki močno olajša vožnjo po mestu.

Opel corsa 1,4 & easy tronic

Elegantnost s športno noto

Vedno priljubljena corsa na prvi pogled deluje povsem nova in sveža, kar tudi je, vendar ob natančnejšem pregledovanju lahko odkrijete kar nekaj elementov, ki novo generacijo povezujejo s predhodnico. Pravzaprav pa je to tudi logično, saj zakaj bi pretirano spreminjali nekaj, kar je ljudem všeč.

Linije nove corse so elegantne in čiste. Prehodi vrat, blatnikov in pokrova motorja so speljani elegantno, tako da corsa resnično deluje bolj sveže. Posebej zanimiv je tudi zadnji del, kjer so luči postavljene visoko v strešni nosilec in ob spojitvi z zadnjim steklom izgledajo zelo inovativno. Vsi, ki si boste corso natančneje ogledali, boste opazili, da so kolesa potisnjena v same robove vozila. Zaradi tega je nastal skoraj 2,5 metra dolg medosni razmik, ki ponuja veliko prostora v notranjosti, ob tem pa izboljšuje vozne lastnosti, omenimo pa lahko tudi nekoliko trše vzmetenje.

Našo corso je poganja motor s prostornino 1.389 kubičnih centimetrov, podprt s 16 ventili in njihovim avtomatičnim hidravličnim nastavljanjem. Pri 6.000 vrtljajih na minuto razvije 65 kW oz. 90 KM in najvišji navor 125 Nm pri 4.000 vrtljajih na minuto. Na poti vam priporočamo rednejšo uporabo menjalnika, saj se motor rad zavrti v višje območje vrtljajev, žal pa je v spodnjem delu vrtljajev preveč tog. Pospešek do 100 km/h znaša 11 sekund, kar vam bo v mestu omogočalo odlično speljevanje iz križišča. Tudi končna hitrost 185 km/h ne bo ostala neopažena. Žal pa se dobre zmogljivosti natančno eno tono težkega vozila najbolj poznajo na porabi. Ob izredno energični vožnji se je ta dvignila tudi do 12 litrov, v mestu pa je znašala 9 do 10 litrov. Če ste umirjen voznik in ne pritiskate stopalke za plin do konca, se bo corsa zadovoljila tudi s 6,5 litra porabljenega goriva.

Za 2,450.000 tolarjev boste deležni pri corsi ne le poskočnega 1,4-litrskega motorja, temveč tudi obilice opreme, ki razvaja potnike in jim dela potovanje prijetnejše. Je že tako, da smo danes kupci vedno bolj zahtevni in želimo vedno več opreme. Opel vam jo v corsi 1,4 elegance ponuja v izobilju.

Easy tronic

Easy tronic je polavtomatski menjalnik, kjer ne potrebujemo stopalke za sklopko, saj so njeno funkcijo prevzeli trije elektromotorji (eden aktivira sklopko, druga dva menjata prestave). Menjalnik ima dve stopnji delovanja: avtomatsko, ko vozniku ni potrebno premikati ročice, in ročno, ko voznik lahko sam prestavlja. Pri avtomatskem načinu prestavljanja se prestavljanje vrši samodejno na območju vrtljajev, odvisno od pritiska stopalke za plin. Če jo pritisnete do konca, bo menjalnik prestavil v višjo prestavo šele pri 6.500 vrtljajih na minuto. Pri ročnem prestavljanju s pomikom ročice naprej prestavite v višjo in s pomikom ročice nazaj v nižjo prestavo. Ob tem ne uporabljate sklopke. Spremembe stopnje prenosa so natančnejše in ugodnejše kot pri klasičnih avtomatskih menjalnikih, še najbolj všeč pa nam je bila možnost pretikanja v nižjo prestavo in s tem povečanje moči, kar je pri podobnih menjalnikih redkost.

Polavtomatski menjalnik ni novost, vendar je Oplov nekoliko izboljšan, kar se najbolj pokaže pri speljevanju, kjer ni občutiti neprijetnih sunkov. To je še posebej pomembno pri vožnji čez robnik ali pri parkiranju. Za lažje speljevanje na snežni ali drseči podlagi lahko pritisnemo tipko z narisano snežinko, ki je nameščena ob menjalniku, s katero kontroliramo navor. Ta menjalnik je odlično pomagalo v mestnem stop-start režimu vožnje. Ko je vključen samodejni način prestavljanja na kontrolnem panelu, sveti črka A, medtem ko se pri ročnem prestavljanju izpiše stopnja prenosa. Možgani sistema preprečujejo vsako divjanje in delanje napak. Sistem vam ne bo dovolil pri 100 km/h prestaviti v prvo prestavo ali gnati motor v nedovoljene obrate. Vozniške napake so dobro predvidene in programsko preprečene.

Če računate na športno vožnjo z easy tronicom, vas moramo razočarati, saj v kombinaciji z 1,2-litrskim motorjem le-ta tega ne zmore. 75 konj je dovolj za mestno vožnjo, medtem ko pospešek z mesta do 100 km/h v 13 sekundah razblini vsako dirkaško željo. Žal je sistem easy tronic trenutno rezerviran le za corse z 1,2-litrskim motorjem, zato pa se ta kombinacija izkaže z nizko porabo, saj se v povprečju zadovolji že s 6,5 litra na 100 prevoženih kilometrov.

Citroën jumper 2,8 HDi

Kombi kot osebni avtomobil

Italijanski Fiat ter francoska Peugeot in Citroën ne razvijajo skupaj le enoprostornih (ulysee, 806 in evasion) vozil, temveč so se na enak način lotili tudi izdelave večjih gospodarskih vozil. Tako je Fiatov ducato na francoski strani dobil ime peugeot boxer, na Citroënovih zadnjih simetrično razdeljenih vratih pa piše jumper. Slednjega iz t.i. "joint venture" proizvodnje smo imeli priložnost preizkusiti tudi mi.

Na simpatično skrojenem prednjem delu dominirata svetlobna sklopa, robustni plastični odbijač s širokim lovilcem zraka, poševno položeno veliko vetrobransko steklo in maska v barvi karoserije. Na sredini maske je postavljen "duble chevron", karakteristični Citroënov znak, brez katerega bi to vozilo zlahka zamenjali z ducatom ali boxerjem.

Notranjost je urejena vozilu primerno. To ne pomeni, da je špartansko opremljena, sploh ne, saj vam je prav vse na voljo za boljše počutje. Sedi se visoko, kar nudi izreden pregled tako vozniku kot preostalim osmim potnikom. Nihče v vozilu ne bo tarnal zaradi premalo prostora ali premalo udobja, za tretjo sedežno vrsto pa boste z lahkoto spravili tudi vso prtljago devetih potnikov.

Dve toni težki jumper lahko drvi tudi s hitrostjo 160 km/h in ob tem ne porabi 11 litrov goriva.

Pod motornim pokrovom se je v našem primeru nahajal zmogljiv turbo dizelaš s prostornino 2,8 litra. Glede na stari 2,5-litrski TDI motor nudi novinec za 4 odst. manjšo porabo, ekološko je čistejši, nudi več navora in kar 18 odst. več moči. Da je preizkušen motor najboljša rešitev, kar lahko izberete pod motorni pokrovom jumperja, nam je postalo jasno, takoj ko smo pognali 127 konj močni, in, kot bi skromni Francozi rekli, "najboljši dizelski motor na svetu". Odlična izolacija potniškega prostora nudi občutek vožnje kot v kakšni družinski limuzini. Ob prestavitvi v prvo prestavo z ročico menjalnika, ki je postavljena v sam voznikov pult, in ob dodajanju plina ter popuščanju sklopke se je vozilo v skladu z imenom jumper pognalo z mesta. S tem motorjem boste brez napora sledili prometu in boste bili velikokrat celo hitrejši. Skoraj dve toni težki jumper se požene tudi na 160 km/h, ob tem pa ta velikan porabi manj kot 11 litrov goriva na 100 prevoženih kilometrov, kar je skoraj smešno nizka poraba. Ko preverimo še ceno, ki znaša dobre 4 milijone tolarjev, takrat zgodba o jumperju kot praktičnem, ekonomičnem in gospodarskem vozilu dobi svoj smisel.

Oblikovno je tretja izdaja Hyundaijeve elantre usmerjena bolj po okusu evropskih kupcev.

Hyundai elantra 2.0 CRDi

Dizel s korejskim podpisom

Tretja generacija Hyundaijeve elantre deluje veliko bolj evropsko. To Korejcem priznavajo tudi Nemci. Vozilo se je povečalo za 5 cm v dolžino, 2 cm v širino in 3 cm v višino, medosni razmik pa je večji za 6 cm. S tem so potniki dobili več prostora predvsem v širino in na zadnji klopi, večji pa je tudi prtljažnik.

Nov izgled je oblikovno zanimiv, sledi pa vsem trenutnim trendom. Velike luči pod bistrim steklom, široka kromirana maska z razpoznavnim znakom v sredini, valovit pokrov motorja in spuščajoča se streha, so elementi, ki jo delajo moderno. Notranjost je povsem nova. Najbolj padejo v oko boljši materiali in solidna izdelava. Armaturna plošča je preglednejša in bolj funkcionalna, moderna pa je tudi modra osvetlitev merilnikov. Večji in udobnejši so sedeži, nova pa je tudi sredinska konzola s sistemom za prezračevanje. Vse, kar smo na vozniškem delovnem mestu pogrešali, je le globinsko nastavljiv volanski obroč, vendar je to že iskanje dlake v jajcu.

Podvozje je podobno kot pri predhodniku. Vozilo se kljub nekoliko težjemu dizelskemu motorju dobro drži ceste. Večja je udobnost, k čemur pripomorejo večja, 15-colska kolesa. Pohvaliti je treba tudi menjalnik. Hod ročice je sedaj krajši in natančnejši, ročica pa čvrstejša.

Napredek je občuten tudi pri zaviranju. Na vozilo so vgrajeni štirje koluti z novimi čeljustmi, za še boljše zaviranje pa skrbita štirikanalni ABS in elektronsko razdeljena sila zaviranja.

Poseben poudarek pri naši elantri pa je bil na motorju, saj smo prvič lahko preizkusili, kako diha korejski dizel. Šestnajst-ventilska tehnika in dve gredi za uravnoteženje vsekakor ne spadajo med zastarelo tehnologijo. Turbo polnilnik in hladilnik stisnjenega zraka nudita ob dveh litrih prostornine 83 kW oz. 113 KM in najvišji navor 235 Nm, saj več menjalnik vozila ne prenese. Zmogljivosti vsekakor niso športne, temveč povsem sprejemljive za dizle. Vožnja je elegantna in predvsem varčna. Elantra z dvolitrskim šestnajstventilskim turbodizelskim motorjem do 100 kilometrov pospeši v 11 sekundah, najvišja hitrost pa znaša 190 km/h. To so parametri, ki povsem upravičujejo CRDI oznako na repu. Elantra porabi v povprečju 7 litrov goriva na 100 prevoženih kilometrov.

Ni med varčnejšimi, je pa prav gotovo med najcenejšimi, saj če k dizelskemu motorju prištejemo še vso opremo, katere spisek je zares dolg - omenimo naj le avtomatsko klimatsko napravo in usnje - je cena 3,5 milijona tolarjev res nizka.

Prvi Mazdin terenec

Tribute

Vozila za prosti čas ali športni terenci, kot jim radi rečemo, prevedemo SUV vozila, so še vedno v modi. Mazda v ta segment vstopa sicer med zadnjimi, vendar pa so ta čas izrabili za učenje na tujih napakah in ponudili tržišču lasten kompakten SUV.

Neodvisno vzmetenje vseh štirih koles jasno nakazuje, da bo tudi tribute večji del življenja preživel na asfaltu. Pogon 4X4 je izveden z inercijsko večlamelno sklopko. V normalnih razmerah vozilo poganja le prednji kolesni par. Ko pričneta pogonski kolesi drseti, se avtomatsko vklopi pogon tudi na zadnji kolesni par, ki lahko prevzame do 50 odst. navora. Med vožnjo lahko voznik tudi s pritiskom na gumb vklopi pogon na vsa štiri kolesa v stalnem razmerju 50:50 med prednjim in zadnjim parom. Reduciranega prenosa v ponudbi ni, za vožnjo po terenu pa bi moralo zadostovati 20-centimetrska oddaljenost poda vozila od podloge.

Fordovo lastništvo 34 odst. Mazdinih delnic je pogojevalo tudi izbiri motorja. Na razpolago sta žal le dva bencinska motorja. Manjši, ki ima 2 litra prostornine in zmore 124 konjskih moči, je znan iz predhodnega mondea, pa tudi močnejši trilitrski V6 motor, ki zmore 197 konjskih moči, je iz Fordove game. Tudi slabši motor nudi tributu zadovoljive zmogljivosti. Pospeši do 100 km/h v 13 sekundah in doseže 166 km/h končne hitrosti ob povprečni porabi vsega 9,7 litra goriva. Močnejši motor nudi pospešek v 11 sekundah in 190 km/h končne hitrosti, poraba pa naj bi znašala v povprečju 13 litrov. Žal dizelskega agregata trenutno ni v ponudbi.

Že osnovni model z zgolj prednjim pogonom nudi popolno varnostno opremo. Vanjo sodijo štiri zračne blazine, ABS zavorni sistem v kombinaciji z razdelilcem zavorne sile, vgrajena pa je tudi mazdina družinska celica in bočne ojačitve v vratih. Tribute nudi štiri pakete opreme, od katerih je že osnovni bogato zastavljen. Cenovna paleta se tako prične pri 4,4 milijona tolarjev in konča pri 6,8 milijona tolarjev za najbolje opremljen tribute s 3-litrskim motorjem.

ZANIMIVA PONUDBA MLADEGA AGRONOMA

Ciril Totter prisega na sožitje z naravo

Natanko pred desetimi leti sta Janez Filak s Talčjega Vrha pri Črnomlju in znani slovenski oblikovalec Oskar Kogoj predstavila javnosti kolekcijo "Filak-Oskar Kogoj", ki je hkrati tudi del Kogojeve serije Nature Design. Kolekcija s steklenicami različnih oblik, kozarci, keramičnimi posodicami, vse pa napolnjeno z vinom ali žganjem ter hruškami, grozdjem, slivami, češnjami, suhim sadjem, različnimi semeni in zamašeno z naravnim voskom, je takrat, prav ob rojevanju slovenske države, pomenilo pravi boom na malem slovenskem trgu.

A ne le v Sloveniji, Filaka in Kogoja so z njuno kolekcijo spoznali tudi marsikje po svetu. Kolekcija je bila deležna nagrad na trienalu v Milanu in 14. bienalu industrijskega oblikovanja v Ljubljani. Zanimiv katalog s predstavitvijo kolekcije, ki ga je oblikoval Žare Kerin, fotografije pa je prispeval Janez Pukšič, si je prislužil nagrade na oglaševalskih festivalih v Portorožu, Parizu, New Yorku, Ohiu in Londonu. Stalni razstavi kolekcije sta tudi v Nacionalnem muzeju v Jeruzalemu in v Mednarodni univerzi UIA v Benetkah.

Prebujanje iz sna

Ta kratek pogled v preteklost je bil potreben zato, da boste lažje razumeli zanimivo zgodbo, ki se nam po zagotovilih Janeza Filaka in njegovega nečaka Cirila Totterja iz Gribelj obeta v prihodnjih letih. O Janezu namreč zadnja leta skoraj ni bilo slišati, čeprav so ljudje povpraševali po njegovi kolekciji. Nedavno pa, kot bi se prebudil iz globokega sna, je začel znova spoznavati, da so, kot sam pravi "vse naše zablode, iskanja, stremljenja, skratka vse naše početje, smisel našega življenja in da smo lahko veseli spoznanja, da bodo čisto in zdravo naravo potrebovali tudi poznejši rodovi". Odločil se je oživiti svojo kolekcijo, zlasti pa ledeno steklenička, ki je z zavestno narejeno steklarsko napako že na začetku nastajanja kolekcije Filak-Oskar Kogoj postala eno najelitnejših protokolarnih daril. Vendar je bil Janez že takrat nezadovoljen z vinom v njej, sedaj pa je našel vinsko kapljico, ki je pridelana brez pomoči novodobnih kemičnih dodatkov. A o tem pozneje.

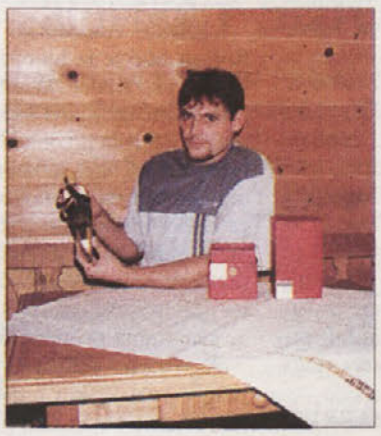

HRUŠKA V AMFORI - Ciril Totter s stekleničko v obliki amfore, v kateri je viljemovka v hruškovem žganju, ter embalažo, ki sta skupaj s katalogom na letošnjem oglaševalskem festivalu Zlati boben prejeli srebrno palčko.

S ponovnim oživljanjem svoje kolekcije je Filak začel prenašati svoje znanje in izkušnje na mladi rod. Imel je srečo, da je njegovim zamislim prisluhnil štiriindvajsetletni nečak Ciril Totter, ki zaključuje študij agronomije. Najprej sta začela razmišljati o novi kolekciji, s katero bi nadgradila kolekcijo Filak-Oskar Kogoj, seveda pa bi morala biti, kot pravi Janez, boljša od njegove. Steklenice v obliki amfore, v katerih so zorele hruške viljamovke, ki so jih, preden so jih zapečatili s čebeljim voskom, napolnili še s hruškovim žganjem, so bile oblikovane že pred časom.

Srebrna palčka za Totterjevo kolekcijo

Letošnjo pomlad pa je s pomočjo Janezovih dolgoletnih izkušenj ter v sodelovanju z oblikovalcem in grafikom Žaretom Kerinom iz oglaševalske agencije Futura ter fotografom Janezom Pukšičem skoraj čez noč nastala embalaža za steklenico, ki jo je prav tako oblikoval Kerin. Tako se je rodila novo nastajajoča kolekcija Totter, ki se je že letošnjo jesen na slovenski obali pomerila na oglaševalskem festivalu Zlati boben. "Steklenička, embalaža in katalog, ki so vsak zase celota, so osvojili srebrno palčko Zlatega bobna, medtem ko zlate sploh niso podelili. Torej je kolekcija Totter neke vrste zmagovalka, in če ne bi bilo tako, zagotovo sploh ne bi šla v javnost. Začeti bi morali razmišljati o novem, povsem drugačnem oblikovalskem pristopu," pravi Filak, prepričan, da je dal nečaku dobro popotnico za njegovo delo, ki ga Ciril ne bo zgolj nadaljeval po stricu, ampak tudi nadgrajeval.

Nagrada na Zlatem bobnu je dala Cirilu nov polet. Tako že načrtuje, da bo stekleničko z embalažo in katalogom v prihodnjih mesecih poslal še na oglaševalske festivale v Pariz, London in New York. Seveda je steklenica, ki jo je poimenoval muzejska steklenička, šele prva pod blagovno znamko Totter. "V pripravi je že keramična posoda, v katero bi kot v Kristusovih časih shranili vino. A to ne kakršno koli vino, temveč takšno, ki je pridelano na ekološki način. Takšno vino že prideluje znani vinogradnik Tone Plut iz Drašičev, ki je tako rekoč zavrgel znanje, ki si ga je pridobil med šolanjem, in dolgoletne vinogradniške ter vinarske izkušnje. Preprosto: začel se je učiti od največje učiteljice, narave. Pridelave takšnega vina pa se bom lotil tudi sam. Seveda nameravam kolekcijo nadgrajevati, saj je idej še veliko, vse pa bo temeljilo na tem, da bodo v steklenicah in drugih posodicah ekološko neoporečni plodovi narave, saj za rast dreves in zorenje sadežev ne uporabljam nikakršnih umetnih pripravkov," načrtuje in pojasnjuje Ciril.

Počitnice, ki jih ni mogoče plačati

A porajajoča se kolekcija Totter ni edina dota, h kateri je Janez Filak prispeval pomemben delež. Ciril je od strica prevzel tudi nekdanjo viničarsko hišo v strmini med Talčjim Vrhom in Rodinami, ki jo je Janez skupaj s skednjem obnovil že pred leti. V hiši iz leta 1888 želi Ciril na čimbolj avtentičen način prikazati življenje prednikov pred dobrim stoletjem, ki so živeli v skromni bajtici in delali na tujih posestvih brez plačila, samo za hrano. A hiša, pokrita s slamo, v kateri si je mogoče ogledati tudi celotno kolekcijo Filak-Oskar Kogoj in stalno zbirko fotografij Janeza Pukšiča, ni zgolj muzej, ampak jo bodo od prihodnje pomladi, ko jo bodo tudi slovesno odprli, ponudili gostom, da v njej preživijo nekaj dni tako, kot so to počeli naši dedje, pradedje. Torej brez pridobitev moderne civilizacije, saj v hiši ni elektrike, voda pa je le v vodnjaku.

VINIČARSKA HIŠA - V nekdanji viničarski hiši nad Talčjim Vrhom bo po zaslugi Janeza Filaka in njegovega nečaka Cirila, ki nadaljuje stričevo delo, znova živahno. A čeprav je hiša funkcionalno opremljena, kot so to pač znali narediti naši predniki, življenje tistih, ki se bodo odločili prebiti v njej vsaj nekaj dni, ne bo bistveno drugačno kot pred stoletjem. Bolj kot od pridobitev sodobne civilizacije bodo namreč odvisni od narave. (Foto: M. B.-J.)

Ciril sedaj pri hiši ureja še zadnje, preden jo bo ponudil gostom. Med drugim tudi savno. Prepričan pa je, da v takšni hiši dopusta ni mogoče plačati z denarjem, zato bodo v njej zastonj počitnikovali zgolj povabljeni gosti. In prav v tem vidi čar svoje ponudbe.

"Na tem skromnem viničarskem posestvu lahko človek doživi popolno sožitje z živalmi, bodisi konji, srnami, zajci, ptiči, domačimi živalmi, ki hkrati pomagajo ohranjati krhko ravnotežje v naravi. Kultura bivanja v tej hiši bo še najbolj podobna indijanski kulturi, kjer je bilo sožitje človeka in živali z ostalo naravo popolno. Moj namen je, da bodo ljudje v tem preprostem življenju poskušali postati del narave, zaupali v njeno popolnost in se zavedali svoje majhnosti oz. omejenosti," razmišlja Ciril. V kleti viničarske hiše bo tudi vinoteka z ekološko pridelanimi vini.

Vinoteka in galerija v skednju

Totter bo letos v bližini viničarske hiše pripravil tudi hektar zemlje za nov vinograd, medtem ko v Vipavski dolini že obdeluje poltretji hektar pred leti zapuščenega sadovnjaka s hruškami, zasadil pa je že hektar vinograda. A to še ni vse! Spomladi bo pričel Ciril na domačiji staršev v rojstnih Gribljah obnavljati sto let star skedenj, ki ga bodo na novo prekrili s slamo. Pšenica in rž zanjo pa bosta zrasli na Totterjevih njivah. Skedenj bo navzven ohranil vse značilnosti klasičnega kmečkega stavbarstva, medtem ko si bo v notranjost Ciril drznil vnesti novodobne pridobitve. V skednju bo galerija, v kateri bosta na ogled razstava akademskega slikarja Klavdija Tutte in Totterjeva kolekcija, ki jo bo sicer mogoče kupiti le na domačiji Raztresenovih v bližnjih Jankovičih. Goste bodo sprejeli tudi v nenavadni degustacijski vinoteki, v kateri jim bodo ponudili v pokušnjo le na biološko neoporečen način pridelana vina. Zanimivo je, da bosta galerija in vinoteka urejeni po zamislih Izika Gaona, dolgoletnega umetniškega direktorja Izraelskega nacionalnega muzeja v Jeruzalemu.

Tudi v tem skednju bo Ciril ljudem ponudil bivanje. Vsaj nekaj dni naj bi preživeli tako, kot živijo Totterjevi, in z njimi spoznavali življenje. Življenje, ki ni prav nič podrejeno naravi, a tudi takšno, kjer je narava sveta in kjer sta še kako pomembna sožitje in spoštljiv odnos do vsega živega, tudi do sočloveka.

Narava kot učiteljica

Takšna je torej zgodba, ki smo jo omenjali v začetku tega zapisa in ki se šele poraja. Za ljudi, ki so navajeni živeti po ustaljenih civilizacijskih tirnicah, ne da bi se posebej branili vseh pridobitev in "pridobitev" sodobnega življenja, morda načrti mladega, a očitno že precej izkušenega Cirila Totterja kdaj pa kdaj že mejijo na utopijo. A Janez Filak je prepričan o uspehu. Predvsem zato, ker je za delo poprijel predstavnik mlade generacije, neobremenjen s predsodki.

Prav tako tudi Ciril ne dvomi, da bo uspel, čeprav se zaveda, da bo potreboval še veliko časa in truda. A ne dvomi, da je na pravi poti, saj si je za svojo učiteljico in vzornico vzel naravo, ki ga, če bo do nje spoštljiv in ji bo hvaležen, gotovo ne bo pustila na cedilu.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

OSNOVNA ŠOLA DRAGOTINA KETTEJA

Njihovi učenci veljajo za pridne delavce

Včasih so mame svojega duševno prizadetega otroka "skrivale" doma, če so imele službo, so jo morale pustiti, da so pazile na svojega drugačnega malčka, in že vnaprej jih je skrbelo, kaj bo, ko njih ne bo več. Kdo bo skrbel za njihovega otroka? Bodo ljudje razumeli, da je drugačen in potrebuje pomoč? Se ne bodo norčevali iz njega? Danes ni razlogov za takšne skrbi.

Težje duševno prizadeti otroci lahko obiskujejo poseben oddelek VVO Novo mesto, s prvim šolskim dnem so jim odprta vrata v osnovno šolo Dragotina Ketteja, potem pa Varstveno-delovnega centra, kjer se lahko le zaposlijo, lahko pa tam tudi bivajo. Lažje duševno prizadeti otroci obiskujejo redno šolo, ko pa ne gre več, se na podlagi odločbe prešolajo v OŠ s prilagojenim programom (OŠPP), dokončajo dve- ali triletno srednjo šolo in se zaposlijo. "Veljajo za zelo pridne delavce," je na svoje varovance ponosna ravnateljica OŠ Dragotina Ketteja Breda Oklešen.

Na OŠ Dragotina Ketteja se otroci ne vpišejo tako kot v drugo osnovno šolo. V soglasju s starši Komisija za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami pri Centru za socialno delo po pregledu in na podlagi izvida napiše predlog za napotitev na OŠPP. "Težko je staršem odvzeti možnost, da se njihov otrok poskusi šolati na redni osnovni šoli, zato prihajajo otroci v OŠPP večinoma v tretjem in četrtem razredu," je povedala Breda Oklešen in dodala, da starši potem kmalu ugotovijo, da se otrok med sebi enakimi počuti bolje. "Mi iščemo znanje," je poudarila ravnateljica šole, na kateri se otroci urijo predvsem v gospodinjstvu, tehničnih spretnostih idr.

Osnovna šola Dragotina Ketteja izvaja programe: (1) lažje duševno prizadeti otroci obiskujejo osem razredov osnovne šole z nižjo zahtevnostno stopnjo; (2) program oddelkov vzgoje in izobraževanja - težje duševno prizadeti otroci so glede na sposobnosti in starost razdeljeni na tri stopnje, pri čemer običajno do 18. leta opravijo vse tri, ni pa nujno - in (3) dom za učence. Letos biva v domu oz. internatu 24 otrok. Med vzgojitelji, učitelji-defektologi, drugim osebjem na šoli in učenci je prav posebna vez. Otroci se nanje navežejo, se pri njih lahko kadarkoli "pocrkljajo" in najdejo tolažbo. Ker je pri teh otrocih napredek kljub velikemu trudu viden kasneje, so učitelji na svoj uspeh zelo ponosni.

Mladina, ki obiskuje šolo v Šegovi ulici 114, je resda drugačna, a tudi uspešna. Breda Oklešen se je pohvalila, da so bili prav "njeni" otroci kar trikrat občinski prvaki v tekmovanju "Kaj veš o prometu" med učenci vseh šol, tudi rednih, in so novomeško občino zastopali na državnem tekmovanju. Zelo uspešni so tudi na likovnem, tehničnem in športnem področju, večletno potrpežljivo delo defektologov pa je poplačano, ko vidijo, da "njihovi" otroci svoje v šoli pridobljeno znanje in spretnost s pridom uporabljajo v življenju.

MOJCA RAPUŠ

Naj se vam predstavim

Sem skoraj 14-letno dekle, ki ji je ime Tina. Pišem pa se Majcen. Obiskujem 8. r. Moja najljubša predmeta sta angleščina in slovenščina. Rada imam tudi telovadbo, še posebej košarko. Drugo leto bom najverjetneje odšla v gimnazijo v Novo mesto. Potem pa bi rada študirala jezike ali novinarstvo. V prostem času rada izdelujem zapestnice in verižice. Seveda veliko časa preživim tudi za računalnikom. Včasih so me poznali kot osebo, ki vedno sedi pred televizijo, a sem se z leti spremenila in tako sedaj več časa preživim ob knjigah, zraven pa poslušam glasbo, ki prihaja iz valov Radia Max. Ne morem pa se odpovedati vsaj urici televizije.

Sedaj pa še nekaj besed o moji družini. Imam samo enega brata, ki je tri leta starejši od mene. Obiskuje Srednjo kmetijsko šolo Grm. Mojemu atiku je ime Andrej, mamici pa Boža. Imam še obe stari mami, na žalost pa sta mi že davno umrla oba dedka. Poznala sem samo enega. Imam tudi enega strica in tri tete, šest bratrancev in štiri sestrične. Potem sem tu še jaz: srednje velika, ne suha in ne debela rjavolasa deklica. Imam rjave oči z majhnim zelenim odtenkom. Skoraj vedno sem dobre volje in nasmejana. V šoli sem odličnjakinja, več pa vam skoraj ni treba vedeti.

TINA MAJCEN, 8. r., OŠ Šentjanž

kultura

Kulturni spomenik je ogrožen

Šmihelska župnijska cerkev, ki je razglašena za kulturni spomenik, je ogrožena zaradi posedanja temeljev - Krivec tudi naraščajoči cestni in železniški promet

NOVO MESTO - Župnijska cerkev sv. Mihaela je najstarejša novomeška cerkev z več kot 700-letno zgodovino. V tem času se je temeljito spremenil njen zunanji videz, saj se je od prvotne romanske cerkve ohranilo le nekaj stavbnih ostankov. Sedanjo podobo je dobila po prezidavah in obnovah, ki so potekale od 17. do 19. stoletja, zadnjih temeljitih popravil pa je bila deležna v obdobju od 1957. do 1963. leta. Zdaj cerkvena stavba, proglašena za kulturni spomenik 1. reda, ponovno kliče na pomoč.

Ker je cerkev postavljena na ilovnatih tleh s kraško podlago, je občutljiva na tresljaje, teh pa je bilo od druge svetovne vojne do danes kar precej. Odstranitev pokopališča okoli cerkve v 19. stoletju je znižala zunanji nivo in oslabila temelje, eksplozije bomb med vojno in eksplozije vojaških skladišč v bližnjih Pogancah po vojni so dodali svoje in povzročili, da so se temelji začeli posedati. Na stavbi so se pojavile prve razpoke. Med popravili pred 43 leti so del temeljev podbetonirali, a poseg očitno ni bil dovolj korenit, saj se je v zadnjih letih zaradi vse bolj naraščajočega cestnega in železniškega prometa v neposredni bližini cerkve ter zaradi lanske in letošnje suše posedanje nadaljevalo. V stranski kapeli sv. Frančiška Pavelskega, postavljeni v 18. stoletju, se je pojavila močna in nevarna razpoka. Iz kapele so morali odstraniti oltar, ki se je že nevarno nagibal, stenskih slik pa žal ni mogoče in so tako kar precej poškodovane. Potrebna je takojšnja sanacija.

Kot pravi župnik Ciril Plešec, je zasnovan projekt sanacije, po katerem naj bi učvrstili temelje in stavbo dodatno utrdili z vencem in napenjali. Statično presojo s smernicami za sanacijo je opravilo podjetje Spina, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto je dal potrebna soglasja in zdaj je na vrsti pridobitev gradbenega dovoljenja, potem pa se bo treba lotiti sanacije, če bo seveda mogoče zagotoviti potreben denar. Zadnjo obnovo cerkve so plačali župljani sami ob izdatni pomoči izseljencev, tokrat pa darežljive roke in dobra srca faranov ne bodo dovolj. Župnija tudi ne zmore sama zagotoviti potrebnega denarja, in ker gre za kulturni spomenik, bo morala priskočiti na pomoč širša skupnost.

M. MARKELJ

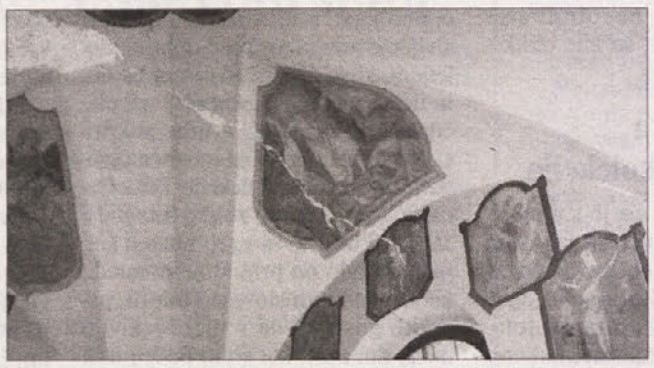

Razpoka v stranski kapeli sv. Frančiška Pavelskega je že poškodovala stenske slike, delo Janeza Wurzerja iz Salzburga.

Zaživela je s slikami

Semič dobil nov kulturni hram, Taborsko hišo - Otvoritev razstave del 15. slikarskega srečanja

SEMIČ - Nekdanje gospodarsko poslopje ob taborskem obzidju župne cerkve sv. Štefana je občina skupaj z župnijskim uradom preuredila v Taborsko hišo, kjer sta zdaj na voljo dva večja razstavna prostora, primerna za različne kulturne prireditve. Novo kulturno prizorišče je sicer uporabno otvoritev dočakalo že 21. oktobra, ko so v zgornjem razstavišču odprli razstavo slik Manice Bartusch, uradno in svečano pa so Taborsko hišo odprli v petek, 27. oktobra, zvečer in tako letošnjemu praznovanju občinskega praznika dali močan kulturni poudarek.

Otvoritev in blagoslov novih prostorov so pospremili s postavitvijo razstave likovnih del, nastalih na tradicionalnem slikarskem srečanju, ki je bilo letos že petnajsto po vrsti in je potekalo od 5. do 6. oktobra. Za razliko od dosedanjih je bilo zasnovano nekoliko drugače, in sicer v duhu uveljavljanja mladih talentov. Udeležilo se ga je namreč 14 študentov 3. letnika Visoke strokovne šole za slikanje in risanje v Ljubljani, ki so pod vodstvom prof. akad. slikarja Darka Slavca ob delu na terenu spoznavali likovne tehnike akvarela, pastela, gvaša in olja ter tako odkrivali nove možnosti za udejanje svojih likovnih prizadevanj. Njim so se na enodnevni 3. mali slikarski delavnici pridružili tudi učenci semiške osnovne šole.

Kulturni program otvoritve sta oblikovali udeleženki srečanja Maja Zorec in Leonora Bašelj ob pomoči Janka Premelča. Številne obiskovalce so pozdravili semiški župan Janko Bukovec, direktor Uprave RS za kulturno dediščino Stanislav Mrvič in predsednik organizacijskega odbora srečanj Zvone Butala, o pomenu slikarskih srečanj za kulturno bogatitev kraja pa je govoril prof. dr. Mirko Juteršek, ki je še posebej poudaril vrednost likovne zbirke semiških slikarskih srečanj kot naložbe v kulturno dediščino kraja.

MiM

Udeležencem slikarskega srečanja Semič 2001 je župan Janko Bukovec podelil zahvale, prejela pa jo je tudi mentorica male slikarske delavnice Vlasta Henigsman (na sliki).

S trinajstimi leti do cedejke

Glasbena šola Brežice izdala zgoščenko mladega kitarista Marka Ferlana

BREŽICE - Na tukajšnji glasbeni šoli je stopilo na glasbeno pot ter še stopa v skrivnosti in lepote glasbe kar nekaj izrazitejših talentov, ki so v ponos staršem, učiteljem in šoli, kot je v sredo, 24. oktobra, zvečer v svojem pozdravnem nagovoru pred začetkom koncerta poudaril ravnatelj Dragutin Križanič. S koncertom tega večera je namreč šola počastila izid glasbene zgoščenke Vesela zgodba mladega kitarista Marka Ferlana, nadarjenega trinajstletnega učenca, ki postaja mojster igranja na kitaro pri prof. Tomislavu Vrandečiću.

Kaj se je naučil in kaj so posneli na njegovo prvo cedejko, je mladi glasbenik v živo pokazal, ko je solistično odigral skladbe Sora, Šoštakoviča, Koškina in Tarrege, v duetu s kitaristko Polonco Žerjav skladbe Pujola, Machada ter kubanski ples in čilske narodne, z godalnim triom pa dva stavka Vivaldijevega Koncerta v D-duru. Dokazal je za svoja leta presenetljivo obvladovanje inštrumenta in izdelan občutek za interpretiranje tudi zahtevnejših kitarskih del.

Marko Ferlan na promocijskem koncertu v dvorani Glasbeni šole Brežice.

Marko Ferlan se je rodil v Brežicah, kjer je pri osmih letih začel obiskovati pouk kitare na tamkajšnji glasbeni šoli. Njegov glasbeni talent je hitro prišel do izraza in kljub rosni mladosti ima za seboj že kar nekaj odmevnih nastopov. Na tekmovanjih doma in v tujini je osvojil zlati plaketi in prvi nagradi na regijskem in državnem tekmovanju ter prvo nagrado na mednarodnem tekmovanju Simone Salmaso v italijanskem Viareggiu. Zagnanost in privrženost igranju na kitaro je potrdil z izidom glasbenega prvenca Vesela zgodba. Cedejko, ki so jo posneli junija letos, je ob pomoči več podpornikov izdala Glasbena šola Brežice, glasbeni producent je bil Ferlanov učitelj Tomislav Vrandečić, tonski mojster in montažer Božidar Pandurić, izdelali pa jo jo pri Racmanu.

M. MARKELJ

Frankfurt po Frankfurtu

LJUBLJANA - v sprejemni dvorani Cankarjevega doma bodo v torek, 6. novembra, dopoldan odprli 15. prodajno razstavo novih inozemskih knjig Frankfurt po Frankfurtu, ki jo pripravlja knjigarna Mladinske knjige Konzorcij. Odprta bo do 13. novembra.

Muzej mladim

Pester program pedagoške dejavnosti

NOVO MESTO - Pedagoška služba v Dolenjskem muzeju je pod vodstvom Ivane Tanko za letošnje šolsko leto zasnovala bogat in pester program, ki ga je prvič po več letih svojega delovanja predstavila tudi v priročni publikaciji. Brošura naj bi služila kot vir informacij učencem, njihovim staršem, učiteljem, vzgojiteljem in mentorjem interesnih dejavnosti, da bi se lažje odločali, kaj izbrati za svoje potrebe iz bogate ponudbe pedagoške dejavnosti Dolenjskega muzeja. Na voljo so vodstva po stalnih muzejskih razstavah in Kočevskem Rogu, ogledi videofilmov, ogled arheoloških najdišč na Marofu, ogled starega mestnega obzidja ter sodelovanje v arheoloških in etnoloških učnih urah in muzejskih delavnicah, na katerih udeleženci skozi ustvarjalno igro spoznavajo arheološko izkopavanje, orodja kamene dobe, situlsko umetnost, izdelovanje starega nakita, oblikovanje gline, lončarstvo, pridelavo lanu, tkalstvo, svečarstvo in medičarstvo. Poleg teh v tem šolskem letu potekajo še sobotne ustvarjalne urice in muzejske delavnice z mesečnimi programi. Novembrske ustvarjalne urice so namenjene oblikovanju Miklavža in parkeljna, delavnice pa risanju.

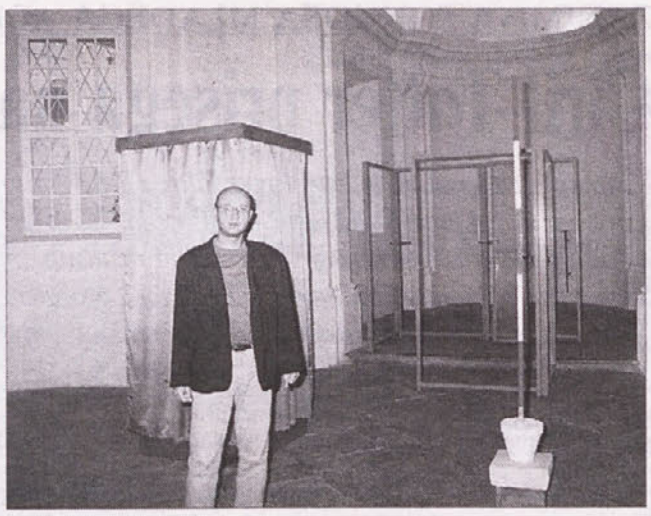

Avtor Roman Makše in njegova ambientalna postavitev.

Korenit poseg v prostor

Ambientalna postavitev Cerkev? akademskega kiparja Romana Makšeta v galeriji Krško

KRŠKO - Akademski kipar Roman Makše iz Ljubljane je likovni ustvarjalec, ki ustvarja mimo tradicionalne kiparske prakse v smislu preoblikovanja tvarnosti, ukvarja se namreč z ambientalnimi postavitvami, za katere je značilno sestavljanje posameznih elementov in različnih materialov v celote ter njihovo postavljanje v nova in nenavadna razmerja, ki kot svojevrstna umetniška stvaritev zažive v galerijskih prostorih. Za tovrstno umetniško prakso je pretehtan odnos postavitve do prostora še posebej pomemben, zato lahko govorimo, da gre za razstave, ki so v določenem smislu neponovljive, saj posamezni projekti nastajajo posebej za predvidena razstavišča.

Taka je tudi ambientalna postavitev, ki jo je Roman Makše pripravil v galeriji Krško, se pravi nekdanji cerkvici sv. Duha. V baročno arhitekturo Johanna Fuchsa iz druge polovice 18. stoletja je postavil sodoben ambient, sestavljen iz vrste uporabnih predmetov, od kovinskih ogrodij, ki tvorijo prazne oziroma z zavesami zamejene prostore, cvetličnega lonca z geometrsko palico in spojk do kovinske okrogle ročke in celo umetniške slike drugega umetnika, v tem primeru slikarke Joni Zakonjšek. Nekateri elementi so bili že uporabljeni na drugih Makšetovih razstavah. Postavitvi je dal naslov Cerkev?, "ker z njim skušam zbuditi asociacije na preteklo namembnost tega prostora, hkrati pa prepuščam obiskovalcem, da sami iščejo odgovore na asociacije, ki jih v tem prostoru zbuja moja postavitev," pravi avtor, ki se v Krškem prvič predstavlja. Navdušen je nad razstavnim prostorom, čistostjo arhitekture, ki je kljub majhnosti prostora monumentalna in kot taka primerna za instalacijske posege.

S svojim delom je Roman Makše med vsemi dosedanjimi razstavami in projekti v galeriji Krško najbolj korenito posegel v njen prostor in ga izrabil kot sestavni del svoje stvaritve, ugotavlja ob najnovejši razstavi v Krškem umetnostna zgodovinarka Katja Ceglar.

MiM

Koncert komornega zbora

NOVO MESTO - V nedeljo, 4. novembra, bo ob 18.45 v frančiškanski cerkvi drugi koncert Sattnerjevih dnevov. Nastopil bo komorni zbor Anton Foerster iz Ljubljane pod vodstvom Jožeta Trošta.

Zlata palma Sladkim sanjam

Slovenski celovečerni film Sladke sanje režiserja Saša Podgorška je prejel že drugo pomembno mednarodno nagrado. Na festivalu Mostra de Valencia v Španiji je v tekmovalnem programu v konkurenci 14 filmov iz mediteranskih držav osvojil prvo nagrado, zlato palmo.

LITERARNO-GLASBENI DEŽNIK SPET ODPRT - Kulturna sekcija Kluba posavskih študentov nadaljuje z lani začetim nizom glasbeno-literarnih večerov Pod dežnikom, s katerimi želijo kulturno obogatiti in popestriti jesenske in zimske mesece v Krškem. Doslej se je na prireditvah zvrstilo že lepo število posavskih in drugih besednih in glasbenih ustvarjalcev, prvi literarno-glasbeni dežnik v tej sezoni pa sta v četrtek, 25. oktobra, zvečer v restavraciji in kavarni Portos v Krškem odprli novomeška pesnica Marjanca Kočevar in študentka gostinstva in turizma Mateja Radej iz Sremiča, ki je pesmi Kočevarjeve pospremila z igranjem na citre. Na sliki: Mateja Radej, Marjanca Kočevar in Tatjana Lapuh, ki vodi projekt Pod dežnikom. (Foto: M. Markelj)

Od Litije do Čateža

NOVO MESTO - Popotniški odsek planinskega društva Novo mesto se bo v soboto, 10. novembra, udeležil tradicionalnega pohoda od Litije do Čateža. Pohodnike z novomeškega območja vabijo, da se jim pridružijo. Prijave sprejemajo Rezka Moretti po telefonu 031 836 297 in Marica Praznik po telefonu 30 22 948 (obe za Novo mesto) in Andrej Murn po telefonu 308 82 62 (Za Dvor in Stražo). Iz Novega mesta bo z avtobusne postaje odpeljal avtobus ob 6. uri, iz Straže ob 5.30 in z Dvora ob 6. uri.

Poraz z vodilnimi

NOVO MESTO - Nogometašice Novega mesta so v 6. krogu ženske nogometne lige igrale v Zgornji Šiški v Ljubljani in z 1:2 izgubile z vodilno ekipo lige Ilirijo. Lestvica: 1. Ilirija 15, 2. Škale-Mila-Krško 15, 3. Jarše 10, 4. Maribor 6, 5. Novo mesto 4, 6. Senožeti 2, 7. Velesovo 0.

Zmaga nad Realom že preteklost

Na najlepši tekmi v Dvorani Leona Štuklja do zdaj Skipper na koncu boljši od Krke Telekoma - Bolonjčanom zmago priborila Gregor Fučka in Gianluca Basile

NOVO MESTO - Po senzacionalni zmagi nad velikim Realom, ki je po seriji porazov košarkarskemu moštvu Krke Telekoma napovedovala boljše čase, so varovanci trenerja Aleša Pipana v minulem tednu spet dvakrat izgubili, čeprav jim pri prvem porazu tega res ne gre očitati. Bolonjskemu Skipperju, enemu izmed velikih moštev evropske košarke, se je Krka Telekom dobro upirala, pokopali pa so jo natančni meti Italijanov za tri točke.

Po površnem pogledu na statistiko tekme bi lahko zmago prisodili Krki Telekom, ki je bila od Skiperja po natančnosti boljša v metu za tri točke (54-odst./52-odst.), za dve točki (56/51) in pri prostih metih (55/52), moštvi sta bili izenačeni v številu osebnih napak (28), skokov (22), ukradenih žog (4) in blokad (2), s tem da je Krka Telekom izgubila 3 žoge manj od tekmeca (8/4). Odločila pa je na videz drobna podrobnost: Bolonjčani so se kar 27-krat odločili za met izza črte za 3 točke in zadeli 14-krat (Novomeščani: 7/13).

Ključ do zmage bolonjskega moštva se je skrival v Jaki Lakoviču, ki ga je najprej kril Američan John Celestand, kasneje pa ga je vzel v roke Gianluca Basile, ki Jaki ni pustil dihati. Ko je novomeški organizator igre prenesel žogo v napad in jo prvič oddal, je Basile poskrbel, da je ni več dobil nazaj. S tem so Novomeščani izgubili najnatančnejšega strelca, Italijani pa so povrhu tega v zaključku tekme zadeli dobesedno vsak met za tri točke, pod košem pa je blestel 30-letni italijanski reprezentant Kranjčan Gregor Fučka, ki je bil s 27 točkami, 8 skoki, 3 asistencami, 1 ukradeno žogo in 1 blokado proglašen za najkoristnejšega igralca 3. kroga evrolige, vendar z bistveno manjšim izkupičkom od Jake Lakovića, ki je bil najkoristnejši igralec 2. kroga.

Po naporni sredini tekmi s Skipperjem košarkarji Krke Telekoma v soboto niso zbrali dovolj moči, da bi v gosteh premagali Široki Breg, kar ni bila ravno najboljša popotnica za Moskvo, kjer je Krko Telekom čakalo za generalnega direktorja Krke, Miloša Kovačiča, prvega pokrovitelja kluba, najpomembnejše srečanje sezone. Prvi mož Krke si namreč vroče želi, da bi njegovo moštvo v Rusiji, ki je najpomembnejše Krkino tržišče, premagalo sloviti CSKA. Moskovski tekmi bo v soboto sledila še ena težka preizkušnja, zagrebški dvoboj z v ligi Goodyear še neporaženo Cibono.

I. V.

TEŽKO MIMO FUČKE - Novomeški Američan Bennett Davison (z žogo) se ob kar 215 cm Kranjčanu Gregorju Fučki (za njim) ni naigral. Italijanski reprezentant je zlahka zaustavil dolenjskega poskočneža sam pa v napadu in obrambi dosegel toliko točk, da je kot najkoristnejši igralec tretjega kroga nasledil Jako Lakovića, ki se je najbolj izkazal v drugem krogu. (Foto: I. V.)

Vse šahistke v Starem trgu

Ob 40-letnici šaha v Starem trgu na turnirju zbrali 132 šahistk - Najboljši Kapševa in Grošljeva

STARI TRG OB KOLPI - Stari trg ob Kolpi je zagotovo najbolj šahovski kraj v Sloveniji, saj je med Starotržani glede na število prebivalcev po zaslugi velikega šahovskega zanesenjaka Vinka Kobeta in šolskega krožka največ šahistov. Zato se ni čuditi, če v Starem trgu šah igra tudi precej deklet pa tudi letošnja državna članska prvakinja Darja Kapš je Starotržanka.

Minulo soboto so v Starem trgu praznovali 40 let organiziranega šaha v kraju. Drugod bi ob taki priložnosti na turnir povabili nekaj velemojstrov, od katerih bi se kateri tudi odzval vabilu, Starotržani pa so se odločili, da bodo prvič v zgodovini na enem turnirju zbrali 100 žensk, kar jim je, kljub temu da so številni nejeverno zmajevali z glavo, več kot uspelo. Na šahovski zvezi so jim povedali, da ne morejo zbrati več kot 20 šahistk, Vinku Kobetu in njegovi posadki pa je v soboto v Starem trgu za šahovnice uspelo zvabiti 132 deklet in žensk, kar je svojevrsten rekord.

Izidi po festivalnih skupinah, skupina A: 1. Maja Nadvešnik (Komenda), 2. Alenka Mihelič (Stari trg); skupina B: 1. Romana Herljevič (Ravna Gora); skupina C: Darja Kapš (Stari trg); skupina D: 1. Petra Grošelj (Domžale), 2. Ingrid Mihelič (Krško), 3. Petra Madronič (Stari trg); skupina E: 1. Simona Orel (Kranj)... 3. Marija Zorič (Stari trg); skupina F: 1. Francka Petek (Lesce); skupni vrstni red: 1. Kapš in Grošelj, 3. Petek itd.

Krka Telekom skupaj s Perutnino za slovensko poklicno moštvo

NOVO MESTO - Kolesarski klub Krka Telekom in ptujska Perutnina sta se dogovorila, da bosta sestavila skupno vseslovensko poklicno kolesarsko moštvo, katerega cilj bo v naslednjih letih z najboljšimi slovenskimi kolesarji nastopiti na največjih etapnih dirkah Giru, Touru ali Vuelti. Krka telekom je poleg tega podaljšala pogodbo s Telekomom in s tem dobila denar, s katerim bo lahko poravnala dolgove do kolesarjev in zaposlenih. Proračun združenega moštva bo prihodnje leto znašal med 2 in 2,5 milijona nemških mark, kasneje pa naj bi ga z novimi velikimi pokrovitelji dvignili do 3,5 milijona mark, s čimer bi se lahko prebili v prvo jakostno skupino svetovnega poklicnega kolesarstva.

Dolenjski rekord na ljubljanskem maratonu

NOVO MESTO, SEVNICA - Na štartu šestega ljubljanskega maratona se je zbralo rekordnih 3239 tekačev iz Slovenije in tujine, izkazali pa so tudi nekateri tekmovalci z našega konca. Med moškimi je na 42 km zmagal Roman Kejžar (2:22:57) pred Rusoma Genadijem Paninom (2:23:41) in Anatolijem Arčakovim (2:24:25). Toni Vencelj iz Šentvida pri Stični je bil z novim dolenjskim rekordom 2:32:00 peti, Franci Menič (Portoval Novo mesto) pa s časom 2:36:21 sedmi. Na 21 km je bil Marko Bevc (Portoval) s časom 1:14:04 sedmi. Na 5,8 km je zmagal Sevničan Borut Veber (17:00). Med ženskami je na 42 km zmagala triatlonka Nada Kozjek (3:09:47), novomeška veteranka Darinka Uhan pa je bila s časom 3:55:36 osma. Tek na 42 km je štel tudi za državno prvenstvo v maratonu, kjer je bil Vencelj drugi, Menič četrti in Uhanova šesta.

Novomeško-belokranjski derbi

Bo morebitni poraz Elana dovolj resno opozorilo vodstvu kluba, da bo nehalo odganjati domače in kupovati tuje igralce?

Novomeški in belokranjski nogometaši še posebej težko čakajo 14. krog prvenstva v drugi nogometni ligi, ko se bosta v nedeljo, 4. novembra, ob 14. uri na štadionu pod Portovalom na prvem dolenjsko-belokranjskem derbiju pomerila novomeški Elan in črnomaljska Bela krajina.

Ko je govor o novomeških nogometaših, se postavi vprašanje, za katero moštvo gre, saj bo v nedeljo na igrišču več Novomeščanov v dresu črnomaljskega moštva kot novomeškega.

Uprava povsem obubožanega Elana pod patronatom Marjana Mihelčiča, ki je mesto predsednika kluba sicer predal Štefanu Davidu, direktorju novomeškega šolskega centra, namreč nadaljuje tradicijo zanemarjanja domačih igralcev in zaposlovanja tretjerazrednih tujih nogometašev. Kako kratkovidno je tako početje, dokazujejo uspehi Bele krajine, ki je na prvenstveni lestvici bistveno višje, zanjo pa igra cela vrsta v domačem klubu "odpisanih" Novomeščanov.

Črna prihodnost bi se pisala novomeškemu nogometu, če ne bi nekateri zanesenjaki kljub bednemu stanju v Elanu vztrajali pri delu z mladimi, na srečo pa so vzgojo nogometnega naraščaja prenesli na nogometno šolo Portoval, ki je finančno in organizacijsko neodvisna od Elana. Če bo šlo z Elanom tako naprej, bodo morali portovalovci prej ali slej ustanoviti svoj klub, da ne bodo v nedogled vzgajali nogometaše, ki bodo morali po koncu vajenske dobe oditi v druge slovenske klube. Prav zato je izid nedeljskega derbija tako pomemben. Veliki favorit je vsekakor Bela krajina, ki je v 12 krogih zmagala petkrat in dvakrat igrala neodločeno, Elan pa je zmogel vsega eno zmago in dosegel manj kot pol zadetka na tekmo. Bo morebitni poraz Elana dovolj jasno opozorilo vodstvu kluba, da novomeški fantje znajo igrati dober nogomet in da jih je škoda odganjati in namesto njih kupovati tujce?

I. VIDMAR

Res dober dan odbojkarjev

Žužemberčani so v Ljubljani ugnali Olimpijo, Novomeščanke pa v Šempetru Savinjsko

ŽUŽEMBERK, NOVO MESTO - Zmaga nad Olimpijo v Ljubljani je bila blagodejni obliž na rane razočaranja, ki so ga žužemberški odbojkarji doživeli ob porazu s Pomurjem v prvem krogu, s tem pa so se Žužemberčani, ki so pred sezono za glavnega pokrovitelja pridobili Kekoopremo, prebili na četrto mesto. Na tekmi v Ljubljani so sicer bolje začeli domačini, ki so dobili prvi niz, potem pa na mreži niso mogli več zaustaviti mladinsko-veteranske naveze Nose - Petkovič, z izvrstno igro v polju pa jih je spravljal v obup Smrke.

Čeprav so Žužemberčane pred sezono mnogi šteli med kandidate za boj za obstanek, očitno ne bo tako. Ko se je najuspešnejši suhokranjski klub po enem letu vrnil v 1. ligo, so domov prišli tudi Pucelj, ki je eno sezono igral za kanalski Salonit, Smrke (Šempeter) in Babnik. Poleg tega se zdaj že kažejo prvi sadovi zelo dobrega dela z mladimi, ki so se v prvi postavi moštva enakovredno priključili izkušenim starejšim igralcem. Ob vsem tem se jim v novi sezoni res ni treba bati boja za obstanek, ob ugodnem razpletu pa se lahko prebijejo precej visoko, celo med najboljše štiri.

Po porazu s trenutno še neporaženim drugouvrščenim Miklavžem v prvem krogu pa so zmagovalni ritem ujele tudi odbojkarice novomeškega TPV-ja, ki so v tretjem krogu v gosteh premagale Savinjsko Šempeter in tako zabeležile drugo zmago zapored. Medtem ko Američanka Joanna Papageorgiou, ki je letos okrepila novomeško vrsto, pred tednom ni blestela, je tokrat pokazala več in je bila za Šempetrčanke tako rekoč nerešljiva uganka.

Žužemberčani bodo v soboto, 3. novembra, doma igrali z vodilnim Fužinarjem, Novomeščanke pa prav tako doma z državnimi prvakinjami iz mariborskega Branika.

V drugi ligi so odbojkarice Kočevja v gosteh s 3:1 premagale ekipo Mladi Jesenice, v tretji ligi pa so Kočevci doma s 3:0 premagali Logatec, medtem ko je novomeška Krka v gosteh z 1:3 izgubila z drugo ekipo Calcita Kamnika. V ženski tretji ligi je Črnomelj v gosteh s 3:1 premagal drugo ekipo novogoriškega Hita, Semičanke pa so prav tako v gosteh z enakim izidom ugnale Pizzerio Morena.

Silvestrovi na evropskem vrhu

Blesteli na evropskem Grand Prixu

MIRNA - Na 3. letošnjem mladinskem evropskem turnirju za Grand Prix v Poreču sta se obetavni badmintonistki mirnskega Toma Urška in Špela Silvester srečali v finalu, kjer je bila s tesnim izidom 3:2 boljša Urška. V igri parov sta sestri Silvester igrali skupaj in zmagali. V mešanih dvojicah je Urška nastopila z Najcem Boljko (Olimpija) in osvojila drugo mesto. Po treh turnirjih za Grand Prix je Urška na evropski jakostni lestvici prva, Špela pa druga, na vrhu pa sta tudi v točkovanju dvojic.

Vzporedno s turnirjem za Grand Prix so pripravili tudi turnir za mlajše kategorije. V skupini do 15. leta sta med pari zmagala mirnska badmintonista Blaž Holc in Grega Skerbiš, Blaž Holc je bil tretji med posamezniki, med posameznicami je bila Taja Borštnar tretja, skupaj s Katjo Strmole pa sta bili tretji v igri dvojic. V konkurenci do 13. leta je bila Tina Jezernik s Tjašo Delak (Ježica) tretja v igri dvojic.

besedo imajo številke

NAMIZNI TENIS

1. SNTL, moški, 4. krog: KRKA : KRIŽE 6:3. **Lestvica:** 1. ŽNTK Maribor 8, 2. Preserje 6, 3. Vegrad 5, 4. Krka 5, 5. Kema Puconci 4, 6. Maxi Olimpija 4 itd.

NOGOMET

2. SNL, 14. krog - JADRAN ŠEPIČ : ELAN 2:0 (0:0); BELA KRAJINA : DRAVOGRAD 0:2 (0:1). **Lestvica:** 1. Dravograd 33, 2. Aluminij 29, 3. Ljubljana 27, 4. Livar Ivančna Gorica 25, 5. Železničar Radio City 23, 6. Zagorje 21, 7. Jadran Šepič 21, 8. Drava Asfalti Ptuj 18, 9. Bela krajina 17... 15. Feroterm Lenterm 7, 16. Elan 3.

KOŠARKA

Euroliga, skupina C, 3. krog - KRKA TELEKOM : SKIPPER 94:100 (20:24, 27:23, 25:29, 22:24); KRKA TELEKOM: Gnjidić 11, Skelin 19, Laković 27, Davison 8, Grum 7, Drobnjak 14, Čapin 2, Šamanić 6; SKIPPER BOLOGNA: Celestand 8, Basile 17, Fučka 27, Evtimov 6, Savić 5, Meneghin 13, Galanda 5, Pilutti 19. **Prosti meti:** Krka Telekom 23:28, Skipper Bologna 18:24. **Met za dve točki:** Krka Telekom 25:45, Skipper Bologna 20:39. **Met za tri točke:** Krka Telekom 7:13 (Laković 4, Gnjidić, Grum, Drobnjak), Skipper Bologna 14:27 (Pilutti 5, Basile 4, Celestand 2, Fučka, Meneghin, Galanda). **Skoki:** 22/22. **Osebne napake:** 28/28. **Pet osebnih:** Davison (38. minuta), Šamanić (39), Gnjidić (40); Galanda (40).

Lestvica skupine C: 1. Panathinaikos 6, 2. Skipper Bologna 5, 3. Real Madrid 5, 4. Pau-Orthez 5, 5. CSKA Moskva 4, 6. Krka Telekom 4, 7. Zadar 4, 8. Budućnost 3.

Liga Goodyear, 5. krog - ŠIROKI BRIJEG : KRKA TELEKOM 90:80 (26:21, 49:39, 69:53). Lestvica: 1. Union Olimpija 10, 2. Cibona VIP 10, 3. Zadar 8, 4. Pivovarna Laško 8, 5. Budućnost 8, 6. Sloboda Dita 8, 7. Široki Brijeg 7, 8. Krka Telekom 7, 9. Split 7, 10. Geoplin Slovan 6, 11. Triglav osiguranje 6, 12. Bosna 5.

ODBOJKA

1. DOL, ženske, 3. krog - SAVINJSKA ŠEMPETER : TPV NOVO MESTO 1:3 (20, -22, -21, -21). Lestvica: 1. Nova KBM Branik 9, 2 Formis Bell Miklavž 9, 3. Ljubljana 6, 4. HIT Nova Gorica 6, 5. TPV Novo mesto 6, 6. Koper 4, 7. ZM Ljutomer 3, 8. Savinjska Šempeter 2, 9. Kamp Pivka jama 0, 10. Solkan 0.

1. DOL, moški, 2. krog - Olimpija - Keko oprema Žužemberk 1:3 (22, -21, -22, -21). Lestvica: 1. Salonit Anhovo, Calcit Kamnik in Fužinar GOK Igem 6, 4. Kekooprema Žužemberk 4, 5. Merkur Lip Bled 3, 6. Šoštanj Topolšica 3, 7. Pomurje 2, 8. Olimpija 0, 9. Maribor Stavbar IGM in Granit 0.

ROKOMET

1. A SRL, ženske, 7. krog - Sava Kranj : Gramiz Kočevje 30:31 (14:15); Škocjan : Žalec 29:31 (14:16). **Lestvica:** 1. Krim Eta Neutro Roberts 14, 2. M-Degro Malizia Piran 12, 3. Olimpija 10... 8. Gramiz Kočevje 5, 9. Škocjan 2, 10. Burja 0.

1. A SRL, moški, 4. krog - INLES RIKO : RUDAR 25:34 (12:16); INLES RIKO: Lesar 3, G. Ilc 3, M. Hojč 10, Pajnič 1, Ne. Hojč 2, Merhar 3, Škaper 3.

MOBITEL PRULE 67 : SEVNICA 32:27 (17:14); SEVNICA: Mičevič 3, Požek 1, Ošlovnik 2, Grizold 1, Kozlina 12, Štuhec 1, Rajič 2, Teraž 1, Simončič 2.

TRIMO TREBNJE : GORENJE 25:27 (12:14)

Lestvica: 1. Mobitel Prule 67 8, 2. Celje Pivovarna Laško 7, 3. Gorenje 6, 4. Trimo Trebnje 6, 5. Termo 6, 6. Inles Riko 4, 7. Rudar Trbovlje 3, 8. Slovan 3, 9. Rudar Trbovlje 3, 10. Velika Nedelja 0, 11. Izola 0, 12. Sevnica 0.

1. B SRL, 4. krog - DOBOVA : KIG MOKERC IG 26:19 (14:08); NOVOLES NOVO MESTO : ORMOŽ 31:31 (14:14).

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

SLOVESNOST V GROBLJAH PRI PREKOPI - V soboto popoldne je šentjernejska krajevna organizacija ZZB NOV pri spomeniku na pokopališču v Grobljah (na fotografiji) in v Ledeči vasi pripravila žalno slovesnost, s katero so se spomnili vseh, ki so dali življenje, še posebej 32 pobitih partizanov Gubčeve brigade, pa tudi vseh na tem pokopališču pokopanih krajanov. Sodelovali so: godba na pihala iz Šentjerneja, pevski zbor Ajda iz Orehovice, učenke OŠ Šentjernej in pripadniki slovenske vojske. Slavnostni govornik je bil župan Franc Hudoklin.

ŽIVAHNO V GASILSTVU - Zadnji konec tedna je bilo pri belokranjskih gasilcih še kako živahno. V semiški občini so pripravili gasilski reli, v metliški je šest društev sodelovalo v gasilski vaji, v kateri so prikazali gašenje požara v izrednih razmerah v podjetju Kolpa. Gasilci iz črnomaljske občine pa so se zbrali pred črnomaljskim gasilskim domom, kjer so podelili številna priznanja, nekoliko z zamudo pa so v uporabo dobili tudi 34 milijonov tolarjev vreden sodoben gasilski avtomobil. Avtomobilske ključe je župan Andrej Fabjan izročil poveljniku PGD Črnomelj Antonu Planincu, ta pa gospodarju in šoferju v društvu Francu Šprajcerju. (Foto: M. B.-J.)

ODPRT PARADIŽ PRI SVETILNIKU - Prejšnji teden sta Tadej Turk in Miran Vidic v Straži odprla prenovljeno restavracijo Paradiž, ki sta ji tako na zunaj kot v imenu dodala še svetilnik. Otvoritve se je udeležil tudi Bojan Križaj, ekskluzivni uvoznik piva Gosser za Slovenijo, ki bo poleg morskih in ostalih kulinaričnih dobrot posebnost Paradiža. Za dalmatinski melos in prijetno vzdušje je poskrbel duo Tim, ki naj bi ob petkih, ko bodo na jedilniku školjkine specialitete, skrbel tudi v bodoče. (Foto: Majda Luzar)

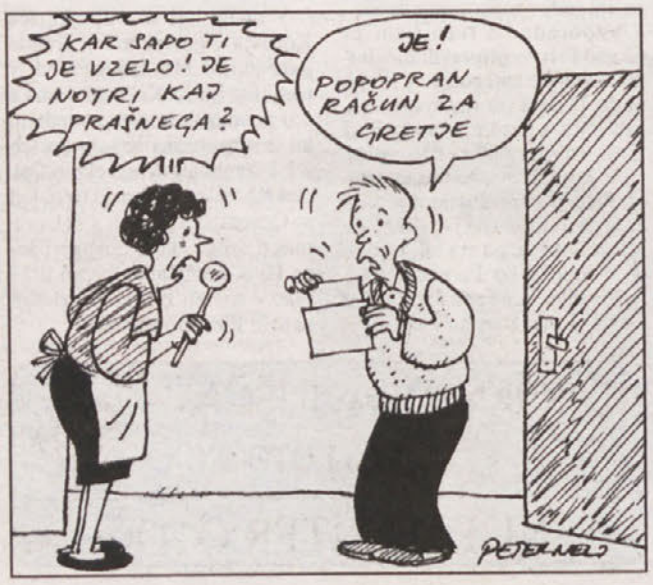

"Ključ za Rebeko"

Kako so izbirali miss

Potem ko so miss Slovenije Rebeki Dremelj očrnili njeno preteklost, ali bolje, dan ali nekaj dni njene preteklosti, so prišli na svoj račun vsi tisti iz Posavja in okolice, ki gospodični Dremelj ne privoščijo naslova miss Slovenije. Organizirali so se v tajno združbo in začela se je skrivna akcija, nekakšna operacija "Ključ za Rebeko".

Najprej so šli na Dunaj. Trdno so bili odločeni, da bodo v avstrijski prestolnici našli fotografije gole Rebeke. Ničesar niso našli, očitno se dekle s Senovega ni golo fotografiralo, ko je delalo z mednarodnimi modnimi agencijami. Tajna akcija "Ključ za Rebeko" tako na Dunaju ni dala oprijemljivih dokazov, s katerimi bi slovensko lepotico ustavili na njeni poti v Sun City.

Potem je tajna združba letela v London. Trdno je bila namenjena očrniti Rebeko Dremelj pri angleški družini, ki ima licenco za izbor miss sveta. En dan in eno noč so čakali na sprejem pri družini. Potem jih je družina sprejela. Slovenska anti-miss misija je rekla, da je Rebeka Dremelj v preteklosti vzela tuj denar in da zaradi tega verjetno ne more na izbor za miss sveta. "Koliko?", je vprašala angleška dama iz omenjene družine. Ko so ji veleposlaniki zaupali obremenilni znesek, je gospa rekla nekako takole: "Zaradi tega drobiža ste prišli v London?! Dajte, no, dajte!"

Anti-miss misija je potegnila iz rokava nov, ključni adut: Rebeka Dremelj in Roger Moore skupaj v filmu v domnevno nerodnem položaju. Angleška dama je ob filmu poskočila. "Z Rogerjem? Neverjetno! Odlično! Roger je naš veliki prijatelj," je rekla navdušena.

Nosovi so se povesili. Kamere in druge elektroinštalacije, ki so spremljale misijo, da bi svetu sporočile še vročo novico o mednarodnem ukoru o izključitvi Rebeki Dremelj, so se povesile. "Ključ za Rebeko" ni dal ključa, ki bi Rebeki Dremelj zaklenil vrata na izbor miss sveta v Sun City.

M. LUZAR

Izpostavljene težave ob TVU

Odprto pismo županu občine Šentjernej Francu Hudoklinu

ŠENTJERNEJ- OŠ Šentjernej se je letos aktivno vključila v teden vseživljenjskega učenja (TVU), ki je potekal v oktobru. K sodelovanju smo povabili Društvo upokojencev Šentjernej, RIC Novo mesto, samostojnega kulturnega ustvarjalca Milana Pavliča, Društvo tabornikov rodu Samotni hrast, Planinsko društvo, Rdeči križ, Karitas in Aktiv kmečkih žena iz Šentjerneja.

S predstavitvijo programov dela, oblik sodelovanja in izobraževanja, druženja in kulture vseživljenjskega učenja so sodelujoči navdušili prisotne in marsikomu vzbudili željo po aktivni vključitvi in zavezanosti vseživljenjskemu učenju.

Društvo upokojencev in humanitarni organizaciji Rdeči križ in Karitas so opozorili na veliko število ostarelih in osamljenih v naši občini, ki imajo tudi socialne težave. Bojijo se, da bo zmanjšanje pomoči na domu s treh delavcev preko javnih del na dva stanje še poslabšalo. Ugotovili so, da tisti, ki so potrebni pomoči, te ne znajo poiskati ali jih je sram priznati, da so v stiski. Sklic prvega sestanka vseh imenovanih v novembru je prevzel Tone Trpin.

Pojavila se je tudi želja po klicni telefonski številki v naši občini za pomoč v stiski, na katero bi pomoči potrebni lahko poklicali 24 ur na dan. Pomoč bi organizirali z delavci preko javnih del, s prostovoljci šolskih otrok ali drugih društev.

Udeleženci TVU vas želimo seznaniti z aktualnimi problemi, gospod župan, in pričakujemo, da boste za odpravo perečih težav kaj naredili.

Organizatorji TVU
v OŠ Šentjernej

Znanja ni nikoli preveč

Minil je teden predstavitev programov učenja in delavnic, ki jih je pripravil Ric. Pod vodstvom vodiča G. Majesa smo korakali po arheološki poti prazgodovinskega gradišča Cvinger pri Dolenjskih Toplicah. Take poti nas opominjajo, da nismo od vedno, da jih je bilo pred nami še več in da so živeli in ustvarjali tudi takrat. Prijetno druženje smo nadaljevali v gostišču Rog, kjer so nam predstavili letošnjo ponudbo izobraževanja v tečajih, krožkih, delavnicah. Pred nami je bogata jesen, če bomo le hoteli poiskati vsebine in ljudi, ki nam to omogočajo. Bodite prijazni sogovorniki in imejte se radi.

ELIZABETA VARDIJAN

Odgovor potoškemu županu na pisanje v Odmevih

Vodovod v Novem Kotu

V zadnji številki lokalnega glasila Odmevi župan občine Loški Potok Janez Novak na koncu daljšega članka opisuje oskrbo z vodo in piše, da je v občini brez vode le obmejna vas Novi Kot in navaja: "Glavni razlog, da nismo dobili finančne podpore, je prikazovanje našega dopisnika A. K. v Dolenjskem listu, kako je ta investicija zgrešena glede na število prebivalcev in da je to županova norost, ker v vrtini sploh ni vode. Kljub temu da so državni organi verjeli časopisu Dolenjski list in člankom o vodovodu v Kotu (pisec Albin Košmerl, op. p.), smo zgradili vodovod v Starem Kotu. Kdaj bo pritekla voda v Novem Kotu, je vprašanje. Da je ni, se zahvalite dopisniku Dolenjskega lista!"

Seveda je res, da sem napisal kar nekaj člankov o teh krajih in o težavah, ki jih imajo z vodo. Vsi so napisani na podlagi mnenja strokovnjakov, domačinov, izjav župana ob odprtju dela tega vodovoda in dokumenta o primopredaji vodovoda v Starem Kotu. Zadnji objavljeni prispevek na to temo sem napisal v času hude suše na željo vaščanov z namenom, da se jih občina usmili.

Župan trdi, da je država bolj zaupala meni kot občini, kar si lahko štejem v čast. Trditev župana, da je zaradi mojega pisanje Novi Kot brez vode, pa je resnično njegova norost, ki si jo je v članku pripisal sam. Osebno namreč podobnih izrazov ne uporabljam in tudi županu priporočam, da moje članke, ki so v podporo ljudem in ne hvala njemu, ponovno skrbno prebere.

ALBIN KOŠMERL,
Retje 26, Loški Potok

POJOČA ZELENA BRATOVŠČINA - Minulo soboto, 27. oktobra, se je izteklo točno trideset let, odkar je v Globokem na predvečer občinskega praznika prvič zapel moški pevski zbor, ki so ga ustanovili člani tamkajšnje lovske družine. Častitljivi jubilej je zbor počastil s koncertom prav na dan ustanovitve v dvorani globoške osnovne šole. Zbor je nastopil pod vodstvom Franca Keneta, večer pa so jim pomagali prijetno zapolniti še lovski pevski zbor iz Dekanov in Dobovski rogisti. Ob tej priložnosti so pevcem podelili zlate, srebrne in bronaste Gallusove značke, zbor pa je prejel priznanje krajevne skupnosti. Jubilantom so čestitali predstavniki številnih drugih zborov in kulturnih ustanov, čestitke pa sta izrekla v imenu brežiške občine tudi župan Vladislav Deržič in podžupanja Milena Jesenko (na sliki). (Foto: M. Markelj)

Ljubljansko pismo

Preskrbljeni do upokojitve

Državne jasli tudi za neizvoljene

LJUBLJANA - Nekdanjim poslancem se bo enoletno obdobje, v katerem jim po zakonu pripada nadomestilo plače, izteklo prihodnji mesec, ministrom pa mesec dni kasneje. Poslanski zakon namreč določa, da imajo poslanci, ki iz objektivnih razlogov ne morejo nadaljevati prejšnjega dela, dobiti ustrezne zaposlitve in ne izpolnjujejo pogojev za upokojitev, pravico še leto dni prejemati poslansko plačo. Ko mine leto, je pravico mogoče podaljšati še največ za eno leto, če bi poslanec v tem času lahko šel v pokoj. Po zakonu o vladi "poslanske pravice" veljajo tudi za bivše ministre. In koliko je upravičencev do takšnih enoletnih poslanskih in ministrskih plač po prenehanju njihovih funkcij?

Na zadnjih parlamentarnih volitvah 46 poslancev ni bilo ponovno izvoljenih ali pa sploh niso kandidirali. Vseh 46 je zaprosilo za nadomestilo poslanske plače. Znesek nadomestila je enako visok, kot bi bila plača, če bi ostali poslanci. Od 46 bivših poslancev je eden poslansko plačo prejemal samo en mesec. Jakob Presečnik, nekdanji poslanec SLS + SKD, je bil namreč takoj po volitvah imenovan za prometnega ministra, kar je ustavilo izplačevanje poslanskega nadomestila. Po dveh mesecih se je seznam prejemnikov skrajšal za osem imen, po treh mesecih za dodatnih devet, nato je dva meseca ostal isti, v šestem mesecu so se trije bivši poslanci bodisi zaposlili drugje, bodisi šli v pokoj, sedmi mesec eden, osmi mesec se ni zgodilo nič, v devetem mesecu se je seznam skrajšal za eno ime, deseti mesec je seznam spet ostal isti, v enajstem mesecu prejemanja nadomestila pa bo na seznamu spet eno ime manj, saj se bo Miroslav Luci, nekdanji poslanec SDS in ptujski župan, zaposlil drugje. Ob koncu enoletnega izplačevanja nadomestil bivšim poslancem bo torej začetni seznam 46 imen krajši za nekaj več kot polovico, do konca bo pravico do nadomestila izkoristilo 22 nekdanjih poslancev, medtem ko se jih je 24 v enem letu ali upokojilo ali zaposlilo drugje.

Da si bivši poslanci in ministri prizadevajo leto dni ostati na plačilni listi države, je razumljivo, saj gre za tolikšne vsote denarja, ki bi ga večina med njimi ne zaslužila nikjer drugje. Zato je na vladnem plačilnem seznamu še vedno šest nekdanjih ministrov, ki prejemajo nadomestila plače. Najvišje nadomestilo med bivšimi ministri prejema dr. Alojzij Marinček, ki je vodil ministrstvo za znanost in tehnologijo (1,196.208 tolarjev bruto), med bivšimi poslanci pa Vincencij Demšar, nekdanji poslanec SLS + SKD, ki prejema mesečno 885.654 tolarjev bruto oziroma 509.625 tolarjev neto. Pred dnevi smo v dnevnem tisku lahko prebrali, da je komisija za volitve in imenovanja državnega zbora nekdanjemu poslancu in krajši čas tudi predsedniku SLS + SKD dr. Francu Zagožnu in nekdanjemu ministru, predtem pa dolgoletnemu ustavnemu sodniku dr. Petru Jambreku, podaljšala pravico do poslanske plače vse do upokojitve.

Tako Zagožen kot Jambrek sta na to parlamentarno komisijo naslovila prošnjo, da bi rada še naprej prejemala nadomestilo plače na podlagi 38. člena Zakona o poslancih, ki nekdanjim državnim uradnikom omogoča, da se jim pravica do nadomestila podaljša še za leto dni, če v "podaljšanem" roku izpolnijo pogoje za upokojitev." Komisija jima je, jasno, ugodila.

In kako da so takšne ugodnosti za neizvoljene funkcionarje države sploh možne? Kot vemo, se poslanci zakon, ki določa poslanske privilegije, prizadevajo spremeniti, ker jim je ustavno sodišče leta 1994 razveljavilo pravico upokojiti se s 25 leti delovne dobe. Še naprej bi se radi upokojevali po poslansko. Izplačevanje plač neizvoljenim poslancem in ministrom še eno leto po izteku mandata pa naj bi menda še naprej potekalo po starem.

Kdor pozna stisko delavcev podjetij v stečajih, ki mesece ne prejemajo plač, težko razume, zakaj "predstavniki ljudstva" pri tolikšni skrbi za svojo socialno varnost z enako vnemo ne pomagajo ljudem, ki zasluženih plač ne prejemajo niti za nazaj, kaj šele, da bi jim jih kdo nezaslužene zagotovil zanaprej, vse do upokojitve.

VINKO BLATNIK

Franc Marinč

S kolesom po Sloveniji in Istri

Slabo vreme mu je preprečilo, da bi še letos prekolesaril ob državni meji - Na poti je najrajši sam

KOČEVJE - Pomembnost gibanja za zdravje in sploh za počutje človeka je spoznal tudi Franc Marinč iz Kočevja. Do 45. leta ni veliko dal na priporočila o hoji vsaj pol ure na dan, prepričan, da je recept za dolgo življenje v dobri hrani, pijači in družbi. Potem pa se je nekega dne usedel na kolo. Tako je kolo postalo njegov največji prijatelj.

"Sprva sem se podil po Kočevski, ko sem si nabral dovolj moči, me je pot peljala po prelepi Dolenjski. Letos sem prevozil vso Istro. Pred kratkim sem bil na Ptuju, verjetno pa bo v vodo padel načrt, da bi še letos kolesaril ob slovenski meji. Malce mi je zagodlo vreme, a tudi dopusta za to ne dobim," pripoveduje Marinč.

Najraje kolesari sam. Takrat si izbira hitrost in smer. Kolo ga je stalo okrog 120 tisočakov in ga ni nikoli pustilo na cedilu. Kadar je pri moči, ga požene do 60 kilometrov na uro. Redno ga servisira, a šele po 20.000 prevoženih kilometrih.

M. G.

Novi zdravili za astmo

LJUBLJANA - Podružnica ameriške farmacevtske družbe Merck je v Sloveniji predstavila novo zdravilo za zdravljenje astme z generičnim imenom Montelukast. Zdravilo naj bi omogočalo astmatikom boljši nadzor nad boleznijo in zaradi enostavnega jemanja večjo zavzetost za zdravljenje. Tablete Montelukast, ki se jemljejo enkrat dnevno, preprečujejo zožitev bronhijev, do katere pride pri astmi ob naporu, in olajšajo dihanje.

V teh dneh je tudi farmacevtska družba Lek od nemške družbe Sofotec pridobila pravice za trženje nove oblike zdravila za astmo. Obstoječo skupino zdravil za bolezni dihal Tafen bodo zamenjali z novo obliko zdravila, ki so ga poimenovali Tafen Novolizer in ga bo mogoče kupiti naslednje leto.

Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije število bolnikov, obolelih za astmo, narašča, ocenjujejo, da zanjo oboleva že vsak 20. zemljan.

Maks brez srajce

Poslednja velika ljubezen

KRŠKO - Maks Štefančič iz Pleterja pri Zdolah je zelo rad in prav pogosto brez srajce. Ljudje ga po tem tudi poznajo in zaradi takega javnega zanimanja zanj sta se tokrat srečala z novinarjevim fotoaparatom. Brez srajce je vse poletje, tak hodi na banko in na pošto pa v trgovino in gostilno, le na uradne poti gre oblečen.

Tudi v Nemčiji, kjer je delal, je bil brez srajce, kadar je sijalo sonce. "Nemci so se prijazno smejali, ko so me videli," se spominja.

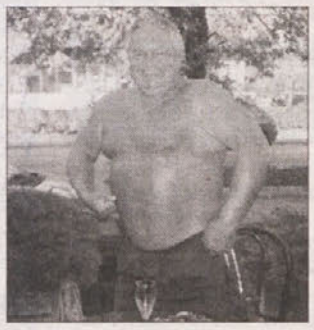

Maks Štefančič

Pod Štefančičevo srajco, kadar jo ima zagoreli korenjak oblečeno, se menda skriva poseben život. "Komar, obad, to sploh ne pride name. V Nemčiji sem leta 1975 spal v sobi, kjer je bilo zmeraj veliko komarjev, dokler nisem tam prespal jaz. Ko so drugi to videli, so rekli, naj pridem prespat še v njihove sobe, da tam potem ne bo več komarjev," pravi zdajšnji upokojenec iznad Krškega.

M. LUZAR

DAROVI - V pripravi na zbiranje darov jeseni se je bilo treba odpovedati prostemu času in hišnim opravilom. A ker so naše dame prestale veliko težje breme v preteklosti, jim je bilo snidenje ob koncu poljskih opravil v veliko radost, kar je razvidno tudi iz posnetka. (Foto: M. G.)

Kostelski biseri v knjigi

Napisal jo je Peter Svetik, predstavili pa so jo ob Svetovnem dnevu turizma V Kostelu

KOSTEL - Po zaslugi nesebičnih prizadevanj vodstva Turistično športnega društva Kostel in pripravljenosti njegovega člana Petra Svetika, upokojenega geografa in novinarja iz Ljubljane, sicer vaščana Potoka, je ob Dnevu svetovnega turizma zagledala luč sveta nova knjiga o Kostelu z naslovom Naši Biseri. Peter Svetik je lani napisal knjigo o kostelskih jedeh, ki je skoraj pošla, novo branje pa je spet zelo zanimivo, saj tokrat predstavlja mnoge zanimivosti iz preteklosti kostelske doline.

Knjiga obsega 150 strani in ima dve temeljni poglavji: Kulturna dediščina in Naravne vrednote. Obsežnejše je poglavje o kulturni dediščini. To vsebuje nepremično dediščino: grad Kostel, gavge, Kurjo glavico, mlin Grbac, kostelsko hišo in druge zgradbe ter nekaj o arheologiji. Spominske dediščine na tem prostoru ni veliko. Več je sakralne dediščine, v katero so uvrščene cerkve, kapele, razpela, reformacija in pomembnejši župniki v Kostelu. Med premično dediščino so obravnavane kostelske noše, jaslice, krošnjarstvo, obrti, čebelarstvo, kmečko orodje in posebej še kultura (prosvetna dejavnost, jezik, govorica, znane osebnosti ter gasilstvo).

Peter Svetik, levo: "Prepričan sem, da bodo bralci knjigo dobro sprejeli."

"Med naravnimi vrednotami sem najprej prestavil Kuželjsko steno, gozdni rezervat Krajc-Bukovje z najnižjim rastiščem jelke v Evropi, Stružnico in Hribsko steno ter markirane pešpoti. Med vodami je najprej prestavljena mejna reka Kolpa, zatem pa še zanimivi potoki in izviri, ki so jih Kostelci od nekdaj uporabljali tako za pitno vodo kot za napajanje živine. Ker v Kostelu prevladuje kraški svet, je na tem območju mnogo kraških jam in brezen. Večina jih je še neraziskanih, nekaj pa si jih je že moč tudi ogledati," je na predstavitvi knjige povedal Peter Svetik. Besedilo dobro dopolnjuje več kot 60 barvnih fotografij, skic in načrtov.

M. G.

Jesen ob Kolpi, kot je še ni bilo

Razstava Društva kostelskih žena Nežica - Indijsko seme obrodilo v Lazih

KOSTEL - Društvo kostelskih žena Nežica - ime so si nadele po znamenitem tamkajšnjem slapu ob cesti Kočevje - Petrina, je bilo ustanovljeno leta 1999, takrat, ko je korenine pognala tudi nova občina Kostel. Šteje 34 članic različnih starosti, največ je upokojenk. Predtem pa so bile zelo dejavne v okviru Društva podeželskih žena Kočevske. V kratkem jim je uspelo pripraviti več vabljivih razstav, na katerih so prikazale bogato izročilo kostelske preteklosti. "Jesen ob Kolpi" je naslov prve razstave v tem letnem času, ki je bila na ogled v prostorih stare osnovne šole v Vasi. Pritegnila je lepo število obiskovalcev. "Na razstavi smo po tehtni izbiri pokazale skoraj vse poljske pridelke naše rodovitne zemlje, od koruze in krompirja do pšenice. Kostelski kruh in sladice s sadjem kot priboljšek enolončnici s fižolom in žganci (sočivo), posuti z ocvirki (po kostelsko gramlji), so takoj pošli," je povedala predsednica društva kostelskih žena Nežica Dunja Klarič.

Na vrtu Marije Bauer iz Laz pri Kužlju je letos obrodilo, kot že dolgo ne. V zeleno rumenih, Marija poudarja, zdravih, barvah se lesketajo buče, korenček, ohrovt, jajčevci, fižol, paprika, koruza, čebula. Celo zelo sladke lubenice so lepo dozorele. "Pred leti mi je hčerka iz Indije prinesla seme okre, ki je podobna jajčevcem. Pridelek je izdaten, kakor tudi posebna sorta paradižnika in paprike, ki raste skupaj," pojasnjuje Marija. Razstavljenim gobam, medu, kumaricam, papriki in drugim dobrotam je Polona Vec primaknila še izbor raznovrstnih zdravilnih zelišč (majaron, glog, materina dušica). Druge udeleženke so predstavile tudi aranžirane vence iz kostanja, poljskih pridelkov, suhi rož, kite iz čebule in lovorovega lista. Lahko jih uporabljamo v prehrani ali kot okras v bivalnem prostoru.

"Tesno sodelujemo z aktivom žena iz Lukovega Dola iz Hrvaške kakor tudi z podeželskimi ženami iz Ribnice in Kočevja. Upam, da se bodo odzvale vabilu na božično-novoletni razstavi, ki bo postregla z užitnimi prazničnimi dobrotami," je še povedala Dunja Klarič.

M. G.

Križišče v Bučni vasi

NOVO MESTO - Prebivalci Vel. Bučne vasi iz stanovanjskih hiš št. 6, 7 in 7a so na župana MO Novo mesto naslovili pismo, v katerem ga opozarjajo, da projektanti niso načrtovali varnega prehoda za pešce pri prečkanju severne obvoznice v križišču Bučna vas. Po cestnih oznakah je bilo razvidno, da bodo pešci cestišče prisiljeni prečkati na neoznačenem delu cestišča brez vidnih talnih ali svetlobnih opozoril. Zaradi varnosti otrok, ki obiskujejo OŠ Bršljin, so ga prosili za pomoč. Župan MO Novo mesto Anton Starc je njihovo prošnjo označil kot utemeljeno in Janezu Božiču, direktorju Družbe za avtoceste, poslal dopis, v katerem ga prosi, naj pomanjkljivost čim prej odpravijo.

35 LET OD VSTOPA V OSNOVNO ŠOLO - V septembru so se zbrali sošolci, ki so pred 35. leti prvič sedli v klopi osnovne šole v Loškem Potoku. Vsi se srečanja niso mogli udeležiti, saj je mnoge življenje odneslo v svet za kruhom. Tokratno srečanje je pripravil Anton Gregorčič iz Ribnice. Najprej so se zbrali v farni cerkvi na Taboru, kjer je domači župnik daroval mašo, družabno srečanje so nato nadaljevali na Popovi kmetiji. Kot so povedali, so preživeli nepozaben večer ob obujanju spominov na brezskrbna otroška leta in prvi samostojni korak s torbico na hrbtu. (Besedilo: A. K., Foto: A. G.)

NEVARNI VODNJAK - Na dvorišču pred staro metliško pošto, kot mnogi Metličani še vedno imenujejo nekdanjo Badovinčevo hišo ob glavni mestni ulici, stoji vodnjak. Že na pogled je očitno, da je precej star, kar pa bi mu lahko dajalo le še dodatno vrednost in pomen, če ga ne bi kazila dotrajanost. A ne gre le za dotrajanost, ki na sicer precej zanemarjenem dvorišču niti ne izstopa preveč, temveč za nevarnost. Pokrov vsaj 5 metrov globokega vodnjaka je namreč že dolgo časa temeljito načet. Dve luknji sta tako veliki, da bi skozi lahko padli celo otroci, ki obiskujejo nižje razrede osnovne šole. Glede na to, da le nekaj metrov stran od vodnjaka vodi šolska pot, bi bilo prav, da bi pristojni popravili ali zamenjali pokrov prej, preden pride do tragedije. (Foto: M. B.-J.)

NA CESTI NIKDAR NISI SAM - V okviru programa Tedna otroka sta Občinska zveza prijateljev mladine in Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu iz Metlike ob sodelovanju osnovnih šol Metlika in Podzemelj, PP Metlika in Zveze šoferjev in avtomehanikov Bele krajine organizirala prometni kviz Na cesti nikdar nisi sam.

ČASTNIKI IN PREDSEDNIK - Člani Združenja slovenskih častnikov občine Brežice so 16. oktobra v sklopu letnega načrta obiskali vajo Slovenske vojske na vadbišču Poček. Tam so se tudi srečali, pogovorili in fotografirali s predsednikom Milanom Kučanom. Ta je pokazal veliko zanimanje za delo združenja, ki ga vodita tajnik Ernest Ferk in predsednik Stane Zlobko. (Foto: D. Erhovnic)

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

PETEK, 2.11.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Oddaja TV Maribor; Šolarček; Enajsta šola; Oddaja za otroke; Humanistika; Dosežki; Alpe-Donava-Jadran; Dr. Quinnova, nan. - 13.00 Poročila - 13.45 Čari začimb - 14.15 Prvi in drugi - 14.35 Osmi dan - 15.05 Vsakdanjik in praznik - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 @ friki, nad. - 17.10 Iz popotne torbe - 17.45 Slovenski pesniki in pisatelji - 18.15 Zemljepis celin: Azija - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Vrtičkarji, nan. - 20.35 Deteljica - 21.30 Nadaljevanka - 22.00 Odmevi - 22.20 Polnočni klub

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 15.00 Videospotnice - 15.35 Stoletje odkritij, dok. nan. - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Sylvia, nan. - 17.50 Younger in sin, film - 19.30 Videospotnice - 20.05 Sloves, nad. - 21.05 Blišč in beda Kurtizan, nad. - 21.55 Odvetnica Marion - punce s Korza Vincennes, film - 23.30 S srcem pod krinko, nad. - 0.20 Iz slovenskih jazz klubov

KANAL A

8.15 Ekstra magazin - 8.30 Legenda izgubljene grobnice, film - 10.10 Manu, dok. oddaja - 11.30 Pop'n'roll - 12.30 Obala ljubezni, nan. - 13.25 Mladi in nemirni, nan. - 14.45 Dvakrat v življenju, nan. - 15.40 Ricki Lake - 16.35 Zvezdne steze - 17.30 Princ z Bel Aira, nan. - 18.00 Vreme - 18.05 Cosby, nan. - 18.30 Varuška, nan. - 19.00 Ekstra magazin - 19.17 Vreme - 19.20 Šov Jerryja Springerja - 20.10 Čarovnice, nan. - 21.00 Izganjalka vampirjev, nan. - 21.50 Male čarovnice, film

POP TV

9.00 Oprah show - 10.00 Vsiljivka, nad. - 10.55 Črni biser - 11.50 Prepovedana strast, nad. - 12.40 Lepo je biti milijonar - 14.10 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Prepovedana strast, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vsiljivka, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Modro jeklo, film - 21.50 Privid zločina, nan. - 22.40 Tat za vedno, nan. - 23.30 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Napovedi in obvestila - 17.00 Rezerviran čas - 17.45 Kmetijski razgledi - 18.15 Otroški mišmaš - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Odkrito ni skrito - 21.00 Novice - 21.30 Hit festival - 22.00 Belokranjski obzornik - 22.45 Nas poznate? - 23.00 Novice - 23.15 Kako biti zdrav?

HTV 1

7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.30 Aretacija in sojenje, nad. - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.35 Ti si moja usoda, nad. - 13.25 Za vse čase, film - 15.00 Poročila - 15.05 Izobr. program - 16.15 TV o TV - 16.45 Hrvaška danes - 17.00 Vsakdanjik - 18.30 "V smrti se sanja..." - 19.00 Kviz - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.10 Glasbena odd. - 21.00 Zdravilo za Lorenza, ameriški, film - 22.30 Odmevi dneva - 23.00 Strah v ulici brestov, film - 0.25 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 10.00 Ponovitve: Poslovni klub; Sodnica Amy; Zabavni program; Politični magazin; Željka Ogresta in gostje - 15.10 Program za otroke in mladino - 16.05 Poročila za gluhe in naglušne - 16.10 Otroška serija - 16.45 Hugo - 17.10 Ti si moja usoda, nad. - 18.00 Panorama - 18.30 Kolo sreče - 19.05 Zakonske vode, nan. - 19.30 Aretacija in sojenje, nad. - 20.10 Begunec, nad. - 21.00 Polni krog - 21.20 Mesečina - 22.05 Svet zabave - 22.35 Caffe Cinema - 23.15 Pravi čas - 0.45 Svetovni muzeji

SOBOTA, 3.11.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Zgodbe iz školjke; Radovedni Taček; Pod klobukom; Oddaja za otroke; Veter v vrbah, film; Tednik - 13.00 Poročila - 13.40 Mostovi - 14.40 4 x 4 - 15.10 Cherche Famille Desesperament, film - 16.30 Poročila - 16.45 Pika Nogavička, ris. nan. - 17.10 Carski sel, ris. nan. - 17.50 Na vrtu - 18.15 Ozare - 18.20 Starodavni vojščaki, nan. - 18.50 Risanka - 19.00 Danes - 19.05 Utrip - 19.30 Dnevnik - 20.05 Vrtičkarji, film - 20.35 Ameriški film - 22.00 Obiskali smo..., nan. - 22.35 Poročila - 23.10 Sopranovi, nad. - 0.00 Renesansa, nad.

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 9.00 Tedenski izbor: Raymonda imajo vsi radi, nan.; Murphy Brown, nan.; Jasno in glasno; Narodno zabavna glasba - 14.50 EP v show plesih - 15.50 Gimnastika - 18.25 Polni! - 19.45 SP v LA plesih - 21.30 Praksa, nan. - 22.20 Sobotna noč

KANAL A

9.20 Obala ljubezni, nad. - 13.30 Meteor, film - 15.20 Tako pač je!, nan. - 15.40 Matlock, nan. - 16.30 Mesto greha, nan. - 17.20 Goodyear liga - Pivovarna Laško : Zadar, košarka - 19.30 Domače kraljestvo, nan. - 20.00 Prvič obsojen, film - 21.50 Ledeno hladni, nan. - 22.45 Spolni namen, film - 0.20 Rdeče petke, nan.

POP TV

8.30 Risanke - 11.00 Hroščeborgi, nad. - 11.30 Mladi Herkul, nan. - 12.00 Šolska košarkarska liga - 13.00 Preverjeno - 13.45 TV Dober dan, nan. - 14.40 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.40 Prva izdaja, nan. - 16.30 Možje v belem, nan. - 17.30 Po obljubi, film - 19.15 24 ur - 20.00 Lepo je biti milijonar - 21.10 Maščevalci, film - 22.50 Pravniški jastrebi, film

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Napovedi in obvestila - 17.00 Iz združenja LTV - 17.15 Klepet z... - 17.45 Kmetijski razgledi - 18.30 Smo dobri gospodarji? - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Lepo je biti milijonar - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Agencija za šport - 22.15 Brez panike - 23.00 Novice - 23.15 Od sobote do sobote - 23.30 Motosport mundial

HTV 1

8.00 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.30 Glasbena-dok. oddaja - 13.00 Prizma - 14.00 Hrvaške manjšine po Evropi - 14.35 Oprah show - 15.25 Hruške in jabolka - 16.10 Zlata dekleta, nan. - 16.35 National geographic - 17.30 Gnezdo padlo od ptice, francoski film - 19.30 Dnevnik 20.10 Bull Durham, ameriški film - 22.05 Družina Soprano, nan. - 23.15 Poročila - 23.30 Forezinčanka Halifax, nad. - 1.10 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 11.45 Film - 13.20 Glasbena matineja - 14.50 Hišni ljubljenci - 15.35 Oddaja za otroke - 16.25 Beverly Hills, nad. - 17.15 Briljanten - 18.10 Dekleta v trendu, nan. - 19.00 Maggie, nad. - 19.30 Aretacija in sojenje, nad. - 20.10 Obstanek, nad. - 21.00 Poročila - 21.10 Hit HTV - 22.00 Glamur Cafe - 22.55 Moške svinje, nad. - 23.25 Beach Boys Story, nad.

NEDELJA, 4.11.

SLOVENIJA 1

8.00 Telebajski - 9.55 Nedeljska maša - 11.00 Dnevnik velikih mačk, nad. - 11.30 Obzorje duha - 12.00 Ljudje in zemlja - 13.00 Poročila - 14.05 Pod žgočim soncem, nad. - 15.00 Sledi - 15.30 Lingo - 16.00 Čari začimb - 16.30 Poročila - 16.45 Vsakdanjik in praznik - 17.45 Slovenski magazin - 18.15 Prezrta okolja - 18.45 Risanka - 18.50 Žrebanje lota - 19.00 Danes - 19.05 Zrcalo tedna - 19.30 Dnevnik - 20.05 Mario - 21.50 Večerni gost - 22.45 Poročila - 23.05 Zgodbe o knjigah - 23.15 Bantits, franc.-nemški film

SLOVENIJA 2

8.30 Tedenski izbor: Videospotnice; Blišč in beda Kurtizan, nad.; Kam gredo divje svinje?, nad.; Obljubljena dežela; Pripravljeni; Pevski zbor Akademije za glasbo - 13.00 Šport - 14.50 Gimnastika - 17.45 Košarkarski magazin - 18.15 Motociklizem - 19.30 Videospotnice - 20.05 Borzni zlom 1929, ameriška dok. oddaja - 21.00 Murphy Brown, nan. - 21.30 Turistična oddaja - 22.00 Končnica - 23.00 Iz slovenske operne ustvarjalnosti

KANAL A

9.20 Mladi in nemirni, nad. - 13.30 Ujetnica otroštva, film - 15.15 Slavne zvezde, dok. oddaja - 16.15 Felicity, nan. - 17.10 Beverly Hills, nad. - 18.05 Melrose Place, nad. - 19.00 Pop'n'roll - 20.00 Nevarno tveganje, film - 21.45 Dosjeji X, nan. - 22.40 Goodyear liga

POP TV

8.30 Risanke - 11.00 Hroščeborgi, nan. - 11.30 Mladi Herkul, nad. - 12.00 Šolska košarkarska liga - 12.50 Dedek, film - 14.40 Otroški zdravnik, nan. - 15.40 Gorski zdravnik, nan. - 16.40 Možje v belem, nan. - 17.30 Nujnost, film - 19.15 24 ur - 20.00 Lepo je biti milijonar - 21.30 Športna scena - 22.15 Ponovno zunaj, film

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Napovedi in obvestila - 17.00 Posnetek dogodka - 18.00 Podjetniška praksa - 18.15 Posavski obzornik - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Lepo je biti milijonar - 21.30 Športna scena - 22.30 Podjetniška praksa - 22.45 Nas poznate? - 23.00 Novice - 23.15 Od sobote do sobote

HTV 1

8.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.30 Sadovi zemlje - 13.20 Mir in dobro - 13.50 Duhovni klic - 14.00 V nedeljo ob dveh - 15.00 Poročila - 15.10 Hruške in jabolka - 15.45 Gruntovčani, nad. - 16.45 Firsth Comes Love, ameriški film - 18.20 Dinner of Herbs, nad. - 19.10 Loto - 19.30 Dnevnik 20.05 Nesoglasja ribičev - 21.35 Rocky, film - 23.25 Poročila - 23.35 Obračun pri garaži O. M., ameriški film - 1.05 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 9.05 Sveto pismo - 9.20 Sveti Vojtjech, dok. oddaja - 9.45 Agape - 11.00 Nedeljska maša - 12.05 Nobody Lives Forever, film - 13.40 Forezičanka Halifax, mini nad. - 15.20 Če bi palače spregovorile, dok. film 16.15 Ksena, nan. - 17.00 Morje - 17.30 Bitka spolov, nad. - 18.05 Opera box - 18.35 Vabilo, odd. o kulturi - 19.05 Risanka - 19.30 Svetovni muzeji - 19.45 Aretacija in sojenje, nad. - 20.10 Nevidni človek, nad. - 21.00 Poročila - 21.05 Svetovna kultura - 22.05 Triler

PONEDELJEK, 5.11.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor: Utrip; Zrcalo tedna; 4 x 4; Iz popotne torbe; @ friki, nad.; Srečanje z živalmi; Slovenski pesniki in pisatelji; Zemljepis celin: Azija; Na vrtu; Starodavni vojščaki; Sledi - 13.00 Poročila - 13.30 Ljudje in zemlja - 14.20 Polnočni klub - 15.30 Podoba podobe - 16.00 Dober dan, Koroška - 16.30 Poročila - 16.45 Telebajski - 17.05 Radovedni Taček - 17.20 Enciklopedija živali - 17.45 Volja najde pot - 18.35 Žrebanje 3 x 3 plus 6 - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Komisar Rex, nan. - 21.00 Življenje od znotraj, dok. film - 22.00 Odmevi - 22.55 Brez reza

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 15.00 Videospotnice - 15.35 Sloves, dok. nad. - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Sylvia, nan. - 18.00 Oddaja Maribor - 18.30 Štafeta mladosti - 19.30 Videospotnice - 20.05 Cikcak - 20.30 Svetovni izzivi - 21.00 Studio City - 22.00 Stoletje odkritij, dok. nad. - 23.00 Brane Rončel izza odra

KANAL A

9.00 Ekstra magazin - 9.15 Ricki Lake - 10.10 Šov Jerryja Springerja - 11.30 Dannyjeve zvezde - 12.30 Obala ljubezni, nan. - 13.25 Mladi in nemirni, nad. - 14.45 Dvakrat v življenju, nan. - 15.40 Ricki Lake - 16.35 Zvezdne steze, nan. - 17.30 Princ z Bel Aira, nan. - 18.00 Vreme - 18.05 Cosby, nan. - 18.30 Varuška, hum. nan. - 19.00 Ekstra magazin - 19.17 Vreme - 19.20 Šov Jerryja Springerja - 20.10 Do nazga, film - 21.50 Will in Grace, nan. - 22.20 Tretji kamen od sonca, nan. - 22.50 Noro zaljubljena, nan. - 23.20 Ekstra magazin - 23.40 Dannyjeve zvezde

POP TV

9.00 Oprah show - 10.00 Vsiljivka, nad. - 10.55 Črni biser, nad. - 11.50 Prepovedana strast, nad. - 13.10 Športna scena - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Prepovedana strast, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vsiljivka, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 TV Dober dan, nan. - 20.55 Sedma nebesa, nan. - 21.50 Urgenca, nan. - 22.40 Udarci pravice, nan. - 23.30 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Napovedi in obvestila - 17.00 Posnetek dogodka - 17.45 Smo dobri gospodarji? - 18.15 Športni pregled - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 TV Dober dan, nan. - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Klepet z... - 21.50 Kmetijski razgledi - 22.20 Športni pregled - 22.45 Nas poznate? - 23.00 Novice - 23.15 Podjetniška praksa

HTV 1

7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.30 Aretacija in sojenje, nan. - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.40 Ti si moja usoda, nad. - 13.20 Ljubezen preko oglasa, film - 15.00 Poročila - 15.05 Raziskovalec, nad. - 16.00 Predšolska vzgoja - 16.45 Hrvaška danes - 17.00 Vsakdan - 18.30 Brez konca, dok. oddaja - 19.00 Kviz - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik 20.10 Kostajnica, dok. oddaja - 21.05 Latinica - 23.10 Odmevi dneva - 23.45 Nočni program

HTV 2

10.15 Ponovitve: Mir in dobro; Nadaljevanka, Svet zabave; Cafe Cinema; Mesečina; Hruške in jabolka; Glamour Cafe - 15.15 Program za otroke in mladino - 16.05 Poročila za gluhe in naglušne - 16.10 Otroška oddaja - 16.40 Hugo - 17.10 Ti si moja usoda, nad. - 18.00 Panorama - 18.30 Kolo sreče - 19.00 Michael Richards show - 19.45 Aretacija in sojenje, nad. - 20.10 Še enkat od začetka, nad. - 21.00 Polni krog - 21.20 Becker, nan. - 21.45 Druga svetovna vojna v barvah, dok. oddaja - 22.35 Ponovitve

TOREK, 6.11.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Mostovi; Čarobni šolski avtobus; Radovedni Taček; Enciklopedija živali; Risanka; Volja najde pot; Dok. oddaja; Komisar Rex, nan. - 13.00 Poročila - 13.40 Obzorje duha - 14.10 Življenje od znotraj, dok. film - 15.00 Renesansa, nad. - 16.00 Duhovni utrip - 16.30 Poročila - 16.45 Zlatko Zakladko - 17.00 Otroci na ladji Luna, nan. - 17.45 Zavod sv. Stanislava, dok. oddaja - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Titani, nad - 21.00 Aktualno - 22.00 Odmevi - 22.50 Sveto in svet - 23.40 Grim Pickings, drama

SLOVENIJA 2

10.30 Vremenska panorama - 15.00 Videospotnice - 15.35 Studio City - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Sylvia, nan. - 18.00 Manjkajoči delci, film - 19.30 Videospotnice - 20.05 Alfi Nipič in muzikanti Evrope - 21.05 Nemirni, film - 22.10 Alica, dok. film - 22.35 Svet poroča - 23.05 Gola resnica, slovenski kratki film - 23.20 Vonj zelene papaje, film

KANAL A

9.00 Ekstra magazin - 9.15 Ricki Lake - 10.10 Šov Jerryja Springerja - 11.30 Mladenič v modrem, nan. - 12.30 Obala ljubezni, nad. - 13.25 Mladi in nemirni, nad. - 14.45 Dvakrat v življenju, nan. - 15.40 Ricki Lake - 16.35 Zvezdne steze, nan. - 17.30 Princ z Bel Aira, nan. - 18.00 Vreme - 18.05 Cosby, hum. nan. - 18.30 Varuška, nan. - 19.00 Ekstra magazin - 19.17 Vreme - 19.20 Šov Jerryja Springerja - 20.10 Bud Spencer: Misija Kondor, film - 21.45 Will in Grace, nan. - 22.15 Tretji kamen od sonca, nan. - 22.45 Noro zaljubljena, nan. - 23.15 Ekstra magazin - 23.45 Dannyjeve zvezde

POP TV

9.00 Oprah show - 10.00 Vsiljivci, nad. - 10.55 Črni biser, nad. - 11.50 Prepovedana strast, nad. - 13.10 TV Dober dan, nan. - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Prepovedana strast, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vsiljivka, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Preverjeno - 20.45 Tihi grehi, film - 22.30 Udarci pravice, nan. - 23.30 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Napovedi in obestila - 17.00 Brez panike - 17.30 Posavski obzornik - 18.00 Športni pregled - 18.30 Podjetniška praksa - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Preverjeno - 21.00 Novice - 21.30 Turistična oddaja - 22.05 Pionirji, britanski dok. film - 22.35 Rezerviran čas - 23.00 Novice - 23.15 Športni pregled

HTV 1

7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.40 Aretacija in sojenje, nan. - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.30 Ti si moja usoda, nad. - 13.20 Zgodba o Hueyu P.Longu, film - 15.00 Poročila - 15.05 Raziskovalec - 16.00 Izobraževalni program - 16.45 Hrvaška danes - 17.00 Vsakdan - 18.30 Govorimo o zdravju - 19.00 Kviz - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik 20.10 Glasbena oddaja - 21.00 Forum - 22.00 Glasbeni mesečnik - 22.45 Odmevi dneva - 23.20 Po sledovih zločina, dok. oddaja - 23.50 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 9.55 Ponovitve: Brez konca; Avto magazin; Še enkrat od začetka; Hit HTV; Hruške in jabolka; Latinica - 15.10 Program za otroke in mladino - 16.05 Poročila za gluhe in naglušne - 16.10 Otroška oddaja - 16.40 Hugo - 17.10 Ti si moja usoda, nad. - 18.00 Panorama - 18.30 Kolo sreče - 19.05 Veronikine skrivnosti, nan. - 19.45 Aretacija in sojenje, nad. - 20.10 Glavno mesto, nad. - 21.05 Polni krog - 21.15 Seks v mestu, nad. - 21.50 Pravica za vse - 22.35 Ponovitve: Seinfeld, nad.; Na meji mogočega, nad.; Poročila

SREDA, 7.11.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Dober dan, Koroška; Risanke; Zlatko Zakladko; Otroci na ladji Luna; Lingo; Zavod sv. Stanislava; Titani, nad. - 13.00 Poročila - 13.10 Brez reza - 14.00 Veter v laseh, film - 15.10 Aktualno - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 Male sive celice - 17.45 Avstralska kronika, nad. - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Sedmi pečat, film - 21.40 Polni! - 22.00 Odmevi - 22.55 Terminal

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 15.00 Videospotnice - 15.35 Turistična oddaja - 16.05 Pripravljeni - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Sylvia, nan. - 18.00 So Long At the Fair, film - 19.30 Videospotnice - 20.05 Športna sreda - 23.00 Umori, nan.

KANAL A

9.00 Ekstra magazin - 9.15 Ricki Lake - 10.10 Šov Jerryja Springerja - 11.30 Dannyjeve zvezde - 12.30 Obala ljubezni, nad. - 13.25 Mladi in nemirni, nad. - 14.45 Dvakrat v življenju, nan. - 15.40 Ricki Lake - 16.35 Zvezdne steze - 17.30 Princ z Bel Aira, nan. - 18.00 Vreme - 18.05 Cosby, nan. - 18.30 Varuška, nan. - 19.00 Ekstra magazin - 19.17 Vreme - 19.20 Šov Jerryja Springerja - 20.10 Begunec, nan. - 21.00 Na kraju zločina, nan. - 21.50 Will in Grace, nan. - 22.20 Tretji kamen od sonca, nan - 22.50 Noro zaljubljena - 23.20 Ekstra magazin - 23.40 Dannyjeve zvezde

POP TV

9.00 Oprah show - 10.00 Vsiljivka, nad. - 10.55 Črni biser, nad. - 11.50 Prepovedana strast, nad. - 13.10 Preverjeno - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Prepovedana strast, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vsiljivka, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Napačno dekle, film - 21.40 Newyorška policija, nan. - 22.30 Udarci pravice,nan. - 23.30 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Napovedi in obvestila - 17.00 Odkrito ni skrito - 17.45 Brez panike - 18.15 Uršarije - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Pokličite župana - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.30 Odprta tema - 22.30 Klepet z... - 23.00 Novice - 23.15 Kako biti zdrav?

HTV 1

7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.40 Aretacija in sojenje, nan. - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.30 Ti si moja usoda, nad. - 13.25 Kapetan Hrabrost, film - 15.00 Poročila - 15.05 Raziskovalec, nad. - 16.00 Izobraževalni program - 16.45 Hrvaška danes - 17.00 Vsakdan - 18.30 Dok. oddaja - 19.00 Kviz - 19.20 Risanka - 19.30 Dnevnik 20.10 Navodno, dok. oddaja - 21.45 Pol ure kulture - 21.15 Trenutek spoznanja - 21.50 Misli 21. stoletja - 22.45 Odmevi dneva - 23.20 Evromagazin - 23.55 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 9.55 Ponovitve: Črno-belo v barvi; Forum; Glasbena oddaja - 15.10 Program za otroke in mladino - 16.05 Poročila za gluhe in naglušne - 16.10 Otroška oddaja - 16.40 Hugo - 17.10 Ti si moja usoda, nad. - 18.00 Panorama - 18.30 Kolo sreče - 19.05 Risanka - 19.45 Aretacija in sojenje, nad. - 20.10 Jack in Jill, nad. - 21.00 Polni krog - 21.20 Nikita, nad. - 22.05 Dok. film - 22.55 Ponovitve

Odeon Radio 100,2 MHz

Zgledi vlečejo

Verjemite, da nimam namena obujati preteklost, ki je za marsikoga za vedno vržena na smetišče zgodovine, še manj prenašati vzorce obnašanja v današnji čas, ki je povsem drugačen od tistega, recimo, pred tridesetimi leti. Morda pa bo zapisano le utrnilo kakšno tudi za današnje dni uporabno posnemanje.

Direktor tekstilne tovarne in nekaj let tudi metliški župan Peter Vujčič je manjkal na malokateri kulturni prireditvi. Še več: pred kulturni dom je prišel najmanj pol ure pred pričetkom predstave. Z rokami na hrbtu je stal pred zgradbo na Pungartu in opazoval ter pozdravljal prihajajoče. Naslednji dan se je sprehodil po tovarni. Ustavil se je pri šefih, šefičih, pri tehnikih in višje ter visoko šolanih kadrih: "Sinoči vas nisem videl na predstavi v sokolskem domu," je rekel in ne da bi čakal na odgovor, odšel do naslednjega in mu sporočil podobno. Na naslednjih prireditvah so med drugimi gledalci sedeli prav obiskani, prihajali so v dvorano tako, da jih je direktor Vujčič moral opaziti.

Zgodovina se ponavlja. Vendar le v delčku, ki govori o tem, da med predstavami, ki se vrstijo v Metliki, ni opaziti tako ali drugače izobraženih ljudi, pač tistih, za katere bi človek pričakoval, da jih prikazovane zadeve zanimajo tudi zaradi izobrazbe in poklica, ki ga opravljajo. Metliška kulturna ponudba je tako raznolika, da v njej ne najde nič zase samo tisti, ki tega noče poiskati ali videti. A tudi županu Vujčiču podobnih ni več v mestu nad Bojico, saj če bi bili, bi verjetno s svojo prisotnostjo na predstavah spodbudili k obisku tudi sodelavce. V njihovo korist, za njihovo širitev in poglobitev duha. Vsakodnevno bivanje v Metliki brez možganske telovadbe lahko kaj hitro naredi iz razgledanega in z znanjem nabitega človeka, ki je to postal v času študija, zapečkarja, copatarja, vrtičkarja, obloženega z vso (malo)meščansko navlako. Sebi in drugim v škodo.

TONI GAŠPERIČ

Nalezljiv optimizem

Oktobra je otroška vokalna skupina Pinochio 4-ever izdala novo zgoščenko in kaseto

Vokalna skupina Pinocchio 4-ever je pred kratkim pri založbi Panika records izdala zgoščenko z naslovom Naj-bolj-še, ki vsebuje 18 najboljših skladb te skupine. Vse so nastale pod taktirko Eve in Tomaža Kozlevčarja. Dve skladbi sta že izšli na zgoščenki, to sta "Naše pesmi - naše sanje" in "Ljubezen iz šolskih dni", vendar so ju ponovno uvrstili na zgoščenko.

Skupina, ki šteje 14 članov, je pripravila bogat repertoar večglasnih pesmi, vsi člani so se predstavili tudi kot solisti. Na svoje inštrumente so zaigrali country, z violino in klarinetom pa pričarali cigansko romanco. Na zgoščenko so uvrstili tudi nekaj priredb in jih zapeli v slovenskem jeziku (The sound of Music, Wonderful World...).

Nova zgoščenka skupine Pinoccio 4-ever vsebuje pesmi za različne priložnosti, večina pa je primernih kar za vsak dan. Njihovo sporočilo je, da ima življenje svetlo stran. Če jih boste poslušali večkrat, se boste nalezli njihovega optimizma.

Ta mesec so predstavili tudi novo kaseto, ki so jo pripravili skupaj s Stenom Vilarjem in jo poimenovali Hip-Hura. Na kaseti so zapeli slovensko himno Unicefa "Poglejte nam v oči", uglasbili pesmi Toneta Pavčka "Mama je ena sama" in "Preproste besede". Nekaj skladb je nastalo skupaj s Stenovo predstavo Nerodna Avguština.

I. PAVLIČ

TELEVIZIJA NOVO MESTO
vaš kanal
s Trdinovega vrha na kanalu 41

STUDIO D 103.0 MHZ

Henček na lojtrci

S kombijem, ki ga je šofiral Henčkov starejši sin Tomaž, je ansambel potoval na nastop v Velenje. Kot strela z jasnega se je pojavil na cesti voz - lojtrnik. Tomaž pritisne na zavoro, da zacvilijo gume in uspe mu ustaviti vozilo, še predno je počilo. Ko se je ekipa zavedela, je zadevo takole komentiral Toni, mlajši Henrikov sin: "Tomaž, prehiter si bil. Če bi imel malce slabše reflekse, bi prišli brez večjega truda na Lojtrco domačih, kamor si oči že dolgo želi."

RADIO UNIVOX
107.5 MHz
e-mail: info@univox.si

DOLENJSKI LIST

DESET DOMAČIH

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju **lestvice Studia D** in **Dolenjskega lista** nagrado dodelil **Ivanki Gašper, Birčna vas 6 a.** Čestitamo!

Lestvica, ki je na sporedu Studia D v ponedeljek ob 20.10 v sklopu *Večera domače glasbe*, ponovitev pa ob nedeljah ob 17. uri, je ta teden takšna:

1. (2) Smehljaj narave - **Klemen Hribar**
2. (1) Moj svet - **ansambel Rog**
3. (5) Črnolaska s kitaro - **ansambel Vasovalci**
4. (3) Očka odhaja - **ansambel Mladi Dolenjci**
5. (4) Pri nas je pa taka navada - **ansambel Korenine**
6. (8) Hvala, mami - **ansambel Pogum**
7. (6) Dolenjski dimnikar - **ansambel Gregorja Oblaka**
8. (-) Sanje med brezami - **ansambel Vrisk**
9. (7) Ohcet bo - **ansambel Petra Finka**
10. (9) Moje trte - **ansambel Spomin**

Predlog:
Najbolj si želim - **ansambel Slapovi**

Kupon št. 44

Glasujem za: _____

Moj naslov: _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto

RADIO 94,9 Mhz VESELJAK

MANA turistična agencija
Katalog ZIMA 2001/2002 je že na voljo!
Slovenija, Italija, Avstrija, Francija...
Pokličite nas, brezplačno vam ga bomo poslali!
07/33 21 115

DOLENJSKI LIST

Tudi otroci se oblačijo

Pod tem naslovom avtor knjige Anej Sam na poučen in duhovit način razjasni vprašanja o oblačenju

Pred kratkim je pri založbi Jasa iz Ljubljane v zbirki Onežimo svet izšla nova knjiga avtorja Aneja Sama z naslovom Tudi otroci se oblačijo. Najmlajši bralci lahko v zanimivi zgodbi najdejo odgovor na vprašanji, zakaj se oblačimo in kako se oblačimo.

Zgodba se začne v času, ko so se vsi otroci znali pogovarjati z Vetrom. Avtor v vsakdanjo in realistično vsebino vplete preteklost, sedanjost in prihodnost ter jo obarva z domišljijo, ob tem pa ne pozabi na vzgojne elemente. "Če želimo biti lepi, potem obleka ne sme biti najpomembnejša. Kajti, če je obleka najpomembnejša, drugi ne vidijo našega lepega telesa in bistrega obraza - gledajo obleko. Zato mora biti ta neopazna. Stopiti se mora s telesom."

Avtor razlike v oblačenju pojasni nadvse praktično: "Oblačimo se na različne načine: pravljično in modno (za pravljični način oblačenja imajo odrasli drugo ime: funkcionalno-estetski; naše ime pa je lepše in ga lažje izgovarjamo)." Ugotovi, da je pravljičnega oblačenja vse manj - modnega pa vse več. V nadaljevanju razkrinka modno industrijo in ponudi rešitev težav: pravljično oblačenje, ki je več kot le oblačenje, saj pomeni, da znamo spet prisluhniti Vetru. Vsebino zgodbe dopolnjujejo duhovite ilustracije Đenane Voljevica Čičic.

Čeprav je knjiga napol slikanica in je namenjena predvsem otrokom, jo v branje in razmislek priporočam tudi odraslim.

I. PAVLIČ

Nagrade v Novo mesto in Ljubljano

Do roka smo prejeli 161 rešitev in žreb je izmed reševalcev 42. nagradne križanke izbral **Ivanko Kapetan in Mateja Kuharja iz Novega mesta** ter **Simono Zore iz Ljubljane.** Kapetanovi je pripadla denarna nagrada, Kuhar in Zoretova pa bosta za nagrado prejela knjigo. Nagrajencem čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 12. novembra na naslov: **Dolenjski list, Germova ulica 4, p.p. 212, 8001 Novo mesto**, s pripisom **"križanka 44"**. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

Rešitev 42. križanke

Pravilna rešitev 42. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: STATIVA, PARAVAN, EVEREST, KROKAR, SALA, KES, KOLINE, KANA, ANE, STOL, KN, VDOR, APARAT, BINOM, AVALA, ONOMASTIKON, JAVATA, RANA.

NAGRADNA KRIŽANKA 44

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST | OPOZORILO | DALJINOMER | KRALJ V PERGAMONU | KATRAN | VELIKO TROPSKO DREVO (KAMBALA) | FRANCOS. FILMSKI REŽISER (ROGER) | ALPSKA SMUČARKA WACHTERJEVA

POKONČNI DEL NOGOMETNIH VRAT

ZASLUŽEN STAREJŠI DELAVEC

PREDINDOEVROPSKA PLEMENA / VRSTA ŽIRAFE

MORSKI SESALEC / LJUDOŽEREC

AVTOR: JOŽE UDIR | POHIŠTVO | VISOK CERKVENI DOSTOJANSTVENIK | IME AMER. FILMSKE IGRALKE NOIVAK | GLOBOKA NEZAVEST / ARABSKA DRŽAVA

OLOF PALME | DREVORED / FRANCOS. PISATELJ ZOLA | JAPONSKO VELEMESTO | SLOVENSKI SKLADATELJ (RISTO) | VRSTA MENICE

PREZNOJENOST

NEODLOČEN REZULTAT PRI ŠAHU | ODPOSLANEC / EGIPT. MIT. STVARNIK SVETA

AMERIŠKI BOKSAR CASSIUS CLAY | DIGESTIJA (VSA DOGAJANJA V PREBAVILIH) / ALFI NIPIČ

NAJVIŠJA IGRA PRI TAROKU | OKRASJE

GRŠKA BOGINJA MODROSTI | IME AMERIŠKE FILMSKE IGRALKE TURNERJEVE ("IMITACIJA ŽIVLJENJA")

Izlet naročnikov Dolenjskega lista

V soboto, 17. novembra, martinovanje v Beli krajini

Na pokušnjo letošnjega vina in veselo martinovanje ter krajši izlet z ogledom belokranjskih zanimivosti bomo odšli v soboto, **17. novembra, ob 10. uri izpred novomeške avtobusne postaje.**

Pri Badovincu na Jugorju nas bo čakala pogača in zeliščni liker karampampolo, vožnjo bomo nadaljevali do Velikega Nerajca, kjer si bomo ogledali glinene izdelke in poskusili ajdovo potico. Pot bomo nadaljevali do vinogradniške družine Malnarič v Semiču, si ogledali vinsko klet in ob sirovi pogači pokušali semiška vina. Martinovanje z martinovo večerjo bo na kmečkem turizmu Cerjanec v Krupi, kjer si bomo ogledali tudi izvir istoimenske reke.

Že iz Novega mesta nas bo spremljal harmonikar Jenič in skrbel za prijetno vzdušje.

Cena za naročnike Dolenjskega lista je **4.900 tolarjev** in za ostale **5.500 tolarjev**.

Cena vključuje: avtobusni prevoz, vodenje in organizacijo, harmonikarja, pokušnje, Martinovo pojedino ter zavarovanje potnikov.

Prijave zbiramo do ponedeljka, 12. novembra, na tel. številkah: 07/33 21 115, 33 25 477.

DOLENJSKI LIST in MANA turistična agencija

Bralni klub vabi

ČRNOMELJ - Knjižnica Črnomelj vabi vse ljubitelje knjig, da postanejo člani Bralnega kluba za odrasle. Srečanja bodo potekala enkrat mesečno, na njih se boste pogovarjali o prebranih knjigah, urejali oglasno tablo z naslovi in predlogi za dobro branje za ostale uporabnike knjižnice, se srečevali na literarnih večerih s slovenskimi pisatelji in pesniki itd. Ob zaključku bodo organizirali ogled ene od sodobno urejenih knjižnic v Sloveniji. Prvo jesensko srečanje bo v četrtek, 8. novembra, ob 19. uri v knjižnici. Več informacij lahko dobite pri vodji bralnega kluba Ireni Muc na tel. številki 30 51 364.

Dva prehitevala naenkrat

BUKOŠEK - 22-letni M. P. iz okolice Brežic je 29. oktobra popoldne z osebnim avtom izven naselja Bukošek hotel prehiteti 29-letnega voznika osebnega avta M. D. iz okolice Šmarja, čeprav je ta tudi prehiteval drugo vozilo. Prišlo je do oplazenja obeh avtomobilov, nakar je M. P. zapeljal levo in trčil v drog javne razsvetljave ter nasip. V nesreči se je hudo ranil.

Bernikova razstava

NOVO MESTO - V galeriji Krka bodo v ponedeljek, 5. novembra, ob sedmih zvečer odprli razstavo del slikarja Viktorja Bernika. Večer bo popestril kitarist in pevec Jan Tomšič.

Čudna enotnost

Prispodoba o palici, ki jo je lahko zlomiti, in o butari, ki jo je nemogoče, je zelo stara, vendar kljub temu še ni prodrla v zavest belokranjskih županov in njihovih sodelavcev. Kaže, da so besede o enotni Beli krajini brez občinskih pregrad, ki so last ozkogledneže in zaostale preteklosti, namenjene medijem in naivnežem, ki so še pripravljeni verjeti v rušenje dolgoletne občinske zaplankanosti.

Poglejte: še nedaleč nazaj je imel Bela krajina Društvo belokranjskih vinogradnikov. Zdaj ima vsaka občina svoje društvo. Možje iz črnomaljske, semiške in metliške vladne palače se niso mogli dogovoriti za skupno turistično organizacijo, prav tako ne morejo najti skupnega jezika za poenotenje okrog industrijske cone. Kamen spotike, ki sili belokranjsko vladajočo trojko, da je vedno bolj podobna rogovom v torbi, je tudi cesta, ki naj bi šla po neki inačici z Jugorja preko Semiča naprej proti Vinici in bi tako naredila iz metliške občine belokranjsko (in slovensko) slepo črevo. Obšla bi jo vsa vozila, namenjena s severa v Dalmacijo in dalje proti hrvaškemu jugu. Človek bi našel še več zapiranja v lastna dvorišča, pa naj bi brskal po kulturi, gospodarstvu, komunali, športu, a je že našteto dovolj.

Toda moramo biti pošteni: Bela krajina ima in bo imela (tudi po zaslugi zgoraj zabeleženih cvetk) veliko skupnega: vedno bolj prazne vasi, naselja brez kanalizacije, mlade, nadarjene ljudi, ki bodo po končanem študiju ostali v beli Ljubljani, Mariboru ali kje drugje, kjer bodo dobili izobrazbi in svojim sposobnostim ustrezne zaposlitve in možnost za polno, ustvarjajoče življenje, razdrobljene kmetije, iz dneva v dan slabšo pitno vodo, mizerno malo štipendij, delavke v tekstilni industriji z mesečnim zaslužkom, ki ni dovolj za plačilo vseh silnih položnic, niti enega samega prostora, v katerem bi se lahko zbirali mladi, uresničujoč svoje sanje, načrte in projekte, vedno več omamljencev z drogami, na stotine policajev ob šengenski meji in podobno (seznam si lahko dopolnite sami).

Kdo izkorišča belokranjske zdrahe, se ve.

TONI GAŠPERIČ

Ohraniti izginjajoče znanje

11. konferenca o vernakularni arhitekturi - Prenašati izkušnje v izobraževalno prakso, spremeniti miselnost

V Gozd-Martuljku je oktobra enajstič zapored potekala mednarodna konferenca o vernakularni arhitekturi v prostoru Alpe - Jadran. Vernakularno arhitekturo lahko obravnavamo kot ljudsko, vendar ne v najširšem smislu besede, pač pa le v tistem, ki izhaja iz tradicije nekega območja. Ker je pojem ljudski v tem primeru zavajajoč, je bil kot primernejši izbran izraz vernakularen.

Letošnja konferenca, ki jo je organiziral in vodil prof. dr. Borut Juvanec iz Fakultete za arhitekturo Univerze v Ljubljani, je potekala pod naslovom Konferenca Alpe Adria - pregled rezultatov konferenc doslej. V programu z naslovom Svet kamna, s poudarkom na izginjajočem znanju in poznavanju kamnitih konstrukcij Evrope, so bili predstavljeni vodnjaki na Krku, predzgodovinske hiše Jadrana, sklepni oboki v Franciji, varovanje in uporaba značilne podeželske gradnje v Puglii... Na strokovni ekskurziji so si udeleženci ogledali obnovo Posočja po naravnih ujmah.

Vernakularna arhitektura je v nasprotju z modno arhitekturo logična, njene izkušnje je potrebno vtkati v moderno arhitekturo, je menil arhitekt, etnolog in arhitekturni antropolog iz Švice Nold Egenter. Izkušnje vernakularne arhitekture je zato potrebno prenašati tudi v izobraževalno prakso na vseh ravneh izobraževanja.

Konference sva se udeležila učitelja strokovnih predmetov na Poklicni in tehniški gradbeni in lesarski šoli Šolskega centra v Novem mestu Andrej Golob in Matej Štor. Slednji je na konferenci preveril možnosti sodelovanja dijakov šole v projektu Kultura oblikovanja prostora podeželja.

Evropska unija kot sinonim za kulturo, tradicijo, prepoznavnost in svojskost uporablja geslo Skupni spomin Evrope. Pri nas je del te svojskosti še vedno v uporabi: od lesenih skodel, obokanih kleti v kamnu in opeki do slamnatih streh. Ker se včasih zdi, da nas je vsega tega sram, je bil eden izmed sklepov konference tudi, da je potrebno spremeniti miselnost v glavah strokovnjakov, politikov, znanstvenikov. Vse skupaj se začne z vzgojo in izobraževanjem, česar se na Poklicni in tehniški gradbeni in lesarski šoli zavedamo ter prispevamo k ohranjanju izginjajočih znanj.

ANDREJ GOLOB

Na Travi ni več krav

TRAVA - Ob ustanovitvi je občina Loški Potok v jugovzhodnem predelu občine načrtovala nagel razvoj obrtništva in turističnih dejavnosti. Središče tega predela je vas Trava, ki je v zadnjih letih demografsko zelo nazadovala. Načrti o ustanovitvi obrtne cone se niso uresničili. Nekoč izrazito živinorejska vas z obširnimi pašniki premore le še dve telici, bikca in nekaj drobnice. Stalnih prebivalcev vasi je le 22 in še ti so povečini ostareli.

Priznanje za črnomaljski film

ČRNOMELJ - Med 56 filmi, ki so sodelovali na 6. festivalu neodvisnega filma in videa Slovenije, ki ga je pripravil KUD Cineast, je z dokumentarnim filmom "Voda na Sinjem Vrhu" sodeloval tudi Tomaž Urh iz Črnomlja. Preteklo soboto je v Ljubljani prejel priznanje za svoj film, posnet pred lanskim referendumom za samoprispevek v črnomaljski občini, s pomočjo katerega bi napeljali tudi vodovod v deset najjužnejših slovenskih vasi.

Le še 40 dijakov

METLIKA - V Tekstilni šoli Metlika se v tem šolskem letu šola le še 40 dijakov in dijakinj, zaposlenih pa je še 14 ljudi. A kot je povedala ravnateljica Branka Klarič, se v metliški občini trudijo, da bi edina srednja šola v občini obstala.

ADLEŠIŠKE KMETICE NAVDUŠILE - Dvorana, polna obiskovalcev, je bila navdušena nad programom društev, ki je bil res prisrčen in domiseln. Za smeh so najprej poskrbeli članice Društva kmečkih žena Adlešiči s prebrisano ženico Maro Batinarko. (Foto: L. M.)

Kmečke žene praznovale

10. obletnica društev kmečkih žena Adlešiči, Črnomelj, Dragatuš, Griblje, Semič in Zilje

ČRNOMELJ - Z nagovorom vodje svetovalne službe in v.d. direktorja Kmetijsko-gozdarskega zavoda Novo mesto Nika Požeka ter Borisa Ježa iz Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije se je v nedeljo, 21. oktobra, v kulturnem domu pričela prireditev ob praznovanju 10-letnice delovanja društev kmečkih žena iz Semiča ter društev iz črnomaljske občine: Adlešičev, Dragatuša, Gribelj in Zilj. Društvom, ki so pripravila res zanimiv kulturni program, se je pri praznovanju pridružilo tudi Društvo kmečkih žena Metlika, ki je lani praznovalo 25-letnico.

Kot je povedala Andreja Absec is Kmetijske svetovalne službe Črnomelj, so bila društva ustanovljena na pobudo Kmetijske svetovalne službe, s katero vsa leta uspešno sodelujejo. Članice so nepogrešljive na raznih občinskih prireditvah, organizirajo pa tudi samostojne prireditve. Velikokrat se predstavijo na sejmih, kot sta Alpe Adria in Narava - zdravje v Ljubljani. Na vsakoletni razstavi Dobrote slovenskih kmetij na Ptuju dosegajo najboljša priznanja za kruh, potice, krofe, šarklje in belokranjske pogače. Z razstavami, ki jih pripravljajo ob različnih priložnostih, pripomorejo tudi k temu, da naša kulinarična dediščina ne bo šla v pozabo. Veliko zaslug imajo tudi za ohranjanje naše kulturne dediščine. Stare običaje so pridno ohranjale od preteklosti do danes, kar dokazujejo z vsakoletnimi prikazi domači obrti in opravil na kmetiji. Članice rade obiskujejo predavanja in tečaje v organizaciji svetovalne službe, zlasti pozimi, ko je na kmetih malo manj dela. Sicer pa znajo poskrbeti tudi za prijetna srečanja ob dnevu žena, novem letu ipd.

Vsa društva so tudi člani Zveze kmetic Slovenije, kjer sodelujejo pri akciji, ki omogoča počitnice otrokom iz ekonomsko šibkejših družin.

L. MURN

Učne pešpoti so tržno zanimive

KOSTEL - V Kostelu so se na posvetovanju zbrali predstavniki štirinajstih območnih enot Zavoda za gozdove RS, komisije za pešpoti pri Turistični zvezi Slovenije in vzdrževalci teh poti, kočevski gozdarji ter vodstvo Turistično- športnega društva in občine Kostel. Posvetovanje, katerega se je udeležil tudi predsednik TZS dr. Marjan Rožič, je prispevek k uresničevanju vseslovenskega projekta Naravne vrednote, kulturna dediščina in turizem 2001/2002. Učne pešpoti so namenjene spoznavanju gozda, ozaveščanju javnosti v gozdu pa tudi rekreaciji in turizmu. V Sloveniji so jih doslej zgradili 60, od tega 6 na Kočevskem. Prva pot, ki je zaživela na tem območju, je bila ribniška k Sv. Ani leta 1993, zadnjo Trško učno pot so prejšnji mesec odprli v Kostelu. Prihodnje leto naj bi uresničili projekt Stojna in jo povezali z Fridrihštajnom, Mestnim vrhom in Ledeno jamo ter jih tako vključili v turistično ponudbo. V dveh letih bodo dokončali še poti v Dobrepolju, na Travni gori pri Prifarskem jarku, v Velikih Laščah in morda tudi v Osilnici.

GOBE OB KONCU OKTOBRA - Gobarski sezoni, ki je bila kljub poletni suši v jesenskem času ponekod zelo izdatna, počasi jemlje sapo. Vrhunec, ko so nabiralci na dan prodajali več deset kilogramov teh gozdnih sadežev, je bil v začetku oktobra. Tokrat se je gobarska sreča nasmehnila ribniškima upokojencema Marti in Milanu Kozič (na sliki). Ob koncu tedna sta se iz vikenda v Grčarskih Ravnah, kjer preživita večino prostega časa, odpravila proti Glažuti. V gozdu drugih nabiralcev nista srečala, po stopinjah sodeč, je bil nekaj sto metrov pred njima le medved. Ker sta vajena njegove bližine, ju mrcina ni ustrašila. V mešanem gozdu sta kmalu zagledala "nasad" starejših jurčkov, ki so, žal, že propadali. V gruči pa se je le prikazal zdrav jurček, ki je tehtal skoraj dva kilograma. (Foto: M. G.)

Še posebej pozorni

Prazniki in počitnice

NOVO MESTO - Tu so bili prazniki in krajše šolske počitnice, ki še trajajo, zato je PU Novo mesto upravičeno pričakovala, da se bo promet na naših cestah močno povečal. Da je vse potekalo čim varneje, je policija poskrbela s poostreno kontrolo nad udeleženci v cestnem prometu. Posebno pozornost je namenila kontroli vožnje pod vplivom alkohola, prehitri vožnji in drugim hujšim prekrškom.

PU Novo mesto še naprej opozarja lastnike, ki bodo v teh dneh parkirali v bližini pokopališč, naj ne ovirajo prometa, avtomobile naj zaklepajo, v njih pa ne puščajo predmetov, še zlasti ne na sedežih in armaturnih ploščah, saj na ta način privabljajo storilce. Opozorilo velja tudi pešcem, ki naj bodo na cestah skrajno previdni, ob večerih in v času megle naj nosijo odsevnike. Še posebej pa naj bodo na pešce pozorni vozniki.

V Krki pripravljeni pomagati

Priznanja krvodajalcem

NOVO MESTO - V novomeškem podjetju Krka, ki že vrsto let podpira aktivnosti Rdečega križa, so v sredo, 24. oktobra, podelili priznanja 164. krvodajalcem. Med največjo skupino Krkinih prostovoljnih krvodajalcev je Slavko Hočevar kri daroval kar 99-krat, Slavko Mrak in Anton Kučar pa 90-krat. Priznanja so podelili tudi ostalim delavcem, ki so kri darovali od 5- do 80-krat.

V Sloveniji je le okoli 15 odst. prebivalcev nekrvodajalcev, pripravljenost pomagati drugim izražajo tudi mladi. Najbolj aktivna skupina krvodajalcev je generacija v starosti 30 do 45 let. "Hvala vam, dobri ljudje, za brezplačno darovanje sebe. Naj vam dneve lepša zavest, da ste pomagali sočloveku," se jim je Krkinim krvodajalcem ob tej priložnosti zahvalila predsednica območne organizacije RK Anica Bukovec.

Privezi pri Zijalu

MIRNA PEČ - Konjerejsko društvo treh dolin iz Mirne Peči je nedavno organiziralo prvo mirnopeško konjenico. Zbralo se je 27 konjev, konjeniki pa so se zjutraj podali na pot iz Ivanje vasi preko Jablana, Malega Kota, Sel in Hmeljčiča do Mirne Peči ter naprej do Zijala. Vso pot so jih pozdravljali občani, na cilju pri Zijalu pa so v času družabnega srečanja privezali konje na novih privezih, ki jih je za 50 konj uredilo društvo. Kot je povedal predsednik Srečko Kastelic, nameravajo priveze še uporabljati, saj ima društvo še kar nekaj načrtov. Prirediti nameravajo še martinovanjsko in novoletno konjenico.

MESTNA OBČINA NOVO MESTO
OBČINSKA UPRAVA
Seidlova cesta 1, 8000 Novo mesto
objavlja

RAZPIS

nagrad na področju inovacijske in raziskovalne dejavnosti za leto 2001 v Mestni občini Novo mesto

Nagrade razpisujemo za naslednja področja:

- **5 nagrad za raziskovalne dosežke in inovacijsko delo**
- **2 nagradi za mentorsko delo z mladimi**
- **2 nagradi za raziskovalno delo mladih**
- **1 nagrado za življenjsko delo**

Rok za oddajo prijav je do vključno 16.11.2001.

Prijave pošljite na naslov: *Mestna občina Novo mesto, Sekretariat za vzgojo, izobraževanje, šport in mladino, Seidlova cesta 1, 8000 Novo mesto*, s pripisom *"Nagrade za inovacijsko in raziskovalno delo"*.

Predlogi morajo vsebovati naslednje podatke:

1. **Podatke o predlagatelju** (podjetje, zavod...).
2. **Podatke o kandidatu** (ime in priimek, rojstni podatki, EMŠO, davčna številka, domači naslov, izobrazba, delovno mesto).
3. **Navedba področja** – opredelite, za katero od razpisanih nagrad predlagate kandidata.
4. **Utemeljitev predloga:**
   - utemeljitev predloga za podelitev **nagrade za raziskovalne dosežke in inovacijsko delo** naj ne bo le informacija o inovaciji ali raziskovalnem dosežku, pač pa **utemeljitev kandidatovega dela** oz. njegove **zasluge** za inovacijo ali raziskovalni dosežek; pričakujemo podatke o uporabnosti in trženju izdelkov, ki so rezultat inovacij oz. raziskovalnega dela;
   - **za mentorsko delo z mladimi** mora biti iz utemeljitve med drugim razvidno tudi, **koliko časa** je kandidat že mentor in **kakšne rezultate** so dosegli mladi pod njegovim mentorstvom; po možnosti priložite kopije priznanj, ki so jih dobili mladi, ali kakšen drug dokument, iz katerega bo razvidno, da so mladi prejeli nagrade pod mentorstvom predlaganega kandidata;
   - predlog **za raziskovalno delo mladih** naj ne temelji le na prijavljeni raziskavi, pač pa **naj prikaže celotno aktivnost kandidata** na področju raziskovalne dejavnosti (udeležba na raziskovalnih taborih, tekmovanjih itd.); za utemeljitev predloga priložite kopije dokumentov;
   - predlog **za življenjsko delo** naj vsebuje **dokumentirane podatke**, iz katerih bodo razvidni **izjemni dosežki, dolgoletno delo in poseben pomen** dela kandidata na področju inovacijske in raziskovalne dejavnosti za Mestno občino Novo mesto.

Mestna občina Novo mesto si pridržuje pravico, da v primeru nezadostnega števila kvalitetnih prijav ne podeli vseh razpisanih nagrad.

Nagrajenci, ki so že prejeli eno od razpisanih nagrad, lahko kandidirajo le za ostale razpisane nagrade.

Inovatorji, ki so za svoje delo že bili nagrajeni v okviru drugih razpisov Mestne občine Novo mesto, npr. inovatorji s področja malega gospodarstva, ne morejo kandidirati na ta razpis.

Dodatne informacije dobite na Sekretariatu za vzgojo, izobraževanje, šport in mladino Mestne občine Novo mesto pri ge. Tončki Novak, tel. št. 3939-254.

ŽUPAN
Anton Starc, dr. med.

SINTAL® PROTEKT
družba za varovanje
Glavni trg 3, Novo mesto
☎ 07/30 20 000

Zaradi povečanega obsega del zaposlimo:
- **varnostnike**
- **tehnike**

za območje ***Posavja*** in ***Novega mesta***.

Prednosti: licenca, pooblastilo za nošenje orožja.

Uresničite svoje želje

NLB PROMOCIJA

Razmišljate o prihodnosti, o svojih ciljih, načrtih in željah? Prav gotovo jih ni malo. Od nove stanovanjske opreme, novega avta, zamenjave računalnika, dodatka k pokojnini, štipendije za otroka do sanjskih počitnic...
Da jih boste laže uresničili, vam ponujamo različne oblike postopnega varčevanja.
Saj veste, iz majhnega raste veliko: **modro varčevanje, rentno varčevanje in srebrno varčevanje.**

Po dopolnjenih treh letih varčevanja pa imate tudi možnost najeti ugodnejše posojilo za nepremičnine.

Vabimo vas v naše poslovalnice, kjer vam bomo svojo ponudbo podrobneje predstavili in vam z veseljem svetovali.

Posamezne od teh storitev so vam na voljo tudi v bankah bančne skupine NLB: Banki Domžale, Koroški banki in Banki Zasavje.

ljubljanska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Gostilna vook
GOSTILNA - PRENOČIŠČA
☎ 07/30-85-603
RATEŽ
pri Novem mestu

RADIO SRAKA
94,6 MHz

Prodajni center podov
PCP PUREBER
PARKETARSTVO
Foersterjeva 10, Novo mesto

Bruma
PRODAJA GUM
VULKANIZERSTVO
MATIJA BRUNSKOLE s.p.
Hrast 1 a **8331 Suhor**
telefon 07/30 50 750 **mobitel 031/619 339**

BLIŽA SE ČAS ZA ZIMSKE GUME!
Pri nas jih prodajamo in montiramo po zelo ugodni ceni.

TOBAČNA LJUBLJANA,
proizvodno in trgovsko podjetje za tobačne izdelke, d.o.o.,
Tobačna ulica 5, Ljubljana
JE ŽE DESETO LETO MEDNARODNA DRUŽBA, KAPITALSKO POVEZANA Z NEMŠKO REEMTSMO IZ HAMBURGA.

Pri prodaji cigaret TOBAČNE LJUBLJANA, d.o.o., ponujamo zaposlitev

POSPEŠEVALCU PRODAJE
za Dolenjsko

Od kandidatov pričakujemo:
višjo ali srednjo strokovno izobrazbo ekonomske, komercialne ali druge ustrezne smeri, izkušnje v komerciali, poznavanje osnov računalništva, pripravljenost za terensko delo, komunikativnost in samoiniciativnost.

Kandidatom ponujamo:
razgibano terensko delo, s katerim lahko prispevajo k uresničevanju prodajne politike firme, stimulativno plačilo na osnovi doseženega uspeha, avto za službeno uporabo.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s šestmesečnim poskusnim delom.

Kandidate vabimo, da nam pošljejo ponudbo z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naš naslov.

O izboru vas bomo obvestili v 8 dneh po končni odločitvi.

PRIDITE IN PUSTITE SE RAZVAJATI PRI NAJBOLJŠIH !!!
DAEWOO
LANOS L.2000
KLIMA, EL.PAKET, SERVO VOLAN ...

DAEMOBIL
ŽABJA VAS 4, 8000 NM
tel.:(07) 334-16-40

NOV DAEWOO
+
4 X ZIMSKI AVTOPLAŠČI KUMHO
+
VREČKA PRESENEČENJA

Evrobus v Loškem Potoku

LOŠKI POTOK - Pred kratkim se je v Loškem Potoku ustavil Evrobus, vladna informativna potujoča knjižnica, ki sicer deluje že dve leti. Spremljevalki Evrobusa sta predstavili osnovne pogoje in prednosti vključevanja Slovenije v EU. Na vprašanje, ali gre za pripravo na morebitni referendum, je ena od predavateljic, Vesna Hakula, odgovorila, da referendum bo in je zato prav, da so občani seznanjeni, da se bodo takrat znali odločiti. Evrobus so z zanimanjem obiskali starejši, še posebej pa mladi in šolarji. Brezplačno pisno gradivo je zanimivo čtivo za tiste, ki idejo o EU podpirajo, in tiste, ki o zvezi še dvomijo.

NE ZAMUDITE NA VAŠEM KANALU!

- Gost v zanimivi oddaji **Odkrito ni skrito** v petek ob osmih zvečer bo znani družbeno politični delavec **Bogdan Osolnik**.
- V **Podjetniški praksi** v nedeljo ob 18. uri in 22.30 vam predstavljamo **Elektronstalacija Elfis**.
- V ponedeljkovem **Klepetu z...** ob 21.20 je naša gostja **Milanka Lange Lipovec**.

DOLENJSKI LIST

TA TEDEN VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR • KINO • BELA TEHNIKA • ČESTITKE • ELEKTRONIKA • KMETIJSKI STROJI • KUPIM • MOTORNA VOZILA • POHIŠTVO POSEST • PREKLICI • PRODAM • RAZNO • SLUŽBO DOBI • SLUŽBO IŠČE • STANOVANJA • ZAHVALE • ŽENITNE PONUDBE • ŽIVALI

tedenski koledar

Petek, 2. novembra - **Dušan**
Sobota, 3. novembra - **Viki**
Nedelja, 4. novembra - **Drago**
Ponedeljek, 5. novembra - **Zahar**
Torek, 6. novembra - **Lenart**
Sreda, 7. novembra - **Engelbert**

kino

BREŽICE: Od 2. do 4.11. (ob 18. uri) Luknja. Od 2. do 4.11. (ob 20. uri) A. I. umetna inteligenca. Od 5. do 7.11. (ob 18. in 20. uri) Ameriška pita 2.

ČRNOMELJ: 2.11. (ob 18. in 20. uri) ter 3.11 (ob 20. uri) Ameriška pita 2. 3.11. (ob 18. uri) ter 4.11. (ob 18. in 20. uri) Scary Movier - film, da te kap 2.

GROSUPLJE: 2.11. (ob 19. uri) Cukr & popr.

KOČEVJE: 4.11. (ob 17. uri in 19.30) Cukr & popr.

KRŠKO: 2.11. (ob 20. uri) ter 3. in 4.11. (ob 18. uri) Jurski park 3.

NOVO MESTO - Dom kulture: Od 2. do 4.11. (ob 17., 19.30 in 22. uri) ter od 5. do 7.11. (ob 18. uri in 20.30) Vitezova usoda.

NOVO MESTO - KC Janeza Trdine: Od 2. do 5. in 7.11. (ob 17.30 in 20.15) A. I. umetna inteligenca.

RIBNICA: 3.11. (ob 21. uri) Cukr & popr.

SEMIČ: 2.11. (ob 20. uri) Scary Movie - film, da te tap 2. 4.11. (ob 18. uri) Ameriška pita 2.

TREBNJE: 2.11. (ob 20. uri) in 4.11. (ob 17. uri) Dnevnik Brigit Jones.

VELIKE LAŠČE: 3.11. (ob 19. uri) Cukr & popr.

LERAN

Novo mesto, Lebanova 24

http://www.leran.si
e-mail: leran@siol.net
telefon: 07/33 79 940
07/33 79 941
faks: 07/33 22 282
mobitel: 041/633 553

Prodamo:

- **HIŠE:** v Bojanji vasi, na Bučki, v Črnomlju, Dol. Ponikvah (pri Trebnjem), Jagodniku, Krškem, Metliki, Mokronogu, na Mirni, v Novem mestu (in okolici), v Grobljah, Straži, Škocjanu, Žužemberku, Gabrijelah, na Otočcu, Dvoru, Uršnih selih
- **STANOVANJA:** v Krškem, Novem mestu, Straži, Črnomlju, Ljubljani (enoinpol- in 2-sobna)
- **APARTMAJE:** več novih enot v Šmarjeških Toplicah
- **VIKENDE (zidanice):** v Dol. Kotu pri Dvoru, Semiču, na Uršnih selih, Ljubnu, Kartaljevem
- **STAVBNA ZEMLJIŠČA:** nad Tuševim Dolom, v Šentrupertu (okolica), Šentjerneju (Gor. Vrhpolje), Straži, Novem mestu, na Ratežu
- **POSLOVNE OBJEKTE IN PROSTORE:** v Črnomlju (diskoteka), Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Germova, Dilančeva, Bršljin - Rialto, Hedera)
- **POSLOVNO-STANOVANJSKE OBJEKTE V OBRATOVANJU:** v Dol. Vrhpolju (gostilna), Vavti vasi (pizzerija)
- **KMETIJE:** v Praprečah pri Šentjerneju, Šentrupertu (okolica), v Beli krajini (6 km od Črnomlja)

Oddamo:

- poslovne prostore in stanovanja v Novem mestu

Oglasite se na sedežu podjetja ali nas pokličite.

GRADBENIŠTVO, ZIDARSTVO, KROVSTVO
Možnost izgradnje do III.grad. faze.
GRADBENIŠTVO-ZIDARSTVO
Jože Brsan s.p.
Hrastje 12, 8310 Šentjernej
tel. 041/913-259, 040/358-188

07/33-24-945
Garancija:
- plačilne kartice
- osebni dohodek
- avtomobili
- pokojnina
- nepremičnine

GOTOVINA TAKOJ
Pon-čet: 9.00-17.00, pet: 9.00-12.00
GOLDINVEST, d.o.o., Glavni trg 14, Novo mesto

SUZUKI
Avtomehanika Jurij Murn, s.p.
Resslova 4, Novo mesto
☎ 07/30 24-791

Akcija: 15% popusta
HANKOOK, KUMHO, SAVA, BARUM, DUNLOP
Brezplačna hramba vaših gum.
Možnost plačila na 3 obroke s kartico American express in Magna.
VULKANIZERSTVO

DOLENJSKI LIST

Št. 44 (2723), leto LII • Novo mesto, četrtek, 2. novembra 2001 • Naklada 15.786 izvodov

Izdajatelj: *Dolenjski list Novo mesto, d.o.o., časopisno založniška družba*
Naslov: *Dolenjski list, Germova ulica 4, 8000 Novo mesto, p.p. 212*
Direktor: *Drago Rustja*
Uredništvo: *Jožica Dorniž (odgovorna urednica), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc, Igor Vidmar in Mojca Žnidaršič*
Izhaja ob četrtkih. *Cena izvoda v kolportaži* **240 tolarjev**; *naročnina za 26 izvodov v 2. polletju* **5.980 tolarjev**, *za upokojence* **5.382 tolarjev**, *za pravne osebe* **11.960 tolarjev**; *za tujino letno* **70 evrov** *oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni kolportažnega izvoda oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.*
Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu.
Oglasi: *Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglas pravnih oseb)* **3.100 tolarjev** *(v barvi* **3.300 tolarjev**), *na prvi ali zadnji strani* **6.200 tolarjev** *(v barvi* **6.600 tolarjev**); *za razpis* **3.700 tolarjev**. *V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV.*
Mali oglas do deset besed **2.000 tolarjev**, *vsaka nadaljnja beseda* **200 tolarjev**. *V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.*
Poslovni račun pri NLB, d.d., Divizija Dolenjska: **02970-0011425116** (tolarski); **01000-0000200097-970-7100-4405/9** (devizni)
Telefoni: *tajnica* **07/39 30 500**, *direktor* **39 30 502**, *odgovorna urednica* **39 30 528**, *propagandna služba* **39 30 514**, *naročniška služba* **39 30 508** *in* **39 30 510**, *mali oglasi in osmrtnice* **39 30 512**, *računovodstvo* **39 30 504** in **39 30 506**
Telefaks: **07/39 30 540**
Elektronska pošta: *info@dol-list.si* Internet: *http://www.dol-list.si*
Računalniški prelom: *Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.*
Tisk: *DELO, d.d., Ljubljana, Dunajska 5*
Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.

MALE OGLASE

sprejemamo osebno, po pošti in na telefonsko številko
07/39 30 512
Izven delovnega časa lahko mali oglas oddate na avtomatski telefonski odzivnik.

OSMRTNICE in ZAHVALE

sprejemamo osebno, po pošti in na faks številko
07/39 30 540
Male oglase, osmrtnice in zahvale sprejemamo tudi po elektronski pošti na naslov:
info@dol-list.si
Male oglase brezplačno ponovimo na internetni strani Dolenjskega lista na naslovu:
http://www.dol-list.si

KMETIJSKI STROJI

TRAKTOR DEUTZ 45, s koso ali brez nje, dobro ohranjen, prodam. ☎ (07)30 69 396. 2227

GUMI VOZ prodam. ☎ (07)30 81 024.

KUPIM

ŠPIROVCE, 4 ali 8 m dolžine, 12 x 14 cm ali 11 x 13 cm, 10 komadov, kupim. ☎ (07)30 82 386. 2295

KORUZO v zrnju kupim. ☎ (07)30 89 274. 2314

MOTORNA VOZILA

MEGANE 1.4, letnik 1996, in kangoo 1.9 D, letnik 1998, prodam. ☎ (07)30 66 663. 2253

OPEL KADETT 1.4, letnik 1991 in plug obračalnik, 12 col, prodam. ☎ (041) 397-004. 2286

PREPIS VOZIL
041/546-159

POLO 1.6 classic, letnik 1998, kovinsko zelen, 38.000 km, prodam. ☎ (07)49 87 615. 2304

JUGO KORAL 55, letnik 1991, registriran do 3/02, rdeč, lepo ohranjen, prodam. ☎ (040)883-040. 2317

AX RD, letnik 1990, prodam. ☎ (041) 392-342. 2319

POSEST

V NOVEM MESTU v poslovni zgradbi oddamo v najem pisarniške prostore, 114 m², in konferenčno sobo, 125 m², samostojni vhod. Najemnina 2000 SIT/m² na mesec, ☎ (041)786-444.

NJIVO, 36 a, v Družinski vasi, gozd, 50 a (Čadraže) prodam. ☎ (05)677-30-27, zvečer. 2289

V BLIŽINI Planine pri Sevnici prodam stanovanjsko hišo atrijske oblike, s stanovanjsko površino 180 m² in 130 m² kletnih prostorov, na parceli 970 m². ☎ (031)602-437. 2301

NJIVO, 53 a, v Brusnicah (Resnice) prodam. ☎ (041)233-834 ali (07)30 76 368. 2308

ZAZIDLJIVO PARCELO ali hišo za nadomestno gradnjo v širši okolici Šentjerneja kupim. ☎ (07) 33 24 683 ali (041)217 821. 2312

PREKLICI

ANA TUŠEK, Trg 29 a, Brestanica, preklicujem neresnične besede, ki sem jih izrekla avgusta in septembra 1998 zoper Ljudmilo Šerbec. 2316

PRODAM

DVOJNO belo korito za kuhinjo (brez omarice), še zapakirano, prodam. ☎ (041)860134. 1588

METRSKA mešana drva in telice po izbiri prodam. ☎ (041)676-147. 2235

VILIČAR INDOS, 2 t D, v zelo dobrem stanju, letnik 1984, 4800 delovnih ur in vile za nakladalec hlevskega gnoja prodam. ☎ (041)768-580. 2283

STREŠNO OKNO in satelitsko anteno prodam. ☎ (07)33 44 150. 2284

ZAMRZOVALNO SKRINJO, 310-litrsko, staro 3 leta, v dobrem stanju, prodam za 30.000 SIT. ☎ (041)212-731, do 12. ure. 2290

GLISER s kabino, 5.5 m, Jamaha 85, na prikolici, prodam. ☎ (031)641-261.

OMARO in kavč, za dnevno sobo prodam. ☎ (07)3346 049. 2307

OZIMNICO (repo za ribanje, koren, krompir, kolerabo in ostalo) prodam. ☎ (07)30 82 390 ali (041)274-107. 2310

BUKOVE HLODE za drva prodam. ☎ (07)30 89 274. 2313

BUKOVA razžagana drva prodam. ☎ (07)30 88 303. 2318

RAZNO

DOMAČE PECIVO (piškoti, potice, rezana peciva, torte) za razne priložnosti (poroke, rojstni dnevi idr...)! ☎ (07)30 73 083, Rogljiček, Gor. Kronovo 8, Otočec. 2320

PARTNERJA v gradbeništvu, s finančnim vložkom 1.000.000 SIT, iščem. Obresti po dogovoru in zavarovanje kredita. ☎ (040)358-188. 2265

NA NOVEM TRGU v Novem mestu, v prvem nadstropju, oddam v najem ali prodam dva poslovna lokala (33 m² in 38 m²), popolnoma opremljena (voda, klima, alarm...). ☎ (031)280-900.

GOTOVINSKA POSOJILA
MEDIAFIN, d.o.o.,
Dunajska 21, Ljubljana
Novo mesto: 041/538-235
delovni čas: vsak dan non-stop
REALIZACIJA TAKOJ !!!

ROLETARSTVO **BAYER**
Bayer Aleksander, s.p., Stopiče 37 a
07/ 30 80 210
040/ 202 868

GRADITELJI! Po konkurenčnih cenah in kakovostno izdelujemo strojne tlake, strojne omete in termo fasade. ☎ (031)623-000. 2049

POSLOVNI PROSTOR, primeren za gostinsko ali drugo dejavnost, s parkirnim prostorom oddamo v najem. V pisni ponudbi do 15.11.2001 navedite namen in obseg dejavnosti ter najvišji ponujeni znesek. Radioklub Prekopa, 8311 Kostanjevica na Krki. 2281

FIZIKO in matematiko inštruiram. ☎ (031)872-074 ali (07)30 65 422. 2285

SLUŽBO DOBI

KOCJAN SILVIJA, s.p., Podbevškova 9, Novo mesto, v baru Silvija zaposlimo natakarico, v avtopralnici na Podbevškovi pa delavca za delo v pralnici. ☎ (07)33 44 333 ali (031) 601-773.

IŠČEMO ZAINTERESIRANE za franšizno prodajo že uveljavljenega programa v Sloveniji. Informacije ob delavnikih na ☎ (041)281-959. 2287

KUHARICO in NATAKARICO zaposlimo v novomeški okrepčevalnici Caffe de Paris. ☎ 07/33 22 765 ali 041/ 628 385.

KUHARJA (-ICO) zaposlimo, zaželjene izkušnje. Potrebujemo tudi pomoč v strežbi, lahko študente. Možnost stanovanja. Pivnica As, Prelesje pri Šentrupertu, ☎ (031)304-661. 2303

KUHARJA (-ICO), natakarja (-ico) ter čistilko zaposlimo. Okrepčevalnica Kramarič Branko, s.p., Grajska c. 4, Otočec, ☎ (041)643-707. 2311

MLAJŠO UPOKOJENKO za celodnevno pomoč pri babici v Stični iščemo. Nudimo stanovanje, hrano in denarni dodatek po dogovoru. ☎ (01)78 78 409. 2315

ŠOFERJA C in E kategorije zaposlimo. Prevozi Franci Urbič, s.p., Dol. Nemška vas 22, Trebnje, ☎ (041)769-892.

STANOVANJA

GARSONJERO v apartmajskem naselju v Dolenjskih Toplicah oddamo. ☎ (041)616-557. 2282

2-SOBNO STANOVANJE v Kočevju, veliko 78 m², prodam ali zamenjam za enakovredno v Novem mestu. Možnost kredita, ostalo po dogovoru. ☎ 041/ 730-151.

DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu kupim. ☎ (041)713-031. 2309

ENOSOBNO STANOVANJE v centru mesta oddam. ☎ (041)793-231. 2306

ŽIVALI

OVNA, liciciranega, solčavca, prodam. ☎ (07)30 73 390. 2291

ČRNO-BELEGA bikca, starega 1 teden, prodam. ☎ (031)306-547. 2293

ČRNO-BELO TELIČKO, staro 20 dni, za nadaljnjo rejo, prodam. ☎ (07)30 78 981. 2294

BREJO TELICO prodam. ☎ (041)606-658. 2296

3 BIKCE simentalce, 250 kg, za nadaljnjo rejo, prodam. ☎ (07)30 77 044.

DVE breji telici prodam. ☎ (07)3344 186 ali mobitel 993 016. 2299

VEČ teden dni starih telet in prevozni bazen za mleko prodam. ☎ (041)425-926. 2300

KRAVO SIMENTALKO s teletom prodam. ☎ (031)633-517. 2305

salon za pse
Bučna - Ul. talcev 12 - Novo mesto
☎ 07/33 24 377

Neodplačna objava

Papilot **PŽ**

CENTER ZA POMOČ ŽRTVAM KAZNIVIH DEJANJ
vam je na voljo vsak dan v tednu 24 ur na dan!
Če ste bili žrtev kateregakoli kaznivega dejanja (rop, tatvina, spolni napad, ogrožanje varnosti), če se nad vami izvaja nasilje (fizično, psihično, spolno), če ne vidite poti iz situacije, v kateri se počutite kot žrtev, ne glede na to, ali je storilec znana, neznana oseba ali institucija:
POIŠČITE POMOČ!
Prijazne svetovalke so vam med delovnim časom na voljo osebno, nenehno pa na telefonski številki
☎ 07/33-74-030, Florjanov trg 2, Novo mesto
☎ 07/49-93-576, Černelčeva 3a, Brežice
Izvedeli boste vse, kar vas zanima.
POMOČ JE ZAUPNA IN BREZPLAČNA!

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov:
Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212.
Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek:_____ **Upokojenec: da ne**

Naslov (kraj, ulica, hišna številka):_____

_____ **Pošta:**_____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s posebno položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.
Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: **2001**

Kraj: **Datum:** **Podpis:**

MIR Mesna industrija Radgona, d.d., G. Radgona
Lackova 22, 9250 Gornja Radgona

OBJAVLJA ZA **OBMOČJE NOVEGA MESTA** (odprtje mesnice) NASLEDNJI PROSTI DELOVNI MESTI:

1. TRGOVSKI POSLOVODJA

POGOJI:
- V. stopnja izobrazbe živilski tehnik ali IV. stopnja izobrazbe mesar prodajalec
- potrdilo o opravljenem poslovodskem izpitu
- potrdilo o opravljenem izpitu iz zdravja in varstva pri delu ter požarne varnosti
- vozniški izpit B kategorije
- opravljen živilski pregled in tečaj iz higienskega minimuma
- komunikativnost in obvladovanje dela s strankami
- delovne izkušnje 2 leti

Zaposlitev je za določen čas 6 mesecev, s poskusnim delom 3 mesece.

2. PRODAJALEC MESA IN MESNIH IZDELKOV

POGOJI:
- IV. stopnja izobrazbe mesar s prekvalifikacijo trgovec
- potrdilo o opravljenem izpitu iz zdravja in varstva pri delu ter požarne varnosti
- vozniški izpit B kategorije
- opravljen živilski pregled in tečaj iz higienskega minimuma
- komunikativnost in obvladovanje dela s strankami
- delovne izkušnje 1 leto.

Zaposlitev je za določen čas 6 mesecev, s poskusnim delom 3 mesece.

Kandidati naj vloge z dokazili pošljejo na naslov: MIR Mesna industrija Radgona, d.d., Kadrovska služba, Lackova 22, 9250 G. Radgona, v 8 dneh od objave razpisa.

HIPOT - HYB
Proizvodnja hibridnih vezij, d.o.o.
Trubarjeva 7
8310 Šentjernej

objavlja prosto delovno mesto

DIREKTORJA DRUŽBE

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:
1. univerzitetno izobrazbo (VII. stopnja) tehnične ali ekonomske smeri
2. aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika
3. najmanj 5 let delovnih izkušenj
4. imeti vodstvene in organizacijske sposobnosti

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh na naslov firme. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 8 dneh po izbiri.

ANZA, vizualne komunikacije, d.o.o.
Proizvodno podjetje
Kolodvorska 3, 3230 ŠENTJUR

razpisuje prosto delovno mesto

TERENSKI ZASTOPNIK

- najmanj srednješolska izobrazba
- lastni prevoz

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev in življenjepisom pošljite v 8 dneh po objavi na naš naslov.

DEŽURNE TRGOVINE

Mercator Dolenjska, d.d.
Livada 8, Novo mesto

ob sobotah: od 7. do 13.ure:
- vse živilske prodajalne
- od 8. do 20. ure: Hipermarket Cikava

ob nedeljah: od 8. do 12. ure:
- Hipermarket Cikava
- od 8. do 11. ure: PC Ločna, Market Drska, Market Smrečnikova, PC Kandijska

Kmetijska zadruga Krka, z.o.o.

ob nedeljah: od 7. do 12. ure: ZNC
- od 7. do 11. ure: Samopostrežba Mirna Peč
- od 8. do 11. ure: samopostrežbe Brusnice, Straža (vsako drugo nedeljo), Dol. Toplice, Škocjan

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen
K Roku 26
Novo mesto
☎ 07/33 70 200
delovni čas: **NON STOP**

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo.

Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

Slavku Grahku v spomin

16. oktobra smo ob zvokih dragatuškega tamburaškega zbora Dobreč in ganljivih poslovilnih besedah govornikov na pokopališču v Vojni vasi pri Črnomlju pokopali žaro Slavka Grahka. V 75. letu starosti so mu omagale življenjske moči. Kot bi bilo življenju dovolj njegovega prizadevnega kljubovanja ali pa kot bi hotelo prizanesti njegovemu nadaljnjemu trpljenju, je pretrgalo njegovo življenjsko pot.

Svoje razgibane neulovljive osebnosti Slavko ni razkazoval. Spretno jo je prikrival, sicer vsestransko razgiban, veder, duhovno bogat, pošten. Drugemu od treh otrok petčlanske družine črnomaljskega peka Toneta Grahka je druga svetovna vojna pretrgala brezskrbno mladost. Sedemnajstleten je bil mobiliziran v NOB, kjer je okusil vojne strahote in v njih s sovrstniki prezgodaj osebnostno dozorel.

Večji del svojih zrelih let je po vojni preživel med kanižarskimi knapi, kar ga je, sicer zaposlenega v komerciali rudnika, izoblikovalo v delavnega, vztrajnega, iskreno tovariškega, z globokimi koreninami njegovih prednikov vezanega na našo belokranjsko zemljo in njene ljudi. Bil je tudi direktor črnomaljske tovarne Belsad, potem v upravi črnomaljske občine, pred upokojitvijo pa sekretar izvršnega sveta občinske skupščine. Veliko je prispeval k splošnemu razvoju občine in belokranjske dežele. Dejaven je bil v krajevni skupnosti in krajevni organizaciji Zveze borcev kot njen predsednik. Za svojo uspešno vsestransko dejavnost je prejel več priznanj, med drugim plaketo občine Črnomelj in Župančičevo plaketo, na katero bi lahko napisali življenjsko načelo, ki ga je rad ponavljal sodelavcem in z njim spodbujal mlajšo generacijo: Dolžan ni samo, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan! V prgišču kamenčkov se za njegov portret gotovo najbolj zrcalita dva : njegova dejavnost v nogometu in kulturi. Prvega je dokončno izoblikoval v svojem obsežnem delu, ki je leta 1993 izšlo v knjigi Nogomet v Beli krajini. Kot predsednik Občinskega sveta Svobod in prosvetnih društev je s sodelavci zaoral ledino ljubiteljskih kulturnih dejavnost, tudi kot idejni vodja in organizator. Njegova dejavnost v kulturi se je do konca njegovega življenja odražala v mnogih raziskavah in odkritjih, ki jih je objavil. Povsod je delal uspešno, preudarno, poln idej, ki so do zadnjega vrele iz njega, opozarjale, usmerjale in vzpodbujale.

Žal človeka spoznamo in pohvalimo šele takrat, ko ga ni več. Slavkovih vzornih lastnosti nismo zakopali z njegovimi posmrtnimi ostanki. Mnogi so jih že prevzeli, mnoge se zrcalijo v njegovih delih. Teh je veliko in v njih bo živel. Srečni smo, da si bil z nami, naš veliki Črnomaljec.

JANEZ KRAMARIČ

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 16. do 21. oktobra so v novomeški porodnišnici rodile: Jadranka Retelj iz Cegelnice - Gala, Džemila Brdanović iz Straže - Almo, Damjana Urbančič iz Lastovč - Gašperja, Albina Luzar s Prekope - Gašperja, Vesna Potočnik iz Gradca - Rebeko, Darja Glavan iz Šmarjete - Tjašo, Marija Breznik s Potoka - Patricijo, Melita Šinkovec z Malega Slatnika - Sama, Nuša Pirc iz Zalok - Aljo, Andreja Mravinec iz Drenovca - Blaža, Nataša Murn, Hudo - Manco in Nadja Košir iz Podrebri - Žiga.

Čestitamo!

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je zapustila draga mama in babica

BARICA MAVRETIČ

iz Dančulovićev pri Radovici

Iskrena hvala vsem, ki ste pokojnici pomagali v težkih trenutkih bolezni, še posebej Kirurško intenzivni terapiji in Infekcijskemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto. Posebna zahvala sorodnikom, prijateljem, znancem, vaščanom, sodelavcem Cestnega podjetja Novo mesto za izraze sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Hvala pogrebni službi Oklešen ter župnikoma za opravljen obred.

Žalujoči: sinova Niko in Marijan z družino

ZAHVALA

Po hudi in težki bolezni nas je v 79. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in tast

JOŽE SEVER

s Pribišja pri Rožnem Dolu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Posebno zahvalo smo dolžni zdravnikom in drugemu osebju Urološkega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, LD Smuk - Semič, GD Rožni Dol, ZB, pevcem, zastavonošem, govornikom, izvajalcu Tišine, pogrebni službi Kukar in gospodu kaplanu za lepo opravljen cerkveni obred. Iskrena hvala vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu pospremili na zadnji poti in ga ohranili v lepem spominu.

Žalujoči: žena Rezka, hčerka Sonja, vnuk Marko, zet Jože in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

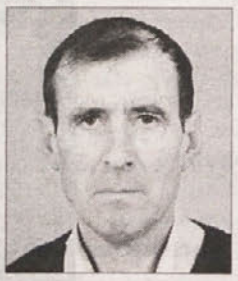

Prazen dom je in dvorišče,
zaman oko te naše išče.
Življenje celo si garal,
vse za dom si dal,
sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.

V 63. letu starosti je nepričakovano odšel od nas

JOŽE REŠETIČ

iz Mihovega

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje, sveče, sv. maše ter številno spremstvo pokojnega na zadnji poti. Hvala kolektivu G.G. Novo mesto, zdravstvenemu osebju za hitro pomoč, pogrebni službi Oklešen, g. Homanu za zaigrano Tišino ter g. kaplanu za lepo opravljen obred. Še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Hvaležni smo ti, mama,
in mir naj te obdaja,
ko v večnost zazrta ležiš
in nad nami vsemi bediš.
(K. Oven)

V 87. letu nas je zapustila mama, babica in prababica

ROZALIJA MUHAR

rojena Kastelec

iz Orešja 6, Šmarješke Toplice

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in vaščanom za izraze sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Posebna zahvala gospodu župniku, pevskemu zboru iz Šmarjete, vnukoma za zaigrano Tišino in govor, Domu ostarelih Novo mesto in pogrebni službi Blatnik.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

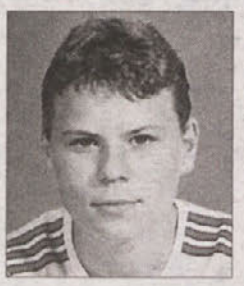

Odšel je tja, kjer ni gorja,
kjer ni trpljenja ne solza.
Nam ostaja bolečina
in tiha solza večnega spomina.

V 29. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil

MITJA GORIŠEK

Ob Težki vodi 54

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno pomoč, cvetje, sveče in darovane maše. Posebna zahvala dr. Tatjani Gazvoda, zdravstvenemu osebju, Onkološkemu inštitutu, sošolcem, smučarskim prijateljem iz društva Rog, VRHO NET-a, župniku Cirilu in patru Felicijanu za lepo opravljen obred ter pevcem. Še enkrat iskrena hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste našega Mitja v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Bolezen in trpljenje si prestal,
v grobu zdaj boš mirno spal,
odšel si tja, kjer ni gorja,
le večna luč je upanja.

V 78. letu nas je zapustil dragi oče, stari ata in tast

ALEKSANDER PRIJATELJ

iz Ravnika 4 pri Šentrupertu

Iskrena hvala vsem, ki ste ga obiskovali v času njegove bolezni, ga spodbujali pa tudi sočustvovali z njim. Hvala vsem, ki ste ob njegovem slovesu darovali za cvetje, sveče, svete maše, nam izrazili sožalje in nam stali ob strani. Posebna zahvala gospodu župniku, cerkvenemu pevskemu zboru, gospodu Petru Kurentu za besede slovesa ob odprtem grobu, sodelavcem Kolinske z Mirne ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

PORTRET TEGA TEDNA

Stanislava Šebrek

Stanislava Šebrek iz Brežic je učiteljica. To je bil zanjo ne samo poklic, ampak tudi način življenja. Tako se zdi ob njeni življenjski zgodbi, ki prepriča, da ni po naključju ali po sili razmer 36 let delala v šoli. Kot otrok vojne, rojen v revni družini v Rovtarskih Žibršah pri Logatcu, bi namreč kaj lahko zaživela tudi drugače, podobno, kot so mnogi drugi slovenski reveži, ki so bili po drugi svetovni vojni prisiljeni udinjati se dninarskemu kmetovanju ali nastajajoči industriji.

Šolstvo, kjer je delala do upokojitve 1. septembra letos, jo je vse življenje nemara spominjalo na otroštvo. Ko je učila v šoli, je namreč od blizu videla tudi revščino, ob tej pa se je najbrž spominjala svoje zgodnje mladosti. V njeni družini z osmimi otroki je mati ostala sama z naraščajem in mladež je morala od doma in si sama služiti kruh. Tudi Stanislavo je doletela taka usoda, zato je mlada leta preživela pri tujih ljudeh.

Ves čas si je želela postati učiteljica in kot štipendistka občine Logatec je obiskovala ljubljansko učiteljišče. Leta 1972 je zaradi moževe službene premestitve prišla v Brežice. Leto dni je delala kot vzgojiteljica v vrtcu pri osnovni šoli v Artičah, potem je učila v osnovni šoli v Cerkljah ob Krki, kjer je bila od leta 1986 do upokojitve ravnateljica. Zelo je vesela, da jo donedavni sodelavci na šoli radi sprejmejo tudi še zdaj, ko ni več zaposlena tam, ampak se tam samo oglasi, in to zelo rada.

Zapomnili so si jo kot ravnateljico, ki nekako zna narediti iz enega tolarja dva tolarja, kar so v utemeljitvi k podeljeni oktobrski nagradi razložili tako: "V oddelku za družbene dejavnosti smo posebej cenili njeno skrb za pametno ravnanje z denarjem, ki ni šlo na škodo kvalitete dela, in skrb za šolsko zgradbo in opremo. V času njenega vodenja je bila šola v celoti obnovljena, urejeni so bili novi prostori na podstrešju stare stavbe, šola pa je bila tudi na novo opremljena."

O Stanislavi Šebrek pravijo, da jo posebej močno skrbijo usode ljudi z družbenega obrobja in da je bila vedno na strani tistih, ki so izhajali iz socialno ogroženih skupin. Osebno jo prizadene obrobno življenje Romov, zato je bila v šoli tem naklonjena. Romi so čutili, da pri njej najdejo iskreno prijateljico. Take človeške razsežnosti učiteljevanja in ravnateljevanja Stanislave Šebrek nastanejo v življenju človeka kdove kako. Mogoče o tem nastajanju kaj povedo njene besede: "Vsak si lahko pridobi znanje, ampak biti človek je najpomembnejše!"

Osnovna šola Cerklje ob Krki se je v slovenskem šolstvu postavila z nekaj opaznimi posebnostmi, tudi z nagrado "inovativni učitelj leta", ki jo je prejel njen učitelj Drago Ivanšek. Menijo, da so uspehe dosegli tudi zato, ker je ravnateljica Stanislava Šebrek ves čas vzpodbujala inovativnost učiteljskega zbora.

Šebrekova, gospa iz šole, je kot ravnateljica sodelovala s svetom zunaj šole. Med drugim je sodelovala s krajevno skupnostjo Cerklje ob Krki. Svet zunaj šole je za učiteljico Šebrekovo tudi njen vrt, ki ga je obdelovala pridno že doslej. Zemljo ima neizmerno rada. Zato pravi: "Zame ne velja, kar pravijo: ko zapustiš zemljo, se ne vrneš."

M. L.

Stoletna kmečka idila pri Trebnih

Anica in Jože Štukelj s Trebnjega Vrha sta si z vzorno urejeno domačijo prislužila prvo nagrado v akciji "Semiška občina - lepa, urejena in čista" - Dvestoletna hiška kot muzej

TREBNJI VRH - Trebnji Vrh pri Semiču je zaselek z le tremi hišami, ki jih na eni strani obdaja gozd, na drugi pa vinogradi, ki se razprostirajo po Semiški gori. Na eni od domačij živita Anica in Jože Štukelj, na domačem dvorišču pa si je zgradil hišo njun sin Marjan. Vse skupaj morda res ne bi bilo nič nenavadnega, če ne bi bilo na kmetiji vse tako lepo urejeno, usklajeno, pospravljeno kot v muzeju, čeprav Štukljevi prav vse, tudi nekatere zelo stare pripomočke, še vedno s pridom uporabljajo.

Pri Štukljevih ali pri Trebnih, kot jih po domače poznajo v okolici, so vsaj zadnje stoletje gospodarili dobri in umni gospodarji. Jožetov stari oče Jakob, sicer bratranec očeta olimpionika Leona Štuklja, se je okrog leta 1900 vrnil iz Amerike. Očitno s precej prihranjenega denarja, saj je kupil vinograd, gozdove, sezidal zidanico in obnovil domačijo. Nič manj skrbna gospodarja nista Anica in Jože, ki sta v nekaj desetletjih, kar sta poročena, prenovila ali na novo sezidala vsa gospodarska poslopja.

Pred dvema letoma sta se hotela lotiti še okrog 200 let starega gospodarskega poslopja, za katerega se jima je zdelo, da bi bilo najbolj prav, da ga porušita, čeprav je bilo Anici ob tej misli precej hudo. "Sina Marjana so ljudje pregovorili, naj poslopje raje obnovimo. Po premisleku smo spoznali, da imajo najbrž res prav," se spominjata Anica in Jože in z veseljem pokažeta hiško. V spodnjih prostorih so nekdaj imeli dve kleti: v eni je bil krompir, v drugi kislo zelje, pesa, repa, koleraba in korenje za svinje. Zgoraj je bil gank pa kašča ter črna kuhinja in sobica. Štukljeva domnevata, da je bilo to domovanje za hlapce, ki pa je bilo glede na to, da so ti sicer v glavnem spali v hlevu ali na seniku, pravo razkošje.

Štukljeva še vedno s pridom uporabljata kleti za skoraj meter debelimi zidovi, a tudi kaščo, v kateri na lesenih tleh sušita ajdo. Črno kuhinjo in izbico pa sta uredila v nekakšen muzej, kjer si je mogoče ogledati staro stanovanjsko opremo ter pripomočke, ki so jih zlasti v kuhinji in pri kmečkih opravilih uporabljali nekoč. Marsikaj je uporabnega še danes, tudi starodavna krušna peč v izbici, v kateri bosta Štukljeva zakurila v prihajajočih hladnih dneh. Posebno mesto v sobi pa sta namenila velikemu okovanemu kovčku, s katerim je pred stoletjem prišel iz Amerike Trebnov Jakob.

Anica in Jože priznata, da sta hišo obnavljala zaradi lastnega zadovoljstva, a jo bosta z veseljem pokazala vsakemu, še posebej pa mladim. Da bodo videli, kako so živeli njihovi predniki. Sicer pa je pri Trebnih marsikaj mogoče videti tudi pod skednjem: stare pluge, železen voz lojtrnik, mlatilnico, valjar, s katerim so povaljali njivo, ko so posejali deteljo ali ajdo, in še marsikaj. Na rantah sušijo koruzo pa sirek, iz katerega izdelujejo metle. A vse je na svojem mestu, vse pospravljeno. "Neprestano pometava in grabiva okrog hiše in gospodarskih poslopij," pravi Anica ob veliki kamniti mizi na dvorišču, ki gotovo že vsaj 200 let stoji na istem mestu. Pripeljali so jo s Krupe, domnevajo pa, da so jo tam izklesali, ko so klesali mlinske kamne.

Gospodinja skrbi tudi za obilico rož, ki so prav povsod: na oknih, okencih, ganku, v drvarnici, okrog hiše in ostalih poslopij. In vse to Štukljevima uspe, kljub temu da se ukvarjata s poljedelstvom, vinogradništvom, redita živino, prašiče, zajce in kokoši. A čeprav urejata domačijo predvsem zaradi lastnega zadovoljstva, so njihov smisel za red opazili tudi v semiški občinski komisiji, ki je v okviru akcije "Semiška občina - lepa, urejena in čista" ocenjevala po občini. 28. oktobra sta Štukljeva na slovesnosti prejela nagrado za najbolj urejeno domačijo v občini.

M. BEZEK-JAKŠE

ORJAK - Jože Pirc iz Metlike je pretekli teden v gozdu v okolici mesta našel 1,44 kilograma težkega jurčka s 33-centimetrskim premerom klobuka. Zraven njega je našel še več le nekoliko manjših jurčkov. Čeprav gobari že nekaj desetletij, pravi, da takšne gobarske sreče še ni imel. Ni sicer hotel izdati natančnega kraja, kje rastejo tako veliki gobani, povedal pa je, da je najbolje iti v gozd zgodaj zjutraj. (Foto: M. B.-J.)

PRED STARODAVNIM POSLOPJEM - Anica in Jože Štukelj pred starim obnovljenim gospodarskim poslopjem. V nekakšnem muzeju v malem rada pokažeta, kako so nekdaj uporabljali burkle, krevljo, ometačo in kako marsikateri pripomoček prednikov s pridom uporabljata še danes. (Foto: M. B.-J.)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Spet podpornice dr. Pavlina - Ogorčenje zaradi obravnave zdravniške komisije v Novem mestu - Nismo sodišče! - Vaš kanal bo na tapeti prihodnji teden

Naše bralke očitno oblikujejo neformalni klub podpornic dr. Marjana Pavlina. Dve izmed njih sta tokrat poklicali na dežurni telefon. Prva je bila **Maja iz Novega mesta**, ki sporoča, da je rodila v novomeški porodnišnici in bila tudi dvakrat operirana pri primariju Pavlinu. Po vsem tem mu popolnoma zaupa. Na operacijski mizi je pred dr. Pavlinom pred 17 leti ležala tudi gospa iz Črnomlja in tudi ta lahko omenjenega zdravnika samo pohvali.

Manj pohval za zdravnike pa ima **bolnica iz okolice Metlike**, ki jo je zelo prizadelo neprijazno ravnanje zdravniške komisije v Novem mestu. "Od junija sem bila na bolniški; vmes sem morala dvakrat tudi ponoči k zdravniku in tudi na pregled h komisiji sem komaj prišla po stopnicah navzgor. Prizadelo me je, ker se mi je zdelo, da se mi naravnost posmehujejo, in so me, ne da bi me pogledali, poslali na delo."

Komisija jo je na delo poslala že tudi pred letom dni, zato se je s šefom dogovorila za neplačan dopust, v Ljubljani pa so, ko se je pritožila na sklep komisije, takoj ugotovili, da še ni za delo. Zdaj se še ni pritožila, ker ima še nekaj dopusta. Poudarila je, da ji ni do izkoriščanja bolniške, saj ima nizko plačo in dva šoloobvezna otroka. Zaposlena je že 30 let in prej nikoli ni bila na bolniški. "Zadnji dve leti, ko imam zares težave, pa se norčujejo iz mene! Zelo sem prizadeta, čeprav razumem, da imajo pred komisijo najbrž tudi primere, ki hočejo zlorabljati bolniško. Toda saj sem bila pri številnih specialistih, ki so napisali izvide. Menim, da bi jih morali upoštevati, saj se razumejo nanje. Če se kdo ne, pa naj gre raje delat za tekoči trak, kjer delam jaz!" je bila ogorčena.

Ta večer nas je že drugič poklical tudi naš **dolgoletni naročnik iz Šentjanža**, ki je močno razočaran nad sodišči. Meni, da se mu godi krivica, ki je pa na sodiščih kljub papirjem in mnenju številnih izvedencev ni mogel dokazati. Zdaj plačuje od pokojnine visok znesek za stroške dolgoletnega tožarjenja. Njemu in vsem bodočim klicateljem pojasnjujemo, da se v spore med sosedi ne moremo mešati, še manj presojati, kdo ima prav. Novinarji imamo svoj posel, odvetniki in sodišča pa svojega.

Ponovno je klical tudi **Novomeščan Matej Burger**, ker njemu, KUD Hugolina Sattnerja, oktetu Adoramus, pevcem gasilskega društva Šmihel, Društvu pritrkovalcev Dolenjske in Bele krajine in verjetno, kot je dejal, še komu, ni jasno, kako novomeška lokalna televizija Vaš kanal zaračunava snemanje koncertov. Ker nas na to temo opozarjajo že dlje časa, smo se za pogovor o tem dogovorili z direktorico televizije Ireno Vide. O tem, kaj, koliko in zakaj zaračunavajo pri Vašem kanalu, torej več naslednjič.

B. D. G.

Halo, tukaj je

DOLENJSKI LIST

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki

07/ 39 30 522

vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

Tokrat bo izjemoma dežurni novinar sprejemal vaše klice danes, v petek, med 18. in 19. uro.

Humanitarna prireditev

NOVO MESTO - Območno združenje Rdečega križa Novo mesto bo pripravil v torek, 6. novembra, ob 19. uri v Kulturnem centru Janeza Trdine humanitarno prireditev, na kateri bodo nastopili Tereza Kesovija, Plesno-glasbeni duet Amalu, Jerca Mrzel, Plesni klub Novo mesto, M&V Novina, Marijan Novina, Janez Doltar in skupina De Žur, Cili Patrol, Sanja Cerjak, Nace Junkar, Majda Arh, Vokalna skupina Katrinas, Soddiha, Don Accordion 3-o. Vstopnice po 1.000 tolarjev za upokojence in mladino ter 1.500 tolarjev za ostale so v predprodaji na voljo na sedežu Območnega združenja RK Novo mesto in v Kompasu Novo mesto ter uro pred prireditvijo na blagajni Kulturnega centra Janeza Trdine. Zbrana sredstva bodo namenili v Sklad za pomoč ljudem v stiski.

VZTRAJNOST SE OBRESTUJE - Andrej Jurca s Sel pri Straži je zaprisežen ribič, ki svoj prosti čas preživlja ob reki Krki. Dokaz, da se vztrajnost obrestuje, je ščuka, ki jo je ujel prejšnji teden: v dolžino je merila 95 cm in tehtala 5,90 kg. (Foto: D. Vuica)